Krauss, Johann

Anton

nobrair

Gentmüeml

274.1.

5/ 5.000 25.000

5. 1000 5000

5.265.000

421.20

254

42

~~170.500~~

170 500

600/100 = 60.000

9700

1750

2000

2000

160

970

200

200

200

62

100

102

2.47.944 x 8

Téres, igazi

198.3552

3

3

7

6

3

Krauss Johann

Anton

Wobrain

wód

Kap Ung Jahrb

50. l.

51. l.

Kossarów VIII. 14.

Az 1905-ben tartandó t

RÉSZLETES

—•

A tanfolyam ideje: au

—

NAPIR

Augusztus 16. Szerda. D. e. 10 órak
tanácstermében
vidéki termész
és berendezés
állat- és ásvá

D. u. 3 órak
állatok prepará
állattani osztál

Augusztus 17. Csütörtök. D. e. 9 órako
a M. N. Muz

Krauss Johann Anton

jaszói szobrász

l.

Genthon-Szentivanyi

Abauj-Torna vár-
megye és Kassa
műemlékei

Bp. é. n. 4. l.

14. l.

Keppel

Korona 1903 IX/18. ani
hivatalnak azzal, hogy
yeszsze be. –

ó.

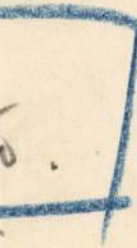

de vynk
meg a
mentesemmel

JOHANN ANTON KRAUSS, szobrász /"statuarius Jaszoviensis"/

A templom déli, később épült kápolnájának Szt. Joachim szobra feletti felirás forditása:
Ime látjuk őt, nincs sem szépsége, sem ékessége.
Izsaiás, 53.2
170. old. 95. jegyz

NOÓ TIBOR: Adalékok a sátoraljaujhelyi volt pálos-piarista templom, kolostor és berendezései történetéhez. 145. ol

AH erman Ottó Muz. Évkönyve, XI. miskolc, 1972

Anton Krauss

jászói kobrász Egerben dolgozik.

Voit Pál stb.: Heresmeye műemlékei II. köt.

Magyarország műemléki topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

2161

M.D.K.

Johann Anton Krauss, szobrász

A jászói szobrász
1769-ben vállalta az egri Ciszterci templom főoltár-szobrainak elkészitését 900 rénes forintért. A szobrok fából és stukkóból készültek. Ugyancsak az ő müve az oltár tabernákulumának két térdeplő szárnyas alakja és álló gyertyatartói.

Gerő László: Eger, Bp. 1957. /Magyar Müemlékek/ 38.old.

M.O.K.

Joh. Ant. Krauss jászói szobrész.

Az egri exjezsuita templom főoltárának kivitelezésénl szerepel a neve hét másik társával együtt. Lásd: Jegyzet rovat 25. pontját.

/Magyar Művészet Lexikona/

Voit Pál: Tervek, mesterek és a mü.
Müv. Ért. 1960. 4. sz. 271. old.

So.

KRAUSS, Anton szobrász

LENGYEL László: A theatrum sarrum a magyarországi barokk művészetben. = Agria XXV/XXVI. (1990) 619-620.p.és ill.

Eger, Jezsuita templom, Borgia Szt.Ferenc oltára,1769

orolás

felelő szem. alapbér: Ft.

kaidő: hónap.

-tól -ig.

ngedély kelte, száma:

öv. adó és községfejl. hozzájár. kerül

.

.....

megbizó

KRAUSS, Johann Anton szobrász

Eger, jezsuita templom

GRANASZTÓI Györgyné: Magyar oltárok a XVIII. században. In: A barokk kor műemlékei. Bp.,1992
69-70, 71

JOHANN ANTON KRAUSZ, szobrász/"statuarius Jaszoviensis"/

A templom déli, később épült kápolnájának Szt. Anna szobra szobra feletti felirás forditása:

Keresem, aki szánakozott voona rajtam, s nem akadt.
Zsoltár 68-21

170.old. 95.jegyz

JOÓ TIBOR: Adalékok a sátoraljaujhelyi volt pálos-piarista templom, kolostor és berendezései történetéhez. 145.o.l

A Herman Ottó Muz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

JOHANN ANTON KRAUSS, szobrász, "statuarius Jaszoviensis"

A templom déli kápolnájába 4 szobrot készitett. Az egyik:
Szent Joachim szobra. Felette felirat:
"Ecce vidimus Eum non habentem speciem
neque decorem Isaié".
183.old. 95.jegyz.

JOÓ TIBOR: Adalékok a sáteraljaujhelyi volt pálos-piaris
ta templom, kolostor és berendezései történetéhez 145.old

A Herman Ottó Muz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

JOHANN ANTON KRAUSS, szobrász "statuarius Jaszoviensis"

A templom déli kápolnájába 4 szobrot készitett. Az egyik:
Szent Anna szobra. Felette felirat:
"Qui simul contristaretur et non fuit".
183. old. 95. jegyz.

JÓÓ TIBOR: Adalékok a sátoraljaujhelvi volt pálos-piarista templom, kolostor és berendezései történetéhez. 145. old.

A Herman Ottó Muz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

JOHANN ANTON KRAUZZ, szobrász "statuarius Jaszoviensis/

A templom déli kápolnájába 4 szobrot készitett. Az egyi
Szüz Mária szobra. Felette felirat:"
"Recesit Pastor noster
fons aquae vivae
ad cuius transitum sol obscuratus est. Isaié 12"
183-old. 95. jegyz.

JÓÓ TIBOR: Adalékok a sátoraljaujhelyi volt pálos-piarista templom, kolostor és berendezései történetéhez 145.

. A Herman Ottó Mus..Évkönyve, XI, Miskolc, 1972

JOHANN ANTON KRAUS,szobrász,"statuarius Jaszoviensis"/

A templom déli,később épült kápolnajának Szüz Mária szob
ra feletti felirás forditása:
Eltávozott pásztorunk-
az élő viz forrása,
akinek halálára a nap elsötétedett.
Izsaiás 12

170.old. 95.jegyz

JOÓ TIBOR:Adalékok a sátoraljaujhelyi volt pálos-piarista templom,kolostor és berendezései történetéhez.145.old

A Herman Ottó Muz.Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

JOHANN ANTON KRAUSS, szobrász/"statuarius Jaszoviensis"

A templom déli, később épült kápolnájának Szt. János szobra feletti felirás forditása:

Tégy engem, mint pecsétgyürüt szivedre
A Canticum Canticorumból

170.old. 95.jegyz

OÓ TIBOR: Adalékok a sátoraljaujhelyi volt pálos-piarista templom, kolostor és berendezései történetéhez. 145.o

AH erman Ottó Muz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

Krauss, Johann Anton, festő szobrász

müve az egri egykori jezsuita templom plasztikai főoltára. Jászón is dolgozott.

A magyarországi művészet története. I.
Bpest, 1961. II. kiadás. 444. l.

Anton Strauss

Robert Kracker János Lukács fer-
kőfestővel jött Jolsvára.

Voit Pál: A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970.

681

MDK

Krauss, Johann Anton, szobrász

a jászói premontrei templom főoltárának szobrait készitette.

A magyarországi müvészet története. I.
Bpest, 1961. II. kiadás. 445.1.

Johann Anton Krauss

a jászói premontrei apátság templomának szobrászati díszeit alkotta.
26. sz. reprodukció.

Voit Pál: A barokk Magyarországon,
Budapest, 1970.

961

JOHANN ANTON KRAUSS, szobrász /"statuarius Jasoviensis"/

A templom déli, később élpült kápolnájának 4 nagy kőszobr fehérre festve. 1786-os leltárban szerepelnek. A keresztol tárral szemben, jobbról az első Szt. János apostol, második a Bold. Szűz Mária balról. Jobbról a második a Bold. Szűz Mária édesanyja, Szt. Annakezében könyv-balról a második Szűz Mária édesatyjának, Szt. Joachim szobra, két galambbal az eg egyik karján, a másik kezében bot. 170.old.

JOÓ TIBOR: Adalékok a sátoraljaujhelyi volt pálospiarista templom, kolostor és berendezései történetéhez. 145. old

A Herman Ottó Muz. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

JOHANN ANTON KRAUSS, szobrász "statuarius Jaszoviensis/

A templom déli kápolnájába 4 szobrot készitett. Az egyik Szt. János szobra. Felette felirat:

"Pone me ut signaculum
super cor tuum. Cant. 8. v. 6."
183. old. 95. jegyz.

JOÓ TIBOR: Adalékok a sároraljaujhelyi volt pálos-piarista templom, kolostor és berendezései történetéhez 145.

A Hermen Ottó Mus. Évkönyve, XI. Miskolc, 1972

MDK

Krauss, Johann Anton, szobrász

Főoltár. Eger. Egykori jezsuita templom./foto/

A magyarországi művészet története. I.
Bpest, 1961. II. kiadás. 445.l.

Krauss, Johann Anton szobrász

Borgia szt. Ferenc. Eger. Egykori jezsuita templom.
/foto/

A Magyarországi művészet története I.
Bpest, 1961. II kiadás. 448.1.

M.D.K.

Kraus [Johann Anton] fafaragó szobrász

művei az egri egykori jezsuita (majd ciszterci) templom főoltárának szobrai.

Pethő Tibor: Budapest - Eger - Szilvásvárad
Bp. /1959/, Panoráma, /Magyarország irásban és képben 4.köt./
68 old.

-1-

Krauss, Johann Anton, szobrász M.D.K.

Jászóról került Egerbe. Jászó püspök szobrai Josef Winderhalder brünni műveinek ünnepélyes pátoszát követik. Az egri jermiták főoltárának hatalmas kompozíciója délnémet ízlésre vall. Az ezen látható, Esterházy hercegprimás pozsonyi dombon lévő térdelő alakjára emlékeztető - Borgia Szt Ferenc figurája arra enged következtetni, hogy 1741-ben Pozsonyon áthaladva Raffael Donner ./.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

181., 184. old.
+355.

M.D.K.

Krauss, Johann Anton, szobrász

... művészetével is megismerhedett.
Az oltár 1769-márciusa és 1770 októbere, közt
készül el. Ugyanakkor megkezdi a főoltár
melle tervezett két kandelláber készítését.
1771-ben varációra Fászóra hézint.
Szerző egész oldalon közli a volt jezsuita
majt cisztercita templom szentélyét (187.á)
és egy részletet Borgia Szt. Ferenc szobrázol (188.á.)
./.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

184. old.
+ 355. "

M.D.K.

Krauss, Johann Anton, szobrász

... Szerző az idevágó okmányok és korabeli levelez alapján megállapítja, hogy a jezsuitártól eredő művészi programm - melyre vonatkozólag Balth. Moll, híres bécsi szobrásztól is kértek véleményt - nagy része Krausstól származik, mert a levelezésben Moll, már meglévő tervek emleget. Viszont az oltár kivitelező építőmestere, Francz József, kész mérvetekre kap megbízást a jezsuitártól.

Heves megye müemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

184. old.

KRAUSS, Johann Anton jászói szobrász. 1769-. márciusában szerződést köt Kelcz Imre jezsuita rektorral az egri jezsuita templom főoltárára. 177o októberében nyugtát ad 9oo rajnai forintról, amelyet addig végzett munkájáért felvett. Ugyanakkor megkezdi a főoltár mellé tervezett két kandelláber készitését is és bejelenti, hogy Jászóra készül vakációra. 1771-ben Neussel Jakab egri jezsuita gyógyszerésztől a két nagy

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

kandallåber készitéséért 74 rajnai forintot vesz fel.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtésből. Voit.

Plasztika.

Jászóvári premontrei templom szobrai.

Krauss műve. XVIII.sz

Henszelmann lapok.9-10.sz.

Johann Anton Krauss, M.D.K.

szobrász

a 18.sz. második felében működő szobrászunk egyik legjelentősebbje. Származása határozatlan. Legfőbb műve a fajszi templom teljes belső szobrászi díszítése, amely a templomunk ritka egységét és harmóniáját kölcsönöz. Ez a műve az 1760-as években készült ./.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn, Bp.1966. Corvina 188 .old.

Johann Anton Krauss

M.D.K.

szobrász

... mert 1769-ben már az egri ciszterci templom főoltárának szobraira.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn, Bp. 1966. Corvina

188. old.

M.D.K.

Krauss, Johann Anton, szobrász

1769-1773 körött Magyarországon dolgozok. Nagyszabásu oltárkompozíciókban (Jászó) a szinpadias arcjáték, a kifejező mordulatok, az aranyozás, a szinezés, a komplikált redőzetek minden hatását felhasználta. Ugyanig az egri jezsuita templom terdeló./.

Allgemeine Kunstgeschichte, Leipz.Veb.Seemann, I.Aufl. 1966.Bd.V. Die Kunst des 17. und 18.Jahrhunderts, 864 o.

Magy.fejezet: A.N.Tichomirov, 519 old.

M.D.K.

Krauss

... Borgia Ferenc figurájánál. Ezer a művei beléilleszkedner a kor egyházi művészetében is elurálkodó világias, szinpadias felfogásába.

Allgemeine Kunstgeschichte, Leipz.Veb.Seemann,I.Aufl. 1966.Bd.V. Die Kunst des 17. und 18.Jahrhunderts, 864 o.
Magy.fejezet: A.N.Tichomirov, 519. old.

M.D.K.

Krauss, Johann Anton, szobrász

származása ismeretlen, de jászói és egri működése bizonyítok, és feltehető, hogy Gyöngyösön is volt műrelye; kiváló művei, stiluskritikai alapon Szentgotthárddal is kapcsolatba hozhatók, annál inkább, mivel a jászói premontrei- és a szentgotthárdi cisztercita apátsági templomnak, ugyanakban az időben A. Pilgram volt az építésze. ./.

Aggházy Mária: Barockplastik in Ungarn.
Übers. Barbara Faragó

Bp. 1959. ~~XXXXX~~ 29 1 185 t. 17. old.

M.D.K.

Kraus, Johann Anton, szobrász

... Szerző közli az egri egyházi jezsuita templom főoltárának és mellékoltárait (1768), a győri egyházi jezsuita templom főoltárának és mellékoltárait (1762); Kraus műveire vonatkozólag még oltárszobrot a jászói premontrei apátsági templomból (1764-1766), és két oltárfigurát a szentgotthárdi egyházi ciszterci apátsági templom mellékoltárairól (1760-1770).

Aggházy Mária: Barockplastik in Ungarn.
Übers. Barbara Faragó

Bp. 1959. 29 l. 185 t.

17. old.
245-252.

M.D.K.

Krauss,Anton/XVII.sz./,osztrák szobrász

Fa és stukkó oltára Egerben.A hazai rokokószobrászat legkiválóbb alkotása."Borgia Szt.Ferenc".
Kép.285.o.7.kép

M.Kiss Pál: Müvészetről mindenkinek,Corvina,Budapest,1966

M.D.K.

Krauss,Anton,osztrák szobrász

"Borgia Szt.Ferenc",fa és stukkó oltára Egerben, 285.o.7.kép

M.Kiss Pál: Művészetről mindenkinek,Corvina,Budapest,1966

MDK

KRAUSS ANTON JOHANN

Az egri ciszterci templomban szobrai vannak.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.4o.

Képzőművészeti Alap kiadása.

Krauss Joh.Anton, szobrász, oltárépitö.

XVIII.sz.

Henszelmann lapok.9-10.sz.

Krauss János-Antal, történész, XVIII. sz.,
Jászón, majd Egerben dolgozott.

Archaeologiai Értesítő
XLIV., 1930, 259.

Fleischer Gyula ismertetése.

MDK

Krauss, Johann Anton

szobrász

Eger. Egykori Jezsuita templom főoltára./Repr. 399.o. 306.kép/ Melynek közepén Borgia Szt Ferenc térdel /Repr. 402.o. 310.kép/. 1769-70

Jászó. Premontrei templom főoltára./Kracker festményével.
Repr. Jászo. Premontrei Templom: Szent Püspök. /MKL/ 401.o. 309.kép/

Magy;müv. Lört. I. /szerk. Dercsényi/ 399.402.o.

Krausz János Antal

nevét említi az egri jezsuita (később ciszter) templom oltárával kapcsolatban

Baranyai Béláné: A detki kehely. - Müvtört.Ért.
1970.4.sz. 265-271.l.

266.l.

Johann Anton Krauss 3.

Borgia St. Ferenc nohra Egerben
(repr.)

Kampis Antal: A magyar művészet a XIX. századig.
Bp. 1968. 167 l., képes /Minerva zsebkönyvtár/

149. l.

2.

Johann Anton Krauss

Jánon az 1760-as években dolgozhatott, mert 1769-ben már az egri cinter-citákkal hőtött nerszöclést templomunk nobrakkal való dinítésére. (főoltás nobrai) Az ő műve a ~~[illegible]~~ sátoraljaújhelyi piarista (előbb pálos) templom Rákóczi-hápolmájának 5 könobra.

Kampis Antal: A magyar művészet a XIX. századig. Bp. 1968. 167 l., képes /Minerva zsebkönyvtár/

149-150.l

M.D.K.

Johann Anton Krauss,szobrász,XVIII.sz.

Eger-Jászó vidéken dolgozott.Rokokkó művészet.Jászón 1760 körül Egerbena ciszterci táknál 1769-ben dolgozott. Művei gazdagok,részleteikben pazarlóan sziporkázók. 454-55.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa.III.köt.A képzőművészetek,a zene, a szinház és a film.Minerva.1960.Bpest

---

J. A. KRAUSS

Oltárszobor fászó, volt Premontrei prépostsági templom 1764-1766 (repr.)

Aggházy hária: Magyarországi barokk művészet, Budapest 1960. TIT József A. szabadegyetemének előadásai

42.

 M. D. K.

Kraus János, szobrász.

a XVIII. sz. II. felében Kassán

működik.

Anna Petrová-Ploshová: Slovenské výtvarné mnenie obdobia národného obrodenia.
Bratislava, 1966.

M.D.K.

Krauss, Andor, Szobrász

nevét említik.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó,

161. old.

Johann Anton Krauss

Jánón és Egerben dolgozott.

Nyugtáin „statuarius Jaszoviensis" - nek írja magát - feltételezhető, hogy a magyarországi származású.
A jánói templom belsejének teljes plastikai díszítését egymaga végezte.

Kampis Antal: A magyar művészet a XIX. századig. Bp. 1968. 167 l., képes /Minerva zsebkönyvtár/

HENSZLMANN-LAPOK.

A BUDAPESTI KIR. M. PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNY-EGYETEM MŰVÉSZETTÖRTÉNETI INTÉZETÉNEK KÖZLEMÉNYEI.

HENSZLMANN-BLÄTTER.

MITTEILUNGEN DES KUNSTHISTORISCHEN INSTITUTS DER PÁZMÁNY-UNIVERSITÄT IN BUDAPEST.

9—10. SZ. 1930. No. 9—10.

Johann Anton Krauss «statuarius Jaszoviensis».

In Nahmen der Hochheiligsten Dreyeinigkeit.[1]

Heunt, unten gesetzten Dato ist zwischen Ihro Hochwürden Herrn P. Emerico Kelcz, Rector des Hochl. Collegio der S. S. J. J. in Erlau, einestheils, andern theils, zwischen mir, Johann Anton Krauss Bildhauer von Jaszo, ein Contract geschossen [!] worden, benentlich zu dem, Neu erbaueten Hoch Altar und Tabernackul, alle immer nöthige Bildhauer arbeit, so wohl von Figuren als ornamenten, (ohne die Nitschen welche auf weitere Disposition verbleibt) nach gemachten riss oder Model, nach aller möglichkeit, aufrichtig, als einem ehrlichen Mann zustehet, verspreche zu verfertigen, wo zu Ihr Hochwürd. R. P. Rector verspricht, alle nothwendigkeit bey zu schaffen, mir Bildhauer auch unterwehrender Arbeit die Kost und Wohnung zu geben, auch nach Verfertigung der arbeit die gelegenheit nacher Jasz zurück zu gehen vor alle diese arbeit so theils von Stucko theils von Holtz zu verfertigen ist, verlange ich endes benenter Bildhauer

(itt utólag más kézzel beírva:

Notoben die Verziehrung der Nitschen ist auch drunter verstanden) ... ... 900 fl. reinisch dass ist neunhundert gulden reinisch.

Erlau den 21. Mart.
1769.

P. H. *Johann Anton Krauss mp.*
Bildhauer

Emericus Kelcz Rector
Collegij Agriensis S. J. mp. P. H.

Ezzel a szerződéssel, amelynek teljes hitelű forrásértékéhez kétség nem férhet, a magyarországi rokokó dekoratív szobrászat egy kimagasló emléke, az egri cisztercita, egykori jezsuita templom főoltárának plasztikai díszítése kap mesternevet, s a névvel egy eleddig majdnem teljesen ismeretlen, de immár alkotásaiban is világosan körvonalazott egyéniség vonul be a hazai művészet történetébe. A művészi koncepciójával s formai felépítésével magyar földön szinte egyedülálló és távolabbi stíluseredetre valló oltár tervező mesterére ma még nincsenek adataink, sem a puszta stíluskritikai következtetéshez eléggé meggyőző analógiáink. Alig tekinthető annak a kivitelezők valamelyike, az írott forrásokban

Durch diesen Vertrag, dessen Quellenwert über allen Zweifeln erhaben ist, erhält der bildhauerische Schmuck am Hochaltar der Cisterzienser-, ehemals Jesuiten-Kirche zu Eger, wohl eines der hervorragendsten Denkmäler ungarländischer Rokokoplastik den Meisternamen.* Mit diesem Namen zieht eine bisher fast vollständig unbekannte, nun aber auch in seinen Schöpfungen klar fassbare Künstlerpersönlichkeit in die Geschichte ungarländischer Kunst ein. Über den Meister des Altars selbst, dessen künstlerische Konzeption und formale Erscheinung auf ungarischem Boden beinahe alleinstehend ist und auf weiterliegende Stilzusammenhänge verweist, fehlen uns jegliche Daten, wie auch überzeugende

[1] A szerződés: m. kir. Országos Levéltár. Cam. Hung. Acta Jesuit. irregestr. Coll. Agriensis fasc. unus.

* Anmerkungen und Quellenangaben siehe im ungarischen Text.

Franz «murarius»-ként említett kőművesmester, *Rupert Schnadtmann* «bischöflicher Steinmetzmeister» vagy *Johann Miller*, ugyancsak egri kőfaragó, vagy akár *Johann Rueber* bécsi stukkátor, aki Balthasar Moll ajánlatára s részben tán utasításai szerint végezte a gyöngyháztónusú márványozás munkáját.[2] A szobrászati és ornamentális díszítés mesterére azonban éppen e szerződés vet — a puszta megnevezésen túlmenőleg is — bővebb világot. Ez a mester *Johann Anton Krauss*, jászói szobrász, amint a rendi iratok regisztrálója nevezi: «statuarius Jaszoviensis».

1769. március 21-én vállalja 900 forintért a munkát előre bemutatott terv, illetőleg modell alapján s a szerződésre rávezetett kifizetések tanusága szerint 1770. október 10-ig el is készül vele. A gazdagon kiképzett architektonikus márványkeretként a szentély egyenes zárófalához állított oltár két oldalára, ahol a lezáró pilaszterek visszahajló lábazata szobortalapzattá szélesül s így fogja közre az oltárasztalt, Melchisedek és Áron életnagyságon felüli alakjait mintázza. Az oltárkép helyére díszes keretbe foglalt plasztikai ábrázolás kerül: kicsiny rokokó oltáron sugárzó Eucharisztia előtt imába mélyedve térdelő Borgia Sz. Ferenc

1. kép. Abb. 1.

[2] A vonatkozó írott források: «Informatio de Ecclesia» c. feljegyzések, Johann Rueber eredeti szerződése Eger 1769. szept. 10., tárgyaló levelei az előzetes költségvetésről Wien 1769. julius 29., a modellről s márványmintákról Wien 1769. dec. 21., Balthasar Moll levele az ajánlandó márványozóról Wien 1769. jun. 27. Orsz. Levéltár, u. ott.

Analogien, als Grundlage einer Meisterbestimmung auf rein stilkritischem Wege. Er dürfte kaum in einem der ausführenden Meister vermutet werden, die uns alle aus den schriftlichen Quellen bekannt geworden, wie in dem als «Franz murarius» genannten Maurermeister, oder in dem Steinmetzmeister zu Eger, Johann Miller, oder in dem bischöflichen Steinmetz Rupert Schnadtmann, oder auch nicht in dem Wiener Stukkator Johan Rueber, der von Balthasar Moll empfohlen, und vielleicht seinen Anweisungen gemäss die Marmorierung besorgte.

Umso näher berichtet uns dieser Vertrag, weit über die blosse Benennung hinaus, über den Meister des plastischen und ornamentalen Schmuckes. Dieser Meister ist *Johann Anton Krauss*, Bildhauer aus Jászó, «statuarius Jaszoviensis», wie ihn die Archivalien nennen.

Am 21. März 1769 übernimmt er die Arbeit um 900 Gulden «nach gemachten riss oder Model», und wie es die am Vertrage angeführten Teilzahlungen bestätigen, führt selbe bis 10. Oktober 1770 zu Ende. Wie ein reich ausgebildeter architektonischer Marmorrahmen an die gerade Abschlussmauer des Sanctuariums gestellt, steht der Hochaltar da, auf dessen beiden Seiten, wo die rückgebogenen Sockeln der Seitenpilaster sich zur Statuenbasis erweitern, die überlebensgrossen Figuren Arons und Melchisedechs sich erheben. Die Stelle des Altarblattes nimmt eine reichumrahmte plastische Darstellung ein: die Gestalt des Heiligen Franz von Borgia, inbrünstig

miseruhás alakja. Fenn az attikaszerű oromfalon három csoport: középen sűrű felhőgomolyagból előrehajló szárnyas kerub emeli magasra a Megváltó keresztjét, kétfelől a megváltás előképei: Mózes az érckígyóval és Ábrahám áldozata.

A plasztikai díszítés alapgondolata tehát a megváltás eszméje s a legszentebb titok: az Eucharisztiában a hívők között élő Megváltó és annak imádása. A koncepció e tartalmi egységét az egyébként szeszélyesen festői kompozíció lappangó vonalértékei is erőteljesen hangsúlyozzák. Már az ószövetségi főpapok tekintete is az Eucharisztiára irányul. Borgia Sz. Ferencnek az oltárka lépcsőjén térdelő alakja a kompozíció alsó bal sarkába tolva szinte kiesik a képsíkból, imaginárius kapcsolatot teremtve mintegy a hívők seregével éppúgy, akárcsak Maulbertsch, Gran, Sambach vagy Winterhalder mennyezetfreskóin a képmező keretein túláradó felhőgomolyagon térdelő szárnyas kerubok. E meghajló alaktól az Eucharisztián át képzelt diagonális vezet az oromcsoport jobb alsó sarkáig, ahol megtörve és irányt váltva folytatódik a felfelé sodródó s széttárt karjaival egyrészt lefelé, másrészt a kereszten függő Megváltóra mutató angyalalakban. Ugyancsak a feszületre mutat a véres áldozatra készülő Ábrahám is, míg jobbról Mózes az érckígyóra, mint előképre figyelmeztet felemelt jobbjával.

2. kép.

2. Abb.

E hófehér stukkószobrokon kívül ugyancsak Krauss műve még a tabernákulum a két térdelő szárnyas angyallal, valamint az oltár mellett kétfelől álló, fából faragott hatalmas, díszes gyertyatartó is.

vor einem kleinen Rokokoaltar knieend, auf welchem die Eucharistie strahlend leuchtet. Oben auf dem attikaartigen Aufbau drei Gruppen: in der Mitte das Kreuz des Erlösers von einem geflügelten Cherub über schwere Wolkenmassen emporgehalten, zu beiden Seiten die alttestamentarischen Vorbilder der Erlösung, Moses mit der Schlange und das Opfer Abrahams.

Demnach ist die Grundidee des plastischen Schmuckes das Mysterium der Erlösung und das allerheiligste Geheimnis: die Verkörperung des Erlösers in der Eucharistie und deren Anbetung. Diese inhaltliche Einheit der Konzeption wird durch latente Linienwerte der übrigens bewegt-malerischen Komposition noch wirksam betont. Schon der Blick der alttestamentarischen Gestalten ist der Eucharistie zugewendet. Die knieende Gestalt des Hl. Franz von Borgia, in die linke untere Ecke der Gesamtkomposition geschoben, fällt aus der Bildfläche heraus, um eine imaginäre Verbindung mit den Gläubigen zu schaffen ebenso, wie jene geflügelten Engel auf manchen zeitgenössischen Deckengemälden, die auf schweren, durch den Bildrahmen überqualmenden Wolkenmassen knieen. Von dieser knieenden Heiligengestalt führt eine Diagonale über die Eucharistie hinweg zur unteren rechten Ecke der Giebelgruppen, wo sie gebrochen ihre Richtung wechselt um in der gedreht-bewegten Engelsgestalt fortgesetzt zu werden, welche die Arme ausbreitend mit der Rechten abwärts, mit der Linken auf den Erlöser am Kreuz hinweist. Auch Abraham, der sich auf das blutige Opfer vorbereitet hat, weist auf den

De a szerződés adatai egyéb nagyszabású alkotásainak is nyomára vezetnek. Az a körülmény, hogy Jászóról jön s munkája végeztével oda tér vissza, már sejtteti, hogy ott állandó műhelye s nagyobb munkaalkalma volt. A stíluskritikai egybevetés pedig — egyelőre írott források nélkül is — meggyőző erővel bizonyítja, hogy *Johann Anton Krauss* alkotása a jászóvári premontrei prépostsági templom egész gazdag szobordísze is.[3] A finom gyöngyháztónusú, napsugaras rokokó-interieurbe, mint felvillanó fehér színfoltok, illeszkednek be a hatalmas, életnagyságon felüli stukkóalakok: a főoltár körül Szent Sebestyén, Sz. Miklós, Sz. Ambrus és Sz. Rókus szobrai, az oldalfülkékben pásztorbottal és lándzsával játszadozó apró puttók, a kereszt sarkaiban rendi szent főpapok és vértanuk, a mellékoltárokon kecses rokokó pózban ülő női szentek s felettük könnyed felhőgomolyagból kibontakozva alászálló szárnyas kerubok. Ezekhez járulnak még a glóriában megjelenő Atyaisten a főoltár felett, a szentély s a hajó fülkeszobrai, az orgona plasztikai dísze, a kisebb mellékoltárok puttói s a főoltár tabernákulumát közrefogó, fából faragott aranyozott angyalalakok. Ma még pontosan nem tudjuk datálni őket, de az építés körülményeiből s az egri főoltár szobrainak érettebb formafelfogásából következtetve Jászó és Eger között 5—6 év művészi fejlődését kell feltételeznünk.

Ez alabastromgipsszel csiszolt fehér stukkószobrok a magyarországi rokokó dekoratív szobrászatnak kétségkívül legkiválóbb eddig ismert emlékei. A finom művészi érzékkel megalkotott s minden szeszélyes festőiség mellett is nemesen tartózkodó dekoratív együttesből néhány darab külön is figyelemreméltó, mint az emberábrázolásnak s az alakfelépítés meggyőző belső igazságá-

[3] A jászói szobrászati díszítés mesteréül az eddigi irodalom egy különben teljesen ismeretlen Grass Antal nevű szobrászt könyvelt el. Lásd: *Sziklay—Borovszky:* Magyarország várm. és városai. Abaúj-Torna vm. és Kassa. Budapest, 1896. 343. l. Innen: *Szendrei—Szentiványi:* Magyar képzőművészek lexikona I. Budapest, 1915. 594. l. Ez az adat a jászói főoltár hátsó falára felragasztott kis céduláról származik, amely a következőket mondja: «*Splendidae hujus Ecclesiae praeposituralis cum Conventu et Praelatura Illmus D. Andreas Sauberer, praepositus quondam Jaszoviensis fundamenta iecit 1745, tandem Anno 1765. consummavit. — Murarius (forte architectus ?) fuit Antonius Salzjeber. Sculptor Antonius Grass. Marmorisator Joannes Hennefogt. Pictor Joannes Lucas Kracker. (Adnotatum invenit 1878. in parochia Jaszoviensi, et posteritati ad non obliterandam memoriam tradidit.) A. K. Curator Ecclesiae.*» — A Grass név nyilvánvalóan elírásból vagy téves olvasásból származik s így vele együtt az ily nevű mester is törlendő lesz a hazai szobrászat történetéből.

Erlöser hin, während die emporgehobene Rechte Moses auf die Schlange, als auf das Vorzeichen zeigt.

Ausser diesen weissen Stuckfiguren verdankt die Kirche der Kunst unseres Meisters noch das Tabernakel mit den zwei knieenden Engelsgestalten, sowie auch die beiden reichgeschnitzten mächtigen Kandelaber zu Seiten des Altares.

Doch der Vertrag führt uns auf die Spuren weiterer grosszügigen Werke. Der Umstand, dass der Meister aus Jászó kam, und nach beendeter Arbeit ebenfalls dorthin zurückkehrte, lässt schon vermuten, dass er dortselbst eine ständige Werkstatt und grössere Arbeitsgelegenheit hatte. Und wahrlich, die stilkritische Untersuchung erweist, — auch mangels dokumentarischer Quellen — dass der gesamte reiche plastische Schmuck der Prämonstratenser-Kirche zu Jászóvár ebenfalls die Schöpfung J. A. Krauss ist.

In das wunderbar feingetönte, von Sonnenstrahlen durchwobene Rokokointerieur fügen sich die mächtigen, überlebensgrossen Stuckfiguren, wie aufleuchtende weisse Farbenwerte ein: beiderseits um den Hochaltar die Statuen des Heiligen Sebastian, Nikolaus, Ambrosius und Rochus, in den Seitennischen mit dem Hirtenstab und mit der Lanze spielende Putten, an den Ecken des Kreuzes Märtyrer und Hohepriester des Ordens, an den Seitenaltären in graziöser Rokokopose sitzende weibliche Heilige, und darüber aus leichten Wolkenmassen sich herabstürzende Engelsgestalten. Zu diesen gesellen sich noch die Gestalt Gottvaters in der Glorie über dem Hochaltar, ferner die Nischenfiguren des Sanktuariums und des Kirchenschiffes, wie auch der plastische Schmuck der Orgel, die Putten der kleineren Nebenaltäre und die aus Holz geschnitzten vergoldeten Engelsgestalten, die das Tabernakel am Hochaltar flankieren. Eine genaue Datierung derselben ist bislang noch nicht möglich; jedoch lassen die Bauumstände sowie die reifere Formgebung der Statuen zu Eger in der künstlerischen Entwicklung des Meisters zwischen Jászó und Eger auf eine Zeitspanne von 5—6 Jahren folgern.

Diese weissen, mit Alabastergyps polierten Stuckfiguren sind zweifellos die hervorragendsten, bisher bekannten Denkmäler ungarländischer dekorativen Rokokoplastik. Es heben sich aus der fein abgewogenen und trotz ihres unruhigmalerischen Charakters zurückhaltend-edlen Gesamtkomposition einige Gestalten noch besonders hervor, als seltene Beispiele in rein dekorativer Skulptur der vertieften Charakterdarstellung, sowie der überzeugenden inneren Wahrheit des Gestaltenaufbaues. Wie durchseelt ist die hingebungsvoll knieende Gestalt des Hl. Franz von Borgia, mit der kraftvollen Modellierung seines

3. kép. 3. Abb.

4. kép. 4. Abb.

5. kép. 5. Abb.

nak az ily pusztán díszítő céllal készült stukkóalkotások közt ritka példája. Mennyi bensőség és alázatosság ömlik el az Eucharisztia előtt térdelő Borgia Sz. Ferenc alakján, erőteljesen mintázott, aszkétai karakterfején! Mily nemesen mérsékelt a jászói Sz. Evermodus püspök páthosza s mennyire meggyőző a lobogó palást redővetésének a pillanatnyi mozdulat adta indokolása! Mennyi lendület s a festőien szeszélyes konturok mellett is mennyi plasztikai tartalom él a jászói jobb mellékoltár fölött gomolygó felhőkből szélvihar módjára alábukó szárnyas kerub alakjában!

6. kép. Abb. 6.

Viszont éppen az ily díszítő művészet tömegtermelésére oly jellemzően nagy kvalitásbeli eltérések is megfigyelhetők. Sz. Ambrus és Szent Miklós fejének elmélyedő s szinte realisztikusan részletező megmintázása mellett, Taddeus apostolé üres és lélektelen; a szakáll amott puha, festői tömegekben omlik szét, itt a mély aláfúrásokkal kemény és merev körülcsipkézése az arc formáinak. A jászói mellékoltárok volutáin ülő női szentek művészi elgondolásban s formai megoldásban egyaránt konvencionálisak, a premontrei püspökök alakjai, Evermodus kivételével, a ruházat belsőleg nem indokolt örvénylő, lobogó kezelésével kissé modorosak. Mindezek az egyeasketischen Charakterkopfes! Wie gemässigt ist der edle Pathos des Hl. Bischofs Evermodus in Jászó, und wie überzeugend wirkt, von momentaner Bewegung motiviert, die Faltengebung des flatternden Gewandes! Wie lebendig-schwungvoll und trotz der malerisch-aufgerissenen Kontur wie durchaus plastisch gedacht ist die herabsausende Engelsgestalt über den rechten Seitenaltar! Daneben lassen sich aber gewisse, eben für die Massenarbeit solch grosser dekorativen Aufgaben charakteristische Qualitätsunterschiede gut beobachten. Neben der vertieften und beinahe realistisch detaillierten Formgebung der Köpfe des Hl. Ambrosius und des Hl. Nikolaus ist der des Apostels Taddeus leer und nichtssagend; während der Bart dort in malerisch-weichen Massen herabquillt, umrahmt er hier hart und steif geformt das Gesicht. Die weiblichen Heiligen der Nebenaltäre sind sowohl ihrer künstlerischen Konzeption als auch ihrer Formgebung nach etwas konventionell; die Prämonstratenser Bischofsgestalten, mit Ausnahme des Hl. Evermodus, wirken durch die innerlich unbegründete Unruhe des flatternden Gewandes manieriert. All diese Unebenheiten gehen aber in der überaus feinen Harmonie der dekorativen Gesamtkonzeption auf.

Es drängt sich nun die Frage nach der Persönlichkeit, nach der Schulung, sowie nach der künstlerischen Entwicklung des Meisters auf, die in den Schöpfungen von Jászóvár und Eger offenbar ihren Höhepunkt erreichte.

Die endgültige Lösung dieser Fragen ist uns zur Zeit noch nicht möglich. Der Name *Johann Anton Krauss* ist in der Geschichte ungarländischer Plastik beinahe ganz neu; erst die weitere Forschung kann selbst darüber entscheiden, ob er mit jenem Anton Krauss identisch sei, der die Fassadenreliefs und die Ballustradfiguren des um 1780 umgebauten Rathauses zu Kassa verfertigte. Dies angenommen, wäre es zugleich das Einzige, was wir über ihn aus der gesamten bisherigen Literaturwissen. Unsere neuen Forschungen brachten nach Auffinden des Vertrages ausser einigen persönlichen Daten nichts von Belang ans Licht. Wahrscheinlich liess ihn Andreas

netlenségek elsimulnak azonban a dekoratív elgondolás finom együttesében.

Ki volt az immár névszerint is ismert mester, honnan hozta magával iskolázottságát s művészi készségét, amely nyilván teljében bontakozik ki jászóvári és egri alkotásaiban?

Erre a kérdésre ma még nem adhatunk végleges feleletet. *Johann Anton Krauss* szinte egészen új név a hazai szobrászat történetében; csak a további vizsgálat döntheti el, hogy azonos-e a mester azzal a Krauss Antallal, aki 1780 körül az újjáépített kassai városház homlokzati reliefjeit és ballusztrádszobrait készítette.[4] Ha igen, úgy egyszersmind ez az egyetlen róla szóló adat az eddigi irodalomban. A napfényre került szerződés nyomán folyó kutatásaink sem hoztak eddig néhány jelentéktelenebb személyi adatnál egyebet. Valószínűnek látszik, hogy a jászói prépost, Sauberer András külföldről, talán éppen Morvaországból hívta be az építésszel, *Anton Pilgram*-mal s a festővel, *Johann Lukas Kracker*-rel együtt Jászóvárra, a templom díszítésére. Itteni működése nyilván az 1760-as évek első 6—8 esztendejére esik s ugyancsak Kracker-rel egyidőben kerül Egerbe a jezsuiták szolgálatába. A jászói plébánia anyakönyvei szerint 1763. november 7-én nősül egy foglalkozásában meg nem nevezett Joannes Antonius Krauss, akiben nagy valószínűség szerint mesterünket kell sejtenünk.[5] Ha ez áll, úgy családi életére és sorsára vonatkozólag még két bejegyzést találhatunk: 1772. november 3-án hal meg Cecilia nevű egyéves kisleánya s a következő év április 29-én követi a gyermeket az anya is.[6] A mester — úgy látszik — rövidesen másodszor nősül s 1778-ban nejével, Catharina Pauer-rel egy «deserta sessio»-t vásárol 125 frt-ért a prépostságtól, hogy ott házat építsen s állandóan megtelepedjék.

Sauberer, der Probst von Jászó, ebenso, wie den Architekten *A. Pilgram*, und den Maler *J. L. Kracker* aus dem Auslande, vielleicht ebenfalls aus Mähren zur Ausschmückung seiner Kirche nach Jászó kommen. Seine Tätigkeit daselbst mag wohl auf die Jahre 1760—1768 fallen. Sodann kam er, gleichfalls mit Kracker zusammen in den Dienst der Jesuiten nach Eger. Laut Eintragung des Matrikelbuches der Pfarre zu Jászó heiratet am 7. November 1763 ein näher nicht bezeichneter Joannes Antonius Krauss, der mit unserem Meister aller Wahrscheinlichkeit nach identisch sein mag. Ist dies stichhaltig, so haben wir noch zwei weitere Daten bezüglich seines Familienlebens: am 3. November 1772 stirbt ihm sein einjähriges Töchterlein, Cäcilie, am 29. April folgenden Jahres folgt ihm auch die Mutter. Der Meister hat scheinbar kurz darauf wieder geheiratet, und kauft im Jahre 1778 von der Probstei gemeinsam mit seiner Frau Katharina Pauer um 125 fl. eine «deserta sessio» um sich dort ein eigenes Haus zu erbauen und sich dortselbst endgültig niederzulassen. Dieser Grundbesitz wurde im Jahre 1843 um 865 fl. von seinen Nachkommen zurückgekauft.

Dies wäre alles, was uns bisher über den

7. kép. 7. Abb.

[4] V. ö. *Kemény Lajos*: A renaissance és roccoco Kassán. Arch. Ért. új folyam XIX. k. Budapest, 1899. 115. l., továbbá: *Thieme—Becker:* Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler, Bd. XXI. Leipzig, 1927. S. 443.

[5] Lásd: Liber Matrimoniorum Parochiae Jaszoviensis Pag. 19.

[6] Liber Mortuorum Paroch. Jaszov. pag. 42 és pag. 44.

Krauss János Antal
szobrász

pedjék.[7] A telket 1843-ban váltja vissza a prépostság 865 frt-ért a mester örököseitől.[8]

Ennyi mindössze, amit a mesterről eleddig tudunk. Származásáról, művészi iskolázottságáról nincsenek adataink. Annál meglepőbb, hogy alkotásainak dekoratív szelleme és formavilága Ausztria művészetén túlmenőleg, távolabbi, délbajor stíluseredetre utal. Már magának az egri főoltár felépítésének is — ha nem is az ő műve — a délbajor rokokóban találjuk analógiáit; az oltárkép helyén keretbe foglalt plasztikai, de nem reliefszerű ábrázolás hasonlókép a délbajor műgyakorlatban otthonos. Borgia Sz. Ferenc kis oltárának formai megjelenése J. M. Feuchtmayr ottobeureni mellékoltárait idézi emlékünkbe, Mózes alakjának ponderációja, a kiállás motívuma, sőt némileg fejtípusa is Johann Baptist Straub ettali Sz. Pál szobrával tart meglepő rokonságot. A jászói mellékoltárok felett alábukó szárnyas kerubok s az orgonán ülő kecses angyalalakok közeli stílusrokonait ugyancsak J. M. Feuchtmayr hasonló alkotásaiban látjuk. Borgia Sz. Ferenc imába mélyedő alakja s a jászói főoltár tabernákulumát közrefogó angyalok megmintázása viszont azt sejtteti, hogy mesterünk művészetére a pozsonyi Donner-hagyományok sem voltak egészen hatástalanok.

Ma még a további kutatásra vár, hogy igazolja vagy helyesbítse első megfigyeléseinket s forrásszerűen tisztázza a mester vérségi és művészi leszármazásának kérdését. A hazai rokokó díszítő szobrászat eddig oly szegényesnek látszó történetében itt ismertetett alkotásai máris kimagasló helyet biztosítanak számára.

[7] Az adásvételi szerződés Jászó 1778 szept. 7.: jászói titkos levéltár fasc. 31. No 1244.; másodpéldánya u. ott. fasc. 38. No 26.

[8] A visszaváltás: u. ott. fasc. 91. No 103.

Kapossy János.

Meister bekannt geworden. Bezüglich seiner Abstammung und seiner künstlerischen Schulung fehlen uns jegliche Daten. Umso überraschender ist es, dass der Formenschatz und der dekorative Geist seiner Werke über die österreichische Kunst hinaus auf südbayerische Stilzusammenhänge verweist. Selbst der Aufbau des Hochaltars zu Eger, wenn es auch nicht sein Werk ist, hat im südbayerischen Rokoko seine nächsten Analogien. Die umrahmte freiplastische Darstellung an Stelle des Altarblattes ist ebenfalls in der südbayerischen Kunstübung heimisch. Die formale Erscheinung des kleinen Altars, vor welchem der Heilige Franz von Borgia kniet, erinnert an die Ottobeurener Nebenaltäre des J. M. Feuchtmayr; die Ponderation der Mosesfigur, deren Standmotiv, ja auch der Kopftypus steht dem Hl. Paulus des J. B. Straub in Ettal auffallend nahe. Die herabstürzenden Engel der Nebenaltäre in Jászó, sowie die graziösen Figuren an der Orgel haben ihre nächsten Stilverwandten ebenfalls unter den Werken des J. M. Feuchtmayr. Die inbrünstig vertiefte Gestalt des Hl. Franz von Borgia, sowie die Engelsfiguren am Hochaltar zu Jászó lassen hingegen vermuten, dass auf die künstlerische Entwicklung des Meisters auch die Formtraditionen der Donner-Schule nicht ohne Einfluss gewesen.

Es harrt noch der weiteren Forschung, die Ergebnisse unserer ersten Beobachtungen zu bestätigen oder richtig zu stellen, und die Frage der genealogischen und künstlerischen Abstammung des Meisters urkundlich zu klären. Durch seine hier beschprochenen Schöpfungen nimmt er in der Geschichte ungarländischer dekorativen Rokokoplastik allenfalls eine hervorragende Stelle ein.

J. Kapossy.

FRANKLIN-TÁRSULAT NYOMDÁJA.

Krauss, Johann Anton

Grass Antal

lásd Lexikonom I. k. 597. l.

Nobrász, aki a jászói

prépostsági templom

nobrász munkáit végezte

azonos Johann Anton

Kraussal.

Az uj kiadásba így

veendő fel:

Grass Antal nobrász

lásd Kauss, János Antal

Pigler Andor

Századok 1934. 335. l.

Grass Antal

szobrász

L.

Szendrey - Szentiványi

594. l.

Esztergom.

Az előtért Párkány és a
középtérben van a vár és város
csetek emelkednek ki, a háttér
köti le figyelmünket a rajta l
mondatszalagon:

GRAN.

és magyarázó szövegének kezdet
Donau fl.

Rm., mér. a vk. 4.7: 9.5

Grass Antal

nobrán

Jászóvár XVIII n

laid

Abauj-torna vm

és Kassa monogr.

343 l.

Grass Antal

szobrász, Tászó

neve elírás, helyes és teljes neve Krauss

Johann Anton

Lexikonom I. kötetét emlitve, helyre igazitja Kapossy János: Henszlmann Lapok

1930. 9-10. sz.

HENSZLMANN-LAPOK.

A BUDAPESTI KIR. M. PÁZMÁNY PÉTER TUDOMÁNY-EGYETEM MŰVÉSZETTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNYÉNEK KÖZLEMÉNYEI.

Ezek a lapok a budapesti egyetem művészettörténeti tanszéke első tanárának, ***Henszlmann Imrének*** *(1813—1888) a nevét viselik, aki úttörő és átfogó tevékenységével, merész célkitűzésével méltán rászolgált arra, hogy a magyar művészettörténet-tudomány megalapítójának tekintsük.*

A Henszlmann-Lapoknak, melyek időhöz nem kötött rendben mindig azonos terjedelemben fognak megjelenni, a célja, hogy a

Grass Antal

kőfaragóm.

(Steinmetzmeister)

Lorettoban élt a XVIII. sz.

közepen. 1749 ö alapította

d a róla nevezett (kápol-

nát. loretoi)

d s valószínűleg épitette

Mohl, Adolf: Der Gnaden-

ort Loreto in Ungarn.

Eisenstadt [Kismarton] 1894.

138. l

1768 Jsz. Nagyszalók rk. Gyl.
Mária oltár.

Grass Antal

szobrász

Kaposszy azonosnak

veli Krauss Johan

Anton szobrásszal.

Garas kimutatja,

hogy egy Grass Antal

is létezett, lorettoi

szobrász vek.

lásd

Garas Kracker

12, 13. 1.

Végül Garas koncedálja, hogy a
kettő egy személy, s a nevi kéffélétjük
van ima

Grass Antal

köfaragómester

Lorettomban 1749-ben alapította a Grass-féle kápolnát.

lásd

Dehio-Ginhart

312. l.

Czéhemlék, pozsonyi VI. 172

Grass, Anton

Kőfarajó

l.

Csai-Frey Öst. Kunst

XXIV. k.

245. l.

Gyüjt

A hely neve	A tárgy megnevezése
Eger,	Városháza: Kovác János portre

Grass Antal, szobrász. Ő végezte a jászói monostor és templom szobrászati munkáit a XVIII-ik században.

Sziklay János dr. és Borovszky Samu dr.: Magyarország vármegyéi és városai. Abaúj-Torna vármegye és Kassa. Budapest, 1896. 343. l.

Grassi Anton

becsi wobrán

l

Korrespondenzblatt

1913 118. l

T. Nyomtatvány.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Grass Antal nobrán

rossel olvasott

név. Nem nobrá-

ná a jászói templom

nobrásnak hanem

Krauss, Johann Anton

lásd ott.

Arch. Ert. 1932-33

188. l.

Érkezett 1904. július 25.

569/1904. B. (Aranyosmaróthl, 1904. július 20-án 6861. B. a.)

Bars vármegye alispánja értesítést küld a vármegyei múzeum és könyvtár állapotáról (Fk. levél Coerninek, 1904. IX. 2. II. Bars várm. alispáni hivatalának, 1904. IX. 23., III. de. Coerni Bélának, 1904. IX. 25.)

Krauss Johann Anton

jaszónári szobrász

irod

Agrárcsapáts 75, l. 80. l.

130

130

Krauss Johann Anton

nobrait

l,

Kaposzy jedynek

328-C.

3817. Székely Bertalan.
Sz. Kolozsvárott 1835 ma

Női arczkép ~~[illegible]~~

Simkó Jásefnét ábráz

Derékon alólig láthat
összecsapott legyezőt tart p
hord. Fölfelé fésült haja, s
nagykendőjét karjaira ereszt
gott ruháját csipkefodor dis

Vászon, ovális, átmérő
Vétetett 1908. julius
felső-eöri Demény Bertát
moltatott 1908. augusztu
lás elfogadtatott 1911. m

L az 1908. julius 28-iki
87577 sz. leirat terhére sz.

Jegyzet: Festette Szé

Vét. 1908 Simkónétól

Krauss, Anton Johann

nobrán

l.

Kaposvý jegyzetek

196,

Vágbesztercze VI. 245.

Krauss Janos Antal

jászói nobrász

készitette az egri cisz-
terci templom főoltárát
1769-70-ben fehér stukko
bol. A gazdag nobrászi
dimel terült oltár Bor-
gia nem Ferencet ábrá-
zolja az Eucharistia elott
imába mélyedve.

Br Kar Egriképesk

62. l.

Krauss János Antal

cród
1

Kapossy János: Johann Anton Krauss „Statuarius Jaszoviensis". Henszlmann Lapok

9-10. 7. Apr. 1930

Krauss Johann Anton

Hobrán

Jászó:

Egri ciszcercita templom

fő oltára

Ipód

Pig Müvel

546. l

547. l.

532. l.

Tek

Europa

film – könyv – lapterjesztő is könyvkiadó

r. t. raktára

Budapest

VI. ker. Eötvös-utca 43/a

Krauss, Johan Anton

nebran

l

Garas Kracker

13. l.

Krauss, Johann Anton

wobäu

Heklermagyarokk

5.l. 12.l.

BUDAPEST
933 AUG. 14 24
62

Kraüss Johann Anton

nobrain

l.

Péter II

58. l. 59. l.

keppel, 60. l.

Krauss Janos Antal

nobrain

XVIII. n.

l.

Hehler M M Tört

142. l.

Keppel

Vaskarddarab VII-241.

Krauss, Johann Anton

Hobrán

l.

Kampis újabb m. Hobr

487, 488. 489. l.

képekkel.

Krauss, Johann

Anton

Hobrász

Jászó, Eger

l.

Heklerling

112. l.

113. l.

Révész Gyula, budapesti I.—III k

1907 V. I 97/9 számhoz.

Árverési hi

Alulirott kiküldött birósági végrehajtó ezenn

kir. Járasbiróságnak
~~kir. keresk. és váltótörvényszeknek~~ 1906 évi Sp

Dr Takács Ca

Grünberger Armin B

részére

Szentiványi

ellen 76 kor. — fill. követelés és jár. erejéig elre

255 kor. — fill. becsült ingóságokra a budapes

végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a

felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok tö

Budapesten, I kerület, Mészár

Krauss Johann

Anton

vrobrázt

XVIII. v

láid

Hekler M M Tört

174. l.

képpel

175. l.

176. l. képpel

177. l. képpel

178. l. képpel

179. l.

~~Dácia VI. 209~~

Krausz Ferenc bronzöntő
1876 - 1935

33/III - 1 -
sírem.: Antal Károly

Rákoskeresztur

JOS - KÁRPÁTI AURÉLNAK

engővárkony, 1928. IV. 26.
csvárad

köszönöm meg szives figyelmét, hogy
falusiaknak is vannak gondjaink-
an, hogy "nem muszáj elolvasni" elké-
nd olvastam még első megjelenésük
elolvastam őket s mindjárt irtam is
a mostani számban fog megjelenni -
ıa, de néhány hosszabb recenzióm
ő számból/ s igy a Maga rovására

Krauss, Joh. Anton

Csikvári Abany. 117 l.

Jászó: premontrei templom
Joh. Anton Krauss: **stukkó-szobor**

MAGYAR MŰVÉSZET

Hét évvel ezelőtt, pár nappal Szinyei Merse Pál halála után, alakult meg a Szinyei-Társaság, hogy ápolja a magyar művészi kultúrát. Ezt a célt akarja szolgálni azzal is, mikor a magyar művészet híveihez fordul azzal a kéréssel: tömörüljenek köréje, hogy lehetővé tegyük egy magas színvonalon álló ***művészeti folyóirat*** megalapítását, mely közvetítőül szolgáljon a művészek törekvései és a művészetet szerető nagyközönség azonos céljai között. A Szinyei-Társaság kéri a közönséget, lépjen vele eszmei közösségbe és csatlakozzék a

SZINYEI-TÁRSASÁG
BARÁTAINAK

Krauss Johann Anton

Hobrány

Érod

Hekler Antal:

Művészet és világ-
nézet. 1916–1940.
Bpest, 1943. 30. l.

~~Hekler Mü Világ 1e fel~~

Hekler Antal

Művészet és világ-
nézet. 1916–1920.
Bpest 1943

Hekl.

M.D.K.

Krausz Ferenc, egri hőnnüve

1789-95-ig szerepel a városi összeírásokban, majd 1806-ban ismét. Fennmaradtak 1829-ben egri laráháraktól és gazdasági épületekről készült szines tus-rajzai az egri érseki gazd. levéltárban

Heves megye müemlékei I. írta Voit Pál.
Magyarország müemléki topográfiája VII. köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 355. old.

Krausz Ferenc

Pest 1827

l.

Ságüvegespár

262. l.

274. l.

Muemlekek Országos
Bizottsága Nagytekintetü
Vezetőségének.

Budapest

IX Högyes Endre u. 10.

ajánlva

R Ajánlott Budapest 502
176

30 f MAGYARORSZÁG

BUDAPEST

Nachrichten.

Ankunft Abfahrt

der Dampfboote in Pesth.

Ankunft von **Wien** Abends
Abfahrt nach **Wien** Früh 7 Uhr } **Täglich.**
Ankunft von **Orsova** Vormittag jeden Montag und Freitag
Abfahrt nach **Orsova** Früh 4 Uhr jeden Sonntag und Donnerstag.

Außerdem fährt das Waarenschiff **Árpád** jeden Mittwoch früh 6 Uhr nach Preßburg und Wien. Auf diesem Boote zahlt eine Person bis Wien am ersten Platz nur 6 fl. 30 kr., am Verdecke 4 fl., bis Preßburg am ersten Platz 4 fl. 40 kr., am Verdeck 3 fl. C. M.

Der Remorqueur **Erös** fährt jede zweite Woche nach Semlin und Drenkova.

Kunst-Nachricht.

Es wird den hochgeehrten Kunstfreunden höflichst angezeigt, daß

Sattler's rühmlichst bekannte Cosmoramen 2. Aufstellung

nur noch bis 28. Juli, und zwar unwiderruflich zum Letztenmal zu sehen sind.

Zum gänzlichen Beschluß der hiesigen Anwesenheit, wird auf vieles Verlangen derjenigen Kunstfreunde, welche die **erste Aufstellung** zu sehen versäumt haben, wiederholt aufgestellt, und vom 29 Juli bis Donnerstag den 4. August zum Allerletztenmale zu sehen sein.

Zur Beachtung.

Mad. Torio, Lehrerin der französischen Sprache aus Paris,

erfreut sich des Zutrauens vorzüglicher Häuser der Stadt Pesth, wo sie in der französischen Sprache bereits seit länger als einem Jahr mit gutem Erfolg Unterricht ertheilt, und hat die Ehre, den geehrten Familien, welche ihre Töchter an dem Unterricht Theil nehmen lassen wollen, anzuzeigen, daß sie zu ihrer Erleichterung, (denn im Hause kostet jede Stunde 1 fl. C. M.,) einen Cours der französischen Sprache den 1 August eröffnet, wo sie, mit Ausnahme der Sonn- und Feiertage, täglich von 10 bis 12 Uhr um den Preis von 2 fl C M. pr Monat Unterricht ertheilt. — Nähere Auskunft ist in der Expedition dieses Blattes zu erfragen

Lizitation.

Auf Anordnung des k. Pesther Wechselgerichtes werden am 25. Juli l. J. verschiedene Taschnerwaaren in der großen Brückgasse, in dem Gewölbe des Tapezierermeisters Franz Hoffmüller im Wege der öffentlichen Lizitation dem Meistbietenden gegen gleich baare Bezahlung verkauft. — Pesth, den 20. Juli 1842

Reiner Tafel-Essig

in gesiegelten halbigen Bouteillen zu 10 kr., die Bouteillen werden zu 4 kr. retour angenommen, **Brause-** u. **Sauerbrunn-Pulver,** Mittel gegen **Mäuse, Ratten, Schwaben** u. **Wanzen, Pulver** zum **Silber, Messing** und **Pakfong** putzen, das Pfund zu 8 kr. Alle Gattungen Bartwichse, geriebene Farben, Firnisse, Lacke, Liqueure, Geister, Tinten, Zündapparate, nebst der bewährten englischrn Wagenschmier zu 20 kr. das Pfund, sind stets vorräthig in der chemischen Fabriks-Niederlage des **J. G. Glatz,** in der großen Brückgasse in Pesth.

Erste Erzeugung feinsten inländischen

Tafel-Oeles,

welches von der hiesigen löbl. medicinischen Facultät approbirt, und für echt und gut erklärt wurde; ferner

frisches, kalt geschlagenes Leinöl,

ist sowohl en gros als en detail zu billigsten Preisen zu haben
in der k. k. land. priv. Oelfabrik des
Isak Lasky,
in Pesth, zwei Mohrengasse, Batschkerhof.

Bericht von Wilhelm Sandtner,

Eisenhändler unter dem Schilde:

„zum Bergmann,"

anfangs der Königsgasse, der evangelischen Kirche gegenüber

Gefertigter bringe hiermit zur Kenntniß, daß ich das unter der Firma C. Kobalt's Erben bestandene Eisengeschmeide- und Nägelwaaren en gros Geschäft käuflich an mich gebracht, selbes mit meiner schon seit Jahren unter dem obigen Schilde bestehenden Handlung vereint, und bereits auch das gesammte Waarenlager aus dem früheren Locale Dorotheagasse Nr. 17 in meine Handlung am Anfange der Königsgasse in das vier Stock hohe, v. Gyertyanffy'sche Eckhaus übertragen habe, wodurch ich nun noch mehr als bisher im Stande bin, durch ein stets gut sortirtes Lager auch großartigere, in mein Fach einschlagende, jeder Anforderung entsprechende Aufträge auf das Billigste und Pünktlichste zu effectuiren.

Pesth, den 12. Juli 1842

Wilhelm Sandtner.

Madera-Wein,

feinste Qualität ist angekommen in der Spezereihandlung des
J. C. Hüber,
neue Weltgasse, vormals **Saager.**

Die Haupt-Niederlage des von A. Hekich neuerfundenen, von der hiesigen Medicinal-Facultät approbirten, und der Gesundheit zuträglichen, aus ungarischen Vegetabilien zubereiteten

National-Caffee's

ist in der Gemischten-Waarenhandlung bei Hrn. A. Hegedüs, zum goldenen Kranz in der Königsgasse in Pesth, und bei Hrn, Szalay, zum blauen Stern in Waizen.

Quartier sammt Stallung.

In der Hochstraße Nr. 41 neben Wodjaner'schen Hause sind auf Michaeli zu verlassen: 5 Zimmer mit Vorhaus, Küche, Speis, Heu- und Wäschboden, Wagenschoppen und Stallung auf 6 Pferde. Das Nähere ist beim Hausmeister dort, oder in der Hatvanergasse Nr. 577 in der Glashandlung zu erfragen.

Assecuranz-Anzeige.

Die heurige gesegnete Erndte veranlaßt vielfältige Anfragen wegen Versicherungen, die es mir zur angenehmen Pflicht machen anzuzeigen, daß **die k. k. priv. erste österreichische Versicherungs-Gesellschaft** auch in diesem Jahre **Früchte auf dem Felde wie in den Scheunen** trotz der Gefährlichkeit dieser Versicherungen **gegen Feuer, und zwar zu den bekannten billigen Prämien versichert.**

Die Verhältnisse meiner Assecuranzkammer sind zwar genügend bekannt, so wie ihre Vorzüglichkeit anerkannt, trotz dem nehme ich Veranlassung, ein verehrtes pl. t. Publicum darauf aufmerksam zu machen, daß sie:

1tens: außer den beträchtlichen Prämien Einnahmen, wovon ein Theil jährlich in dem Reserve-Fond hinterlegt wird, ein Gründungs-Capital von **drei Millionen Gulden Conv. Mze. besitzt;**

2tens: jährlich öffentliche Rechnung legt, und überdies laut den 53. §. ihrer Statuten, durch ein Mitglied der hochlöbl. k. k. niederöster. Landes-Regierung als Commissär, wegen strenger Beobachtung der Statuten, des Reglements und der sonstigen allerhöchsten Vorschriften, zur vollkommensten Beruhigung des assecurirenden Publicums übermacht wird;

3tens: mit einer Vorsicht vorgeht, daß selbst Brände wie in Hamburg, ihrer Solidität keinen Eintrag thun können;

4tens: alle Schäden schnell untersucht, und **wie bekannt, prompt bezahlt.**

Sowohl mir, als allen Herren Agenten meiner Assecuranzkammer, welche zur Bequemlichkeit des zu assecuriren wünschenden Publicums in allen Gegenden Ungarns und Siebenbürgens aufgestellt sind, erlaube ich mir auch für diesen Versicherungszweig, wie in früheren, so in diesem Jahr einen geneigten zahlreichen Zuspruch zu erbitten, versichernd, daß unsere Assecuranzkammer, das ihr dadurch neuerdings zu bethätigende ehrenvolle Vertrauen zu rechtfertigen wissen wird.

J. S. Friedrich Liedemann,
Haupt-Agent in Pesth der k. k. priv. ersten österreichischen Versicherungs-Gesellschaft in Wien.

Local-Veränderung.

W. Korn,

Damenkleidermacher in Pesth,

hat die Ehre anzuzeigen, daß er sein früher innegehabtes Locale aus der Dorotheaaasse von heute an in die Waiznergasse in das neuerbaute Graf Náko'sche Haus (vormals 7 Churfürsten) Nr. 36, 1. Stock verlegt hat, und empfiehlt sich allen hochgeehrten Damen mit der Zusicherung, daß bei ihm nach den letzten Pariser und Wiener Journalen geschmackhaft, elegant, verbunden mit einer soliden Bedienung auf das Schnellste und Pünktlichste gearbeitet wird.

Die Meubel-Niederlage

der vereinigten Tischlermeister in Pesth, Dorotheagasse Nr. 20 dem Handelsstandsgebäude gegenüber,

dankt für das ihr geschenkte Zutrauen und empfiehlt ihr reichhaltiges Lager aller Gattungen fertiger Meubels und Gestelle nach dem neuesten Geschmack, unter der Versicherung, daß das Bestreben sämmtlicher Mitglieder nur dahin gerichtet ist, sich durch besonders solide, dauerhafte und modernste Arbeit, so wie durch die möglichst billigen Preise das allgemeine Vertrauen immer mehr zu erwerben.

Bestellungen auf alle dahin gehörigen Artikel werden promtestens effectuirt.

Im Verlage der Müller'schen Buchhandlung in Pesth,

am Anfange der Herrenaasse, dem Servitenkloster gegenüber, ist erschienen und zu haben:

Gott sei mit uns!

Gebetbuch für katholische Christen.

Herausgegeben von

Freunden wahrer Andacht.

Pesth. Mit einem sehr schönen Stahlstich, gezeichnet von dem Herrn Prof. J. Ender, gestochen von Herrn Franz Stöber, k. k. Kupferstecher.

Die Preise von diesem Gebetbuche sind (auf Fiumaner Postdruckpapier mit neuen Lettern gedruckt) ungebunden	1 fl. C. M.
Gebunden im schön gepreßten Leder mit Goldschnitt und Schuber . .	2 „ „
dto. dto. mit Stahlschloß und Kreuz . .	3 „ „

Auch sind davon Exemplare im Sammt gebunden und verschieden mit Silberbeschlägen verziert vorräthig.

Außer diesem sind auch Gebet- und Erbauungsbücher in ungarischer, deutscher, lateinischer, französischer, italeinischer, englischer, griechischer und serbischer Sprache, von den einfachsten bis zu den prachtvollsten Ausgaben und Einbänden in der Müller'schen Buchhandlung zu haben.

Pesther Tageblatt 1842.

C. D. WALKO, „zur Stadt Nürnberg"

Waiznergasse, im Hause zum grossen Christoph in Pesth,
empfiehlt ein neu sortirtes Lager von

Reise-Etuis,	Berliner Korbwaaren,
Reise-Coffern,	Blumengestellen,
Wäschtaschen,	Damentaschen,
Hutschachteln,	Geldbörsen,
Badeschwämmen,	Tabatieren und
Cöllnischen Wasser,	Patent-Korkziehern

zu billigen Preisen.

Dampfwäsche.

Die vielen Versuche und Erfahrungen, welche ich bereits in Hinsicht der Soda bei der Dampfwäsche gemacht habe, bestimmen mich allen jenen, welche sich bereits einen Gall'schen Dampfapparat angeschafft haben, bekannt zu geben, daß die **englische Soda** (hier in Pesth bei Hrn. J. Ch. Hassenstab zu haben) am zweckdienlichsten entspricht.

Johann Bartl,
Hotels-Inhaber zur Königin von England.

Ein Acker-, Wiesen- und Gartengrund in Ofen zu verkaufen.

Dieses Grundstück liegt gegenüber dem Leopoldifeld. Es ist eine Berglehne mit schönen Aussichten, bequemer Anfuhr, guten Acker- und Wiesenland, mit Gartenanlagen, Alleen und schönen Baumgruppen, auch ganz eingefriedet Größe 16,550 □Klafter. Dieses schöne Grundstück, ganz geeignet zu einer Milchwirthschaft, zu öffentlichen Erholungen und Unterhaltungen oder zum Sommeraufenthalte für wohlhabende Familien wird am 16. August Früh um 11 Uhr, im Ofner Stadt-Grundbuchamte lizitando verkauft, mit der Begünstigung, daß die Hälfte des Kaufschillings 10 Jahre hindurch ungekündigt darauf liegen bleiben kann.

Mehrere 1000 Stück fertiger Wäsche, bestehend in allen Sorten Männer-, Damen- und Kinderwäsche, Leintücher, Polster- und Tuchetüberzüge, Damen-Corsetten 2c.

Die neuesten Schweizer Vorhang-Mousseline, ein großes Lager von den neuesten Piquée-Sommer-Decken, so wie auch eine bedeutende Auswahl von den beliebten gewirkten Damen-Negligée-Häubchen empfiehlt die Handlung zum

Ypsilanti in Pesth.

Kundmachung.

Beim bekannten Brande vom 1. Mai 1840 ist im Kirchthurme des gefertigten Klosters nur eine 700 Pfd. schwere Glocke brauchbar geblieben; zu dieser hat Herr Joseph Hornung, bürgl. Kunst- und Glockengießer in Pesth, Felbergasse Nr. 347 contractmäßig und auf ausdrückliche Bedingniß, daß mit jener in Cis Ton drei andere, und zwar eine 348 Pfd schwere und eine 2791 Pfd. schwere mit Cis Ton (beide auf Kosten einer frommen Wiener Wohlthäterin) endlich eine 1183 Pfd. schwere mit Cis Ton gegossen, den harmonischen Accord Cis Dur geben sollen, dem Verlangen richtig entsprochen. Indem man daher seine Geschicklichkeit dem geehrten Publicum anrühmt, empfiehlt man zugleich den Techniker wegen seiner schnellen, guten, reinen und dabei billigsten Leistungen Allen, die ein harmonisches Kirchengeläute zu haben wünschen. — Baja, den 1. Mai 1842. **Franziskaner Kloster.**

Die k. k. priv. Sonn- und Regenschirm-Fabriks-Niederlage des Nik. Winkelmann senior

bei

J. Weidenhoffer,

zur Königin von Ungarn Maria Anna, Waiznergasse in Pesth, empfiehlt die so eben angelangten und noch wenig gekannten

Falben-Rococo-Sonnenschirme

nach letzt Pariser Mode als das Eleganteste der jetzigen Saison.

Das Augenlicht,

das theuerste Gut des Menschen, wird bei Jedem früher oder später schwächer, man sucht nach Mitteln, die uns zwar die Kunst reichlich darbietet, aber meistens von solchen geboten werden, die selbe als Waare betrachten, sonst aber gar keinen Begriff von der hohen Bedeutung der Optic haben, und ein heilloses Spiel mit dem unschätzbarsten Juvel (dem Auge) zum größten Nachtheil der Menschheit treiben. Schreiber dieses suchte durch Erfahrung belehrt, Augengläser von einem Sachverständigen zu kaufen, und war so glücklich, an Herrn Erlanger, Opticus, (Schiffgasse, neben der Geibel'schen Buchhandlung,) zu kommen, der mit seiner Kunst, große Erfahrung und gründliche optische Kenntnisse verbindet, von ihm Augengläser, die mir neue Sehkraft und Frische geben, erhielt; wahrlich nicht, um ihn anzupreisen, denn er ist schon 30 Jahre auf das Vortheilhafteste bekannt, sondern zum Wohle der Augengeschwächten werden diese Zeilen veröffentlicht, und gewiß Jeder, der in dieser Angelegenheit das Atelier des Herrn Erlanger besucht, wird sich von der Wahrheit des Gesagten überzeugen, und mir herzlich Dank wissen.

K. v. V.

Interessante Anzeige.

Nebst den vorzüglichsten Parfümerie-Waaren welche in der Handlung

„zum silbernen Leuchter"

in der Waiznergasse zu haben sind, ist besonders zu empfehlen die sogenannte

Philosophische Sulze,

um die Lage der Kopfhaare, Backen- und Schnurbärte beständig zu erhalten, möge die Witterung sein welche immer, ohne daß dieselben sich im Mindesten verwirren; gleichzeitig gibt sie denselben Weichheit und Glanz, und hat einen angenehmen Geruch; zu gebrauchen wie jedes andere Oel oder Pomade, mit dem Bemerken, sich früher die Hände mit ein wenig Wasser vor dem Zerreiben dieser Sulze zu befeuchten.

Vegetabilische Crystall-Seife

Unfehlbar in der Wirkung, um den Bart weich und geeignet zu machen, ihn mit Leichtigkeit abzunehmen, verursacht nicht das mindeste Brennen, wenn man sich schneiden sollte, macht, daß die Haut des Gesichtes, so wie die der Hände und des ganzen Körpers nie rauh wird, reiniget von Allem vollkommen, und bewirkt eine gelinde weiße Haut.

Die verjüngende Milch.

Ein Wunder der chemischen Wissenschaft, ein selbst in Paris erst seit Kurzem bekannter, für Damen-Toilette sehr werthvoller Gegenstand, welcher ohne aller Vorbereitung und Unbequemlichkeit gebraucht, in zwei Minuten in dem Gesichte, an den Händen und auf dem ganzen Körper eine linde, glatte und weiße Haut hervorbringt, sie mehrere Tage erhält oder solche selbst beim Gebrauche des Wassers zum Waschen hervorbringt. Die Flecken und die so unangenehmen Runzeln verschwinden; selbe schenkt ein jugendliches frohes und gesundes Aussehen, ohne daß der Gebrauch desselben zu bemerken ist.

Oel der Berenice,

um unzweifelbar und in kurzer Zeit zu bewirken, daß die

Kopfhaare, Backen- und Schnurbärte nebst Augenbraunen

hervorstehen, wachsen, sich vervielfachen, verstärken und erhalten; dann

verwandelbares Fett,

die Kopf-, Backen- und Schnurbart-Haare nebst Augenbraunen unverlöschbar in jeder Abstufung der Farbe in kurzer Zeit, und ohne mindeste Ungelegenheit zu färben, und der

sehr berühmte neue Firniß,

die Schuhe und Stiefel auf das schönste zu glänzen und das Leder dauernder zu machen.

Als Beweis der Echtheit wird folgendes Zeugniß beigefügt:

Ich unterzeichneter Chemiker, k. priv. Erzeuger der Mineralwässer und chemischen Erzeugnissen in Mailand und Brescia, erkläre hiermit, daß die von mir erfundenen und ausschließlich von mir allein erzeugten, daher von keinem andern Fabrikanten gekannten Toilette-Artikeln als das verwandelbare Fett um Haare zu färben, Oel der Berenice um Haare wachsen zu machen verjüngende Milch, philosophische Sulze, Crystall-Seife, so wie ein ganz neuer Firniß für Stiefeln u. s. w an einem einzigen Orte in Pesth zu haben sind, und zwar bei Herrn Franz X. Grasselli, in der Nürnbergerwaaren-Handlung zum silbernen Leuchter in der Waiznergasse, und somit einzig und allein den dort verkauften Artikeln als mein Fabrikat den Glauben der Echtheit beizumessen bitte — Mailand, am 10. Februar 1842

Johann Brahzolfos-Toja,
Chemiker, priv. Erzeuger aller Arten Mineralwässer und chemischer Erzeugnisse zu Mailand. Speditionshaus, Strada Sta. Maria Folcorino Nr. 2549.

Das russische Dampfbad

des Unterzeichneten, Elstergasse Nr. 30,
ist von Früh 6 bis Mittag 2 Uhr für den Gebrauch einem verehrungswürdigen Publicum geöffnet. Der Badearzt ist daselbst täglich um 9 Uhr zu treffen.

Unterthänigster

Jos. Scheibl.

S. J. Granichstädter,

Großhändler, neue Marktplatz im gräfl. Steinlein'schen Hause, zeigt ergebenst an, daß bei ihm einige Artikel Manufakturwaaren gänzlich ausverkauft werden zu herabgesetztem Preise, als: Gros des Naples dunkler Farbe zu 48 kr., Madraßkleider zu 1 fl. 36 kr, Schafwoll-Hosenstoffe zu 36 auch 42 kr. die Elle, feine Piqué Gilée zu 36 kr per Stück, im Dutzend zu 6 fl. Conv. Mze.

Offentlicher Dank.

Unterzeichneter, von einer sehr schweren Krankheit (Nervenfieber und gefährlichen Ausschlage) befallen, wurde nach abgehaltenen zweien Consilien, durchaus für unheilbar erklärt, durch die ausgezeichnete Sachkenntniß, Thätigkeit und Fleiß des Hrn. Dr. Manowetz, städt. Physicus, aber in kurzer Zeit der Art hergestellt, daß er sich verpflichtet fühlt, dem Herrn Doctor Manowetz seinen innigsten Dank öffentlich zu zollen.

Johann Dicenty,
bürgl. Handelsmann.

Carl Miksits,

Spenglermeister in Pesth, macht die ergebenste Anzeige, daß er seine Niederlage aus dem Hotel zum weißen Schiff, von heute an in das Rathhausgäßchen verlegt hat, und empfiehlt sich mit allen Sorten Lampen, Maschinen, Tassen, allen Arten Bauarbeiten, Dachdeckungen, Dachrinnen u. s. w. dem geneigten Zuspruche eines pl. t. Publicums

Ein geprüfter Lehrer,

welcher die deutsche und die französische Sprache seit mehreren Jahren hier nach einer ihm eigenthümlichen praktischen Lehrmethode mit bestem Erfolge unterrichtet, und Ungarn auch ungarisch sich zu erklären weiß, bietet der studierenden Jugend während der Ferienzeit seine Dienste an. Wohnt in der zwei Adlergasse im Prix'schen Hause Nr. 247 im ersten Stock, und ist von 11 bis 12 Uhr Vormittags zu treffen.

Ein Loge

ist im hiesigen deutschen Theater zu ebener Erde tageweis oder auf längere Zeit um einen billigen Preis zu vergeben; nähere Auskunft hierüber wird ertheilt in der Raizengasse Nr. 328 rechts unterm Thore die erste Thür, früh von 9 bis 12 Uhr.

5000 fl. C. M.

werden gegen pupilarmäßige Sicherheit zu 6 Prozent auf Pesther oder Ofner Häuser ausgeliehen, und ist sich diesfalls in Ofen, im Fischerstadtl Nr. 97 im ersten Stock, die erste Thür rechts bis 8 Uhr Früh anzufragen.

Fremden-Anzeige.

Jägerhorn. HH. Pollak, Kaufmann. — Graf Belaty. — Pinkovits, Stuhlrichter. — Banovits, Assessor. — Poppel, Beamter. — Kraus, Portraitmaler. — Karatsony, Grundherr — Martinka u. Szorgotza, Güter-Directoren. — Wagner, Privatier.

Redacteur: Dr. S Saphir — Verleger: G. Heckenast.

KRAUSZ Ferenc egri kőműves. 1780-95-igmszerepel az adóösszeirásokban, majd 1800.-ban ismét találkozunk nevével a városi adókönyvbe

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből.Voit.

Krausz Gábor

Krausz Gábor tervező építészmérnök, XIV. Nürnberg-u. 42.
496-756

Bptávb 1940 szept.

Budapest.

V., Hőgyes Endre-u. 10.

tapasztalat, hogy kiskőburkolaton előfordulnak csak néhány darab kő területére kiterjedő kátyuk. Ugyanis az ilyen helyeken a két-három kő alatti területen az aljzat süllyedt (pl. vastagabb homokágy miatt) és a szomszédos kövekkel való surlódás nem elegendő ahhoz, hogy a kérdéses köveket az eredeti szinten fenntartsa.

Ha állandó burkolatul pl. 13 *cm* vastag, 10—15 *cm* vastag homokos kavicságyazatba fektetett fejkoburkolatot választunk, akkor a helyzet megváltozik. A burkolatlemez együttműködéséről itt ugyan szintén nem beszélhetünk, azonban a 23—28 *cm* vastag szerkezeten keresztül a terhelés elosztódása már olyan mértéket ér el, hogy azt az altalaj általában megbírja. Valóban, városi burkolásoknál fejkő és más vastagabb kőburkolatokat legtöbbször makadám mellőzésével, közvetlenül a talajra fektetik. (10—15 *cm* vastag ágyazatban.)

Ugyancsak más a helyzet, ha állandó burkolatul betonpálya készül. A betonpályák a mi gyakorlatunk szerint a középen 13 *cm*, a széleken 18 *cm* vastagságban kerülnek beépítésre, ami átlagosan 15·5 *cm* átlagos vastagságnak felel meg, egyenletes vastagítást tételezve fel. Teherelosztódás szempontjából, ha csak mint anyagot tekintjük, a 15·5 *cm* vastag beton háromszorosa az 5 *cm* vastag aszfaltnak; 50%-kal nagyobb, mint a (kiskő + homok) = 10 *cm;* és mintegy 50%-a a (fejkő + kavicsos homok) = 25 *cm* szerkezetnek. Ehhez járul azonban még az a körülmény is, hogy a betonpálya lemezének bizonyos mértékű együttdolgozását fel lehet tételezni. Igazolja ezt egyrészt az a tapasztalat, mely szerint betonutaknál, vagy betonútalapoknál kis, $^1/_{20}$ m^2 területű kátyuk nem fordulnak elő (legfeljebb kikopás folytán), másrészt az az elmélettel is alátámasztható felfogás, hogy miként a vasbetonszerkezetek betonjánál is meg van engedve némi nyírófeszültség, annál inkább elbírja a nyírófeszültséget az útpálya betonja, mely gondosabban választott szemszerkezetű adalékanyaggal és gondosabb döngölőmunkával készül. Növeli még a lemez együttműködését a vastagítás, valamint az esetleges bogárhát folytán előálló némi boltozati hatás is.

Feltételezhető tehát, hogy a szokásos méretű betonpálya olyan mértékű teherelosztódást eredményez egyrészt vastagsága, másrészt lemezének bizonyos mértékű együttdolgozása folytán, hogy az így elosztott terhet az altalaj általában káros ülepedés nélkül megbírja. Az amerikai betonutak leírása szerint, minthogy ott olyan vonalakat is építettek ki betonnal, amelyek alatt kőpálya nem volt, a betonutak jórésze közvetlenül az altalajra épült. Nálunk Magyarországon pl. keramitutak épültek 12 *cm* vastag betonaljzaton, szintén makadám nélkül. Egyik esetben sem mutatkoztak olyan ülepedések, melyekből a föntiek helytnemállóságára lehetne következtetni.

Ha, visszatérve a ma nálunk szóbanlevő útépítkezésekre, pl. betonútpálya készítése esetén a kőpályát nem szélesítenők ki (a legtöbb esetben 4·00 *m* szélességről 5·5 *m*-re) és a meglevő kőpályához nem adnánk új zúzott kőanyagot, hanem ha a meglevő kőpályát felszántanók és elegyengetnők, a szélesítés helyén pedig közvetlenül a talajra fektetnők a betonburkolatot, akkor az előkészítő munkálatok költségeit lényegesen redukálhatnók. Ugyanis míg a fentebb említett szélességi viszonyok mellett a makadámpálya megújítása és kiszélesítése a februári árlejtés eredménye szerint kész burkolat m^2-enként kb. 4·00 P vállalati árba kerül, addig az előbb vázolt eljárás költsége a kész burkolat m^2-enként nem haladná túl az 1·00 P-t.

Felmerülhet az az aggodalom ezzel az eljárással szemben, hogy a makadám ki nem szélesítése miatt a betonburkolat alapja keresztmetszetben nem lesz egyenlően teherbíró és így a szélesítés helyén az altalaj nagyobb mértékben ülepszik, mint a pálya középső részén, mert itt még egy elosztó makadámpálya is van. Azonban ezt ellensúlyozza az a körülmény, hogy a beton a széleken majdnem 50%-kal vastagabb, mint középen és a korábbiak szerint egyedül is olyan teherelosztódást hoz létre, amely nem befolyásolja károsan az altalajt. Végül csökkenti még ezt a veszélyt az a körülmény is, hogy a *veszélyes* szélesítési terület két oldalra oszlik meg és a szegélykő levonása után a sáv szélessége a 4 *m*-ről való szélesítés esetében mindössze 0·57 *m*.

Amennyiben a szélesítés nagyobb mértékű, úgy azt a megoldást választhatjuk, hogy a makadámpályát teljesen felbontjuk és a kikerülő anyagot a teljes új szélességre osztva el, az egész betonpálya alá egyenlő teherbírású alapot készítünk. Ennek az eljárásnak a költsége — kész burkolatra számítva — nem lépné túl az 1·50 P-t, ami szintén lényeges különbség, mert nagyobb mértékű szélesítés esetében az új makadám építése is nagyobb költséget okoz.

(Eredeti közlés.) *Rosenberg Gábor.*

Egyleti közlemények.

Tizenhat ország jelentette be eddig részvételét a szeptemberi építészkongresszusra. A szeptemberben Budapesten tartandó XII. Nemzetközi Építészkongresszus tárgyalási anyagát, pontokba foglalva, a végrehajtóbizottság már összeállította s a tárgyalásokon napirendre kerülő kérdéseket német, angol, francia és olasz nyelvre lefordítva megküldjék az egyes nemzeti csoportoknak. A tárgyalások lefolytatására alakítandó „Tárgyalási Bizottság" elnöke egy *amerikai* építész lesz, míg alelnöknek Hoepfner Guidót, a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet alelnökét kérték fel. Minden egyes témakör tárgyalására bizottság alakul egy-egy külföldi építész elnöklete alatt, míg az alelnöki, előadói és titkári tisztségeket magyar építészek fogják betölteni.

A napirendre tűzött kérdések iránt a külföldi építészkörökben igen élénk érdeklődés mutatkozik. Így a német szakkörökben erősen felkészülnek az „Építész szerepe ipari építkezéseknél" című témakomplexum alapos megvitatására, míg dr. Möller Károly előadásában napirendre tűzött „Építészeti akusztika" kérdése különösen Anglia és Északamerika építészeit foglalkoztatja annál is inkább, mivel az angolszász országokban jelentős és fejlett irodalom foglalkozik ezzel a kérdéssel.

A kongresszussal kapcsolatban a Műcsarnokban és a Nemzeti Szalonban rendezendő Nemzetközi Építőművészeti Tervkiállítás sikere is biztosítva van azáltal, hogy az eddigi bejelentések szerint 16 nemzet reprezentásai vesznek részt a kiállításon. Részvételüket eddig bejelentették: Ausztria, Belgium, Finnország, Franciaország, Görögország, Nagy-Britannia, Németország, Németalföld, Norvégia, Svédország, Jugoszlávia, Argentína, Lengyelország, Csehszlovákia, Egyiptom és Románia.

Szolnoki Osztályunk 1930 február 22-én tartotta IV. rendes évi közgyűlését. A közgyűlés iránt nagy érdeklődést tanusítottak a tagok. A lemondás folytán és az alapszabályszerinti harmadrészben részleges tisztviselői választás is volt. Elnöknek Kramer Gyula máv főfelügyelő, műhelyfőnököt választották meg, aki szép programm adásával foglalta el az elnöki széket. Megválasztattak még: Cserjés Károly és Körtvélyessy Dezső alelnökök, Badár Gábor jegyző, Varga Béla egyleti közp. vál. tag, Láng János számvizsg. biz. első tagja. Az újonnan választott választmányi tagok lettek: 5. Szabó Ferenc Jászkisér, 11. Gurisatty Ferenc Kisújszállás, 4. Mészáros Zoltán Mezőtúr, Donáth Géza, Antal Fülöp, Solymos Artúr, Kraucsuk Ferenc.

A közgyűlés után esti ½10 órai kezdettel a „Nemzeti Szálló" különtermében szépen sikerült családias teaestet rendeztek a szolnoki kartársak.

Gáz- és légvédelmi előadássorozatot tart a Szabad Egyetem műszaki osztálya február 28-tól április 29-ig minden kedden és csütörtökön este ½7—½9 óráig az egyetemi ásványtani intézet előadótermében (VIII, Múzeum-körút 4). Az előadás részletes programmja az egyleti olvasóteremben és a fekete táblán van kifüggesztve.

A munkanélküliség enyhítése érdekében Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának közgyűlése 1929. évi december hó 18-án tartott rendkívüli ülésén kimondotta, hogy a fővároshoz, annak üzemeihez és intézeteihez csakis magyar honosokat lehet alkalmazni, ezek között is előnyben kell részesíteni az állandó budapesti lakosokat. Amennyiben pedig elbocsátások történnek, úgy először a nem magyar honos és mind sorban a nem budapesti állandó lakost kell elbocsátani. Az alkalmazottak felvételénél, illetve elbocsátásánál hasonló szempontok szerint történő eljárásra kérte fel a közgyűlés az összes fővárosi munkaadókat, ipartestületeket, kereskedelmi és gazdasági jellegű egyesületeket és szövetségeket.

Közlekedési és turisztikai nemzetközi kiállítás nyílik meg ezévi *július hó 6-án Posenben.* A kiállításon való részvétel Magyarországra nézve nagy gazdasági előnyökkel járhat, mert Lengyelország nagyarányú közlekedési beruházásának 70%-át a külföld szállítja. A lengyel államvasút az utolsó 9 év alatt 1000 mozdonyt és 42.000 vagónt vásárolt, évenkint 100 *km* vasutat épít, a Wisztulán és Dnyeszteren 4 híd építése van tervbe véve, útépítésre évenkint 200 millió Zl. van előirányozva, egyetlen külföldi autógyár egy év alatt 8000 kocsit szállított Lengyelországnak, az autóbuszvonalak hossza 40.000 *km*, kétszerese a vasúti hálózatnak, úgyhogy Lengyelország ma a legfelvevőképesebb piac az autógyártás számára. A kiállítás a következő csoportokra oszlik: I. Vasutak, II. Városi vasutak, III. Repülőgépek és automobilok, IV. Hajózás, V. Út- és vasútépítés, VI. Telefon, távíró és posta, VIII. Rádió, IX. Emelőgépek, X. Turisztika. A kiállítás magyarországi megbízottja Láng Manó igazgató.

Budapesti Mérnöki Kamara közleményei.

A Kamara választmányának 138., ünnepi rendkívüli üléséről. A választmány nagybányai vitéz Horthy Miklós tizéves kormányzói jubileuma alkalmából 1930. évi február hó 27-én ünnepi ülést tartott. Az ünnepi beszédet a Kamara elnöke, dr. Kossalka János műegyetemi tanár, országgyűlési képviselő mondotta, rámutatva azokra a halhatatlan érdemekre, melyeket Magyarország kormányzója a haza szolgálata körül szerzett. Javaslatára az ünnepi ülés az alábbi hódoló felterjesztést intézte Őfőméltóságához:

Főméltóságú Urunk!

A budapesti Mérnöki Kamara, mint a magyar mérnöki kar törvényes képviselete nevében a választmány ünnepi ülésének határozatából hódolattel jes tisztelettel üdvözöljük Főméltóságodat országlásának tizéves jubileuma alkalmából.

Főméltóságod nemzetépítő nagy munkája a jövőbe vetett bizalommal és mély hálával töltí el a magyar mérnöki kart.

Kérjük a Mindenhatót, hogy Főméltóságod történelmi hivatása teljessé tételére a magyar nemzet feltámadása nagy művének befejezésére irányuló munkájához áldását adja.

Fogadja Főméltóságú Kormányzó Úr hódolatteljes mély tiszteletunk és ragaszkodásunk kifejezését.

Kelt a Budapesti Mérnöki Kamara választmányának 1930. évi február hó 27-én tartott ünnepi üléséből.

Thoma Frigyes s. k. titkár. *Dr. Kossalka János* s. k. elnök.

A Kamara rendes (XI.) közgyűlése. A Kamara ezévi rendes és egyszersmind tisztújító közgyűlését az eredeti terv-től eltérően március hó 28—30. napjain fogja megtartani. A személyre szóló közgyülési meghivót a Kamara minden tagja kellő időben meg fogja kapni.

A Kamara választmányának 139. üléséről. A választmány az ünnepi ülés napján, azt követőleg tartott rendes ülésében foglalkozott Berger Benő kamarai tagnak a folyó évi rendes közgyűlésre előterjesztett irdítványaival, ki többek között inditványozza, hogy a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úrhoz felterjesztés intéztessék aziránt, hogy a Közszállítási Tanácsot mielőbb léptesse működésbe és hogy e testületben a Mérnöki Kamara megfelelő képviseletet nyerjen. A választmány elhatározta, hogy az indítványról a közgyülésnek jelentést fog tenni és egyúttal javasolni fogja: utasítsa a közgyülés az új választmányt, hogy e kérdéssel foglalkozzék és a Közszállítási Tanács felállítása iránti lépéseket a szükséghez képest tegye meg.

A választmány az ülésben egyebekben önkormányzati ügyeket intézett.

A Kamara új tagjai. *a)* A Mérnöki Tanács által hozott jogerős határozattal felvett új tagok 1930. évi február hó 7-től:

Krausz Gábor sz. 1875, építészmérnök, Budapest. — *Menyhért* Miklós, sz. 1878, építészmérnök, Budapest.

b) A Budapesti Mérnöki Kamara választmánya által hozott, jogerőre emelkedett határozattal felvett új tagok 1930. évi március hó 10-től:

Adonyi József gépészmérnök, Budapest, VI, Teréz-körút 37. — *Altenstein* Károly gépészmérnök, Budapest, V, Váci-út 48. — *Door* Mihály gépészmérnök, Budapest, X, Kőbányai-út 31. — *Filko* Tibor mérnök, Mátészalka, Péchy L.-u. 23. — *Gellért* Ede gépészmérnök, Budapest, X, Juranics-u. 13. — *Grundböck* Béla mérnök, Szigetmonostor, Horány. — *Mészáros* Lajos gépészmérnök, Miskolc, Széchenyi-u. 26. — *Mód Lajos* építészmérnök, Budapest, II, Margit-u. 11. — *Réthy* János mérnök, Budapest, VIII, Főherceg Sándor-u. 46. — *Szita* Elemér gépészmérnök, Vasvár. — *Ujj* Gyula gépészmérnök, Budapest, I, Horthy Miklós-út 65. — *Virágh* (peremartoni) László építészmérnök, Pécs, Mezőszél-u. 1—3.

Hirdetés a mérnökök nyilvántartásába való felvételről. A Budapesti Mérnöki Kamara választmánya 1930. évi február hó 27-én tartott ülésében *Tichy* Béla, sz. 1895, gyári üzemvezetőt, Budapest, III, Szentendrei-út 8123., a Mérnökök Nyilvántartásában felvette.

A felvételről szóló értesítés 1930. évi február hó 28-án kifüggesztetett. *Nevezett felvétele ellen* a Mérnöki Rendtartás 70. §-a értelmében a kifüggesztés napját követő 30 nap alatt, tehát 1930. évi március hó 31-én déli 12 óráig *a Kamara bármely tagja élhet fellebbezéssel a Mérnöki Tanácshoz.* A fellebbezés a Kamaránál nyújtandó be, annak címére küldendő.

Hirdetés tagfelvételről. A Budapesti Mérnöki Kamara választmánya 1930. évi február hó 27-én tartott ülésében az alább felsorolt kérelmezőket a Kamara tagjai sorába felvette:

Bónay Sándor, sz. 1905, okl. gépészmérnök, Pestszentlőrinc, Gyömrői-út 2. — *Csernus* Ferenc, sz. 1896, okl. vegyészmérnök, Peremarton-Gyártelep. — *Kirchner* József, sz. 1877, okl. gépészmérnök, Tatatóváros. — *Koncz* Nándor, sz. 1898, okl. gépészmérnök, Budapest, IX, Liliom-u. 8. — *Melcher* László, sz. 1892, okl. gépészmérnök, Budapest, VIII, Práter-u. 59/a. — vitéz *Sallay* Sándor, sz. 1889, okl. bányamérnök, Nagybátony. — *Toperczer* Árpád, sz. 1875, okl. erdőmérnök, Győr, Bissinger-u. 28.

A felvételről szóló értesítés 1930. évi február hó 28-án kifüggesztetett. *Nevezettek felvétele ellen a* Mérnöki Rendtartás 9. §-a értelmében a kifüggesztés napját követő 30 nap alatt, tehát 1930. évi március hó 31-én déli 12 óráig a *Kamara bármely tagja élhet fellebbezéssel a Mérnöki Tanácshoz.* A fellebbezés a Kamaránál nyújtandó be, annak címére küldendő.

A Kamara helyisége: VIII, Scitovszky-tér 2.
A Kamara telefonszáma: József 388—18.
A Kamara postatakarékpénztári csekkszámlájának Száma: 28.844.

Szakirodalom

Magyar szerzők irodalmi munkássága 1929/30-ban a technikai és ipari irodalom, valamint az ezekkel rokon tudományágak területén.

Közli: Dr. LÓSY-SCHMIDT EDE, egyleti könyvtárnok.

III. közlemény. (CXIV.)

A) KÖNYVÉSZET. (Bibliográfia.)

Oltay Károly műegyetemi nyilv. rendes tanár: *A városmérés jelentősége és létesítésének fontosabb alapelvei.* (Megjelent a „Városi Szemle" 1929. évi XV. folyamában). H. és é. n. (Budpest, 1929.) 8°, 7 l. Élet irodalmi és nyomdai r.-t. nyomása.

Pirovits Aladár nyug. székesfővárosi műszaki főtanácsos: *A városépítés a magyar technikai tudományunk teljesen elhanyagolt ága.* (Különlenyomat a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönyének 1929. évfolymából.) 8°, 16 l. Kir. Magy. Egyetemi Nyomda nyomása.

Györbíró István és *Farkas Elek: A félszázados harc és háttere.* Két tanulmány a mérnökkamaráról. A szerzők kiadása. Budapest, 1929. 8°, 78 l. Közlekedési Nyomda nyomása. Ára fűzve 1·60 pengő.

Dr. Cholnoky Jenő: A napsugár diadala. Budapest, 1929. 8°, 314 l. 67 szövegábrával és külön mellékleteken 107 képpel. Singer és Wolfner irodalmi intézet r.-t. kiadása. Hornyánszky Viktor r.-t. m. kir. udvari könyvnyomda nyomása.

Dr. Lósy-Schmidt Ede: Beszámoló a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet könyvtárának és technikatörténeti gyűjteménytárának 1928. évi gyarapodásáról, valamint a technikai szakirodalom 1928. évi fejlődéséről. (XI. évi jelentés.) Budapest, 1929. 8°, 12 l. Kir. Magy. Egyetemi Nyomda nyomása.

Pethe Lajos miniszteri tanácsos: *Fémbányászatunk technikai fejlődése.* Budapest, 1929. Lex. 8°, 61 l. szövegábrákkal, képmellékletekkel és öt táblázattal. Stádium Sajtóvállalat r.-t. nyomása.

Treitz Péter: Gazdasági ásványtan és talajismeret Budapest, 1929. 8°, VIII + 237 l. 29 szövegképpel és három térképpel. A m. kir. Földmívelésügyi Minisztérium kiadása. A Pátria irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Ára 12 P.

tamásfalvi Klug Nándor okl. gépészmérnök: *A gördülő csapágyak.* Budapest, 1929. 8°, 135 l. 126 szövegábrával. Kir. Magy. Egyetemi Nyomda nyomása.

Padányi Gulyás Jenő építészmérnök: *Egészségvédelmi épületek újabb typusai. Budapest,* 1928. 8°, 19 l. 12 szövegábrával. (Különlenyomat a „Népegészségügy" 1928. évi folyamából.) Pesti Könyvnyomda Rt. nyomása.

Falkusfalvi Lacsny Árpád okl. gépészmérnök, Máv. főmérnök: *A vasuti motoros járművek.* Budapest, 1928. 8°, 139 l. 110 szövegábrával. Szerző és a Gépforgalmi és Kisvasuti R.-T. kiadása. A Franklin-Társulat nyomdájának nyomása.

Pethe Lajos miniszteri tanácsos: *Bányászati és kohászati szakoktatás.* (Különlenyomat a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet által kiadott „Technikai fejlődésünk története" c. műből. Budapest, 1929. Lex. 8°, 11 l. Studium Sajtóvállalat r.-t. nyomása.

Közszállítási szabályzat részletes magyarázatokkal. Magyarázatokkal ellátta: *Gyárfás Oszkár.* (A „Honi Ipar" könyvtára, 2. szám.) Budapest, 1929. 16°, 276 l. A „Honi Ipar" kiadóhivatalának kiadása. Székely Artúr Uránia könyvnyomdájának nyomása. Ára fűzve 6 pengő.

Szalóki Zoltán okl. gépészmérnök, műegyetemi adjunktus: *A fény hatása a fonalak és szövetek tulajdonságaira.* Doktori értekezés. Budapest, 1928. 8°, 45 l., számos táblázattal a szövegben s ábrákkal a mű végén. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda nyomása.

Hantos Elemér Staatssekretär a. D., Professor an der Universität Budapest: *Mitteleuropäische Eisenbahnpolitik.* Zusammenschluss der Eisenbahnsysteme von Deutschland, Österreich, Ungarn, Tschechoslowakei, Polen, Rumänien und Jugoslawien. (Mitteleuropäische Wirtschaftsfragen. Schriftenreihe des Mitteleuropa-Instituts zur Förderung der wirtschaftlichen und kulturellen Annäherung. Wien, I.) Wien—Leipzig, 1929. 8°, 112 l. Universitäts—Verlagsbuchhandlung Wilhelm Braumüller, Wien, Leipzig.

Hantos Elemér: Mitteleuropäische Wasserstrassenpolitik. Referate und Beschlüsse der Mitteleuropäischen Wasserstrassenkonferenz Budapest 11. bis 13. Mai 1929. (Mitteleuropäische Wirtschaftsfragen II.) Wien—Leipzig, 1929. 8°, 194. l.

Hantos Elemér: Mitteleuropäischer Postverein. (Mitteleuropäische Wirtschaftsfragen III.) Wien—Leipzig, 1929. 85 l. Druck von Friedrich Jasper in Wien.

Pethe Lajos: Magyarország fémbányászati termékeinek mennyisége és értéke 1867-től 1917-ig. A csonkamagyarországi fémtermelés mennyisége és értéke 1918-tól 1927-ig. (Különlenyomat a Magy. Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye „Technika és Közgazdaság" című mellékletének 1929. évfolyamából.) Kis 8°, 11 l.

Babits Viktor okl. gépészmérnök, műegyetemi adjunktus: *A távolbalátás.* H. és év n. (Budapest). 16°, 40 l. 35 ábrával Kilián Frigyes Utóda egyet. könyvkereskedő kiadása.

Kraus Gábor

épitéz

Mut. 1875

l.

Filmlexikon

320-l.

Krausz Gábor

épitész

szul. 1875. nov. 25. Bpest.

lásd

Ki-kicsoda?

463. l.

A m. kir. vallás- és közoktatásü

10340, 9338, szám.

Műemlékek Országos

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Díj átalányozva.

MDK

Krausz Gábor okl. épitész

Mexikói-uti bérház, repr.

Táltos-utcai bérház, repr.

mindkettőt tervezte fenti
Tér és Forma. 1932. lo. sz.

MDK

Krausz Gábor épitészmérnök

MMÉEKözl. 1930. III.16. 11-12. sz. 108.1.

MŰK

Kresz Gábor építészetéről

MŰVÉSZET. 1930. III.16. 11-12. sz. 108.l.

MDK

Krausz Gábor

Magánépitési engedélyek Budapesten. Vállalkozók Közlönye 1908. aug. 19. 3.1.

M.D.K.

Krausz Gábor, építés

tervei szerint épült
35 lakásos Visegrád-ut-
cai bérházat ismerteti a
lap két ~~egy~~ tervrajzzal

Vállalkozók Lapja. Bp. 1943. LXIV. évf.
márc. 4. sz. 4. old.

Emulgit és Reform
parafakő szigetelő anyag, Schedtetők, fa-cementtetők, hideg és vékony falak burkolására, könnyű hangfogó válaszfalak készitése, hütők, jégvermek, sörraktárak, borpincék szigetelése.
Thermalit
tulhevitett vezetékek szigetelésére.

Szabadalmazott
Parafakőgyár R.-T.
ezelőtt: Kleiner és Bokmayer
Igazgatóság: Budapest, VIII., Főherceg Sándor-tér 4. sz.
Telefon 60—33 és 67—25. ooo Gyár: Kőbánya.

Parafa-asbest padló
ruganyos, meleg, könnyen tisztán tartható.
Földfeletti jégvermek sörhütők, borpincék
tervezése.
Műszaki iroda
a parafakő anyag célszerü alkalmazására vonatkozó tervezések kivitelére.

Kohousek és társa budapesti cégnek „Ujitások kulcslyuk elzárókon“ cimü bejelentésére nézve október 30-ika.

Szabadalmak gyakorlatba vételére vonatkozó ajánlatok.

The Toledo Glass Company cég Toledoban
„Gép üreges üvegtárgyak előállitására“
cimü, 34750. számu, 1905. julius 7-iki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. szám.

The Toledo Glass Company állami cég mint Owens Mihály József jogutódja Toledoban,
„Üvegfuvó eljárás és az eljárás foganatositására szolgáló gép“
cimü, 27725. számu 1902. szeptember 20-diki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatba vétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

The Vacuum Brake Company Limited in London Generalrepräsentanz in Wien bécsi cég
„Ujitás vasuti csővezetékek tömlő-kapcsoló hüvelyein“
cimü, 9288. számu, 1897. március 31-diki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatba vétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI. Eötvös utca 9. szám.

Aktiebolaget Stockholms Vapenfabrik cég Stockholmban
„Önmüködő löfegyver“
cimü, 36202. sz. 1905. augusztus 10 iki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-u 9. szám.

Blye Harry Clay gyáros New-Yorkban,
„Zár palackok, korsók és más tartányok számára“
cimü 34721 és 34722. számu magyar szabadalmainak belföldi gyakorlatba vétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda. Budapest, VI, Eötvös-utca 9. sz.

New-York Labeling Machine Company cég New-Yorkban
„Jegyragasztó gép“
cimü, 24930. sz. 1901. szeptember 10-iki keletü magyar szabadalmának belföldi gyakorlatbavétele tárgyában hazai gyárosokkal összeköttetést keres.

Bővebb felvilágositást nyujt **edvi Illés és Janssen** szabadalmi ügyvivői iroda, Budapest, VI., Eötvös-utca 9. sz.

Browning John Mózes ogdeni lakos a 12684. számu
„Berendezés a visszalökéssel müködtetett fegyverek ütőszegének megfeszitésére“
cimü szabadalmak tulajdonosa, a szabadalmainak gyakorlatbavétele céljából belföldi gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmait eladja vagy gyártási engedélyeket ad.

Bővebb felvilágositással szolgál **Kalmár J.** hites szabadalmi ügyvivő Budapest, VII, Rákóczi-ut 44.

Viale Egidio, mérnök, gross-lichterfeldei lakos 31449. számu,
„Ivlámpa külön hütőberendezéssel“
cimü szabadalmak tulajdonosa, a szabadalmainak gyakorlatbavétele céljából belföldi gyárosokkal összeköttetést keres, esetleg szabadalmait eladja vagy gyártási engedélyeket ad

Bővebb felvilágositással szolgál **Kalmár J.** hites szabadalmi ügyvivő Budapest, VII, Rákóczi-ut 44.

Magánépitési engedélyek Budapesten.

A fővárosi magánépitési albizottság 1908. augusztus hó 17-én Kun Gyula tanácsnok elnöklete mellett a következők részére hozta javaslatba az épitési engedély kiadását:

a) **nagyobb és kisebb épitkezésekre:**

189259. Nits Márton nev. Löffler Sándor (VII., Sip-utca 17.) a VI., gr. Zichy Jenő-utca 3541. hrsz. a. 3 em. ház.

181224. Mauthner Ödön (VII, Rottenbiller-utca 35.) az I., Budakeszi-ut 7603. hrsz. a. emeletes nyaraló, ép. Krausz Gábor.

183448. Béla Vencel (I., Csősz-utca 51.) ugyanott emeletes ház, ép. Peterek és Wagner.

157881. Gönczöl Gyula (III., Lőpormalom-dülő 7879. hrsz.) ugyanott földszintes ház, ép. Jámbor és tsa.

186508. Metzger György (III., Szérüskert-utca 18.) ugyanott földszintes ház.

186524. Ulatovszky Gyula (VII., Amerikai-ut 1.) a X., Lengyel-utca 2004. hrsz. földszintes ház, ép. Gyurkóczy Miklós.

184920. Barinkay Lipót (X., Család-utca 5.) ugyanott emelet ráépités.

184893. Schuller István (VII., Bethlen-utca 12.) a VII., Szugló-utca 14. sz. a. földsz. ház.

183446. Fischer Nándor (I., Alma-utca 7.) ugyanott toldalék, ép. Weil Lipót.

187948. Budapesti vizmérő betéti társ. nev. Exler Jenő (II., Margit-körut 2.) ugyanott toldalék.

184953. Kovács Antal nev. Dávid János és fia (VIII., Kender-utca 41.) a II., Margit-utca 3646. hrsz. a. toldalék épitésére vonatkozó tervek jóváhagyattak;

b) **nagyobb és kisebb átalakitásokra:**

182110. Pautz Ferenc (II., Kapás-utca 13.) ugyanott.

191120. Szőnyi Aladárné (VII., Rákóczi-ut 14.) ugyanott

189963 Gárdin Lajos (VII., Erzsébet királyné-ut 89) ugyanott.

189201. Igaly József (II., Szegényház-utca 44.) a II., Ápolda-utca 16. sz. a.

188583. Paar János (IV., Koronaherceg-utca 3.) ugyanott.

187609. özv. Ocker Károlyné (VII. Baross-tér 16. sz.) ugyanott.

187142. Illyés Gyula (IX. Angyal-utca 20.) a VII., Murányi-utca 34. sz. a.

186551. Budapesti közuti vaspálya társaság (V. Lipót körut 22.) a II. Margit-körut 50. szám alatt.

184266. Grieger Gyula (V. Koráll-u. 10) a VII. Százház-u. 39. sz. a.

190519. Balassa Frigyes (X. Rezső-tér 1.) ugyanotti házra vonatkozó tervei jóváhagyattak;

c) **jóváhagyásra ajánltattak:**

190457. Dr. Pajor sanatorium a VIII. Vas-u. 17. sz. a.

188881. Grüner A. Henrik az V. Sas-u. 17. sz. a.

185921. Bleier Mór a IV. Vámház-körut 10. sz. a.

185886. Kiss Károly a III. Emőd-u. 73. szám alatt.

184943. Hoffmann Mihály a III. Bécsi-ut 68. sz. a.

184935. Simon Ferenc a III. Zöldmáli-dülő 5865. hrsz. a.

181204. Sebestyén Arthur (VI. Kmetty-utca 20.) a X. Szapáry-u. 8631 | 274. hrsz. a.

172957. Z. Wágner József a VII. Sip-utca 19. sz. a.

190008. Szekér András a X. Szapáry-utca 8631 | 1. hrsz. a.

183450. Jankovich Károly az I. Költő-utca 9448. hrsz. a.

180337. Dr. Szuly Aladárné az I. Szépkilátás-ut 9446. hrsz. a.

181208. Kosár István a III. Vörösvári-utca 59. sz. a.

181195. Ivanoff György a III. Boris-u. 7526. hrsz. a.

179533. Ringer Jakab a III. Zaránd-u. 68. sz. a.

184301. Berger és Feiszinger a III. Korona-utca 4. sz. a.

181179. Weisz Márton a III. Zápor-u. 1511. hrsz. a.

186559. Adorján Ágoston az I. Mozdony-ut 5. sz. a.

183410. Halbarth Károly a VIII. Őr-utca 10.

185924. Balogh Lajos az I. Németvölgy 12773. hrsz.

190033. Felföldy Dániel a II. ker. Erőd-utca 3229. hrsz

Tapétázásokat és **szobafestést** egyszerütől a legfinomabb kivitelig jutányosan készitek. Nagy raktár a legmodernebb **tapétákból.** Kivánatra mintákkal :: szivesen szolgálok, házhoz is küldök. ::
Költségvetés ingyen. Vidéki megrendelést gyorsan eszközlöm.
Rehberger Géza
szobafestő és tapéta diszitő
Budapest, VI., Vörösmarty-utca 57.

Védjegy ASBEST-PADLÓ Védjegy

Krumholz-féle Asbestpadlókészitő vállalat

Schönfeld és Balla

Budapest, VII., Hungária-körut 157.

Telefon 58—54.

A jelenkor legmodernebb és legjobb padlója!

Elegáns, teljesen hézagmentes, melegtartó, tüz és viz behatása ellen érzéketlen, gombamentes, rendkivül tartós, könnyen tisztitható, fényesithető és beereszthető mint a tölgyfapadló.

Hézagmentessége folytán teljesen baktériummentes és azért

gyermekszobák, kórházak, klinikák, iskolák

padlójának burkolására különösen ajánlatos; a fapadlózatok hézagai a leghathatósabb terjesztői a különféle fertőző betegségeknek, mint a diphteritisnek, vörhenynek, tuberkulósisnak stb.

Régi kikopott fapadlók asbestburkolattal átvonva teljesen uj és elegáns és hygienikus padlókká lesznek.

Ugyszintén az asbestpadló a legalkalmasabb padlóburkolat üzletekben, gyárakban és minden más nyilvános helyiségekben.

Olcsóság és kiváló tulajdonságai miatt máris nagy elterjedtségnek örvend.

Prospektusokkal, mintákkal, készitett munkák jegyzékével és árjegyzékkel kivánatra szolgálunk.

174852. Bruchsteiner és Stern a VIII. Barosstér 5856. hrsz.

188557. Ziffer Hugó a III. ker. Pasaréti-ut 6702. hrsz.

183445. Dr. Pikler Gyula a II. Trombitás-ut 6593. hrsz.

180177. Strohmeier Gyula a II. ker. Fő-utca 66. szám.

176295. Németh István a III. ker. Apát-utca 6442. hrsz.

185516. Morotz Kálmán az I. Derék-utca 1314. hrsz.

138405. Dr. Gálffy Dénes a X. ker. Vezér-utca 50.

172942. Dávid János és fia az I. Fehérvári-ut 13745. hrsz.

151799. Klein Izidor az I. ker. Lenke-ut 13906 | 12. hrsz.

184296. Konta Mihály a VII. Istvánffy-ut 1976. hrsz. a. házra vonatkozó tervek;

d) **gépekre és felvonókra:**

185887. Magnezia társaság az V. Kárpát-u. 1254. hrsz.

183709. Cs. és kir. 4. hadtest parancsnokság az I. Szinház-utca 7.

173933. Gomperz L. és társa az V. Nádor-utca 12.

179503. Kommer József a IV. Kishid-utca 5.

170420. Szirch Imre a VII. Ovoda-utca 45.;

e) **elutasittattak:**

174861. Benedek Dezső a VIII. Nagyfuvaros-utca 5967. hrsz.

189169. Spitz Arnold az V. Ügynök-utca 1195. hrsz.

189168. Dr. Milko Dezső az V. Ügynök-utca 19.

173929. Herzfeld Lidia a VI. Nagymező-utca 23.

183371. Özv. Brauner Alfrédné a IX. Beöthy-utca 9580. hrsz.

184986. Zsigray Pál az V. Visegrádi-utca 27.

184932. Schlichter Jakab a VI. Jász-utca 7. sz. házra vonatkozó tervek.

Pályázatok állásokra.

Betöltött városi mérnöki állás. Pancsova városánál üresedésbe jött mérnöki állásra a főispán Steiger Ernő késmárki városi mérnököt nevezte ki.

Városi mérnöki állás. Szabolcs vármegye alispánja a Nyiregyháza városánál lemondás folytán megüresedett mérnöki állásra pályázatot hirdet. A pályázati kérvények szeptember 14-ig adhatók be az alispáni iktató hivatalhoz. A választó közgyülés szeptember 16-án d. e. 10 órakor fog Nyiregyháza városházának közgyülési termében megtartatni. Az állás javadalmazása 3200 kor. törzsfizetés és 600 kor. lakáspénz.

Téglamesteri állás. Kunhegyes község elöljárósága pályázatot hirdet tégla- és cserépégető telepén betöltendő téglamesteri állásra. Az ajánlatok Kunhegyes község elöljáróságához szeptember 7-ig nyujtandók be. Közelebbi feltételek a községjegyzői irodában tudhatók meg.

Mérnöki munkálatok.

Utfelmérés. Torontálmegyei Ilancsa község elöljárósága a mezei dülő utak felmérését és kijelölését, valamint a birtokhatár megjelölését vállalat utján kivánja biztositani. A község határának területe 11.240 kataszteri hold. Felhivatnak a munka elvégzésére vállalkozni óhajtó okl. mérnökök, hogy ajánlataikat szeptember 1-ig Ilancsa község elöljáróságánál adják be.

Tagositások.

Ponor. [Alsó-Fehér m.] Ponor, Mogos, Remete és Kisgyógypatak határain lévő közös erdők és legelők arányositása iránt folyamatban lévő birtokrendezési ügyben az eddig alkalmazott mérnök elhalálozása folytán egy más mérnöknek a megválasztása végett augusztus 22-ik napjának d. e. 9 órájára Ponor község irodájába tárgyalás tüzetik ki. Vállalkozni szándékozó földmérők figyelmeztetnek, hogy ezen ügy az előmunkálati stádiumban van, a felmérés megtörtént és az ügyben az osztályozás és becslés előkészitve van. A munkálatok Kolumbán Antal eljáró biró irodájában Gyulafehérváron megtekinthetők.

Vasutépitészet.

Előmunkálati engedélyek. A kereskedelemügyi minister dr. Lieben Ernő és Lieben Róbert, valamint Motesiczky Henriettenek, mint a nagyvázsonyi uradalom tulajdonosainak a birtokuk urkuti részéről Urkut községből kiindulólag a „Hohlenindustrie-verein" cég tulajdonát képező csingervölgyi iparvasut Csingervölgy állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu iparvasutvonalra; Glesinger I. F. merényi cégnek a Merény község határában levő gőzüzemü erdei vasutja 6—7 klm.-je közötti szakaszán kiinduló s henclovai völgyben vezetendő, mintegy 3—4 km. hosszu keskenyvágányu gőz-, esetleg lóüzemü szárnyvonalra; Péterffy Antal ügyvéd, aradi lakosnak az arad—hegyaljai h. é. mótoros vasut Pankota állomásából kiindulólag Magyarád, Ternova, Silingyia, Lugozó, Járkos, Kujev és Buttyin községek érintésével Kisirodia községig, valamint Magyarád, Agris, Aranyág, Drauc, Dusid és Tauc községek érintésével Nádas községig vezetendő 1·0 m.-es nyomt. gőzüzemü h. é. vasutvonalra; Bereg vármegye közönségének a szabolcsvármegyei h. é. vasutak Vásárosnamény állomásából kiágazólag Ugornya, Gergelyi, Jánd, Gulács, Tarpa, Beregsurány, Asztélyi és Bulcsu községek érintésével a m. kir. államvasutak Beregszász állomásáig és folytatólag Beregardó, Makkosjánosi, Gát és Alsóschönborn községek érintésével a m. kir. államvasutak Munkács állomásáig vezetendő rendes nyomtávu gőzüzemü h. é. vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta; Molnár József ügyvéd, rimaszombati lakosnak, mint a rimaszombatvidéki érdekeltség képviselőjének a m. kir. államvasutak Rimaszombat állomásából Osgyán, Susány, Fazekaszsaluzsány, és Pangyelok községek határain át a losoncvidéki h. é. vasut Poltár állomásáig, továbbá ugyancsak Rimaszombat állomástól Tamási, Uzapanyit, Balog, Meleghegy, Bugyikfala, Szilistye, Ujvásár, Ratkólehota és Ratkó községek határain át Ploszkóig, illetve Rákos, Kövi és Nandrás községek érintésével a murányvölgyi h. é. vasut Jolsva állomásáig vezetendő szabv. nyomtávu gőzmozdonyu h. é. vasutvonalra az 1906. évi junius hó 23-án 49080. sz. alatt kelt rendelettel kiadott és a mult évi junius hó 23-án 49136. sz. alatt kelt rendelettel meghosszabbitott és a Rimaszombattól Ratkóig vezető vonalrésznek keskeny nyomtáv alapul vételével leendő tervezésre is kiterjesztett előmunkálati engedély érvényét a lejárattól számitandó további egy év tartamára megujitotta; dr. Farkas Imre budapesti ügyvédnek a bihari h. é. vasutak Margitta állomásától Kéc, Szalacs, Peér, Érendréd, Dengeleg, Iriny, Portelek, Verend és Mezőterem községek határain át a m. kir. államvasutak Nagykároly állomásáig vezetendő rendes nyomtávu gőzüzemü h. e. vasutvonalra; Baiersdorf és Biach budapesti cégnek a Krivina község határában egy alkalmas pontból leendő kiindulással Pojén község érintésével Sasa és Izvorvölgyekbe vezetendő keskenyvágányu gőzüzemü erdei vasutvonalra; Gfrerer, Schoch és Grossmann cégnek a boszniai határtól Ujgradiskáig tervezett h. é. vasutvonal folytatásaként Ujgradiskától Resetari, Bacindol, és Cernik községek határain át Sumetica községig vezetendő rendes nyomtávu h. é. vasutvonalra kiadott előmunkálati engedélyt további egy év tartamára megujitotta; Fábián Lajos budapesti vállalkozó mérnöknek a m. kir. államvasutak Besztercebánya állomásától Élesd, Szentjakab és Olmányfalva községek érintésével Hermándig vezetendő szabv. nyomtávu gőzüzemü h. é. vasutvonalra; a „Magyar bánya részvénytársaság Dobsina" cégnek, mint a Meisels és társai cég jogutódjának az aradi és csanádi egyesült vasutak Alváca állomásától a m. kir. államvasutak Zám állomásáig vezetendő 0·70 m.-es keskenynyomtávu gőzüzemü h. é vasutvonalra, valamint ezen vonalból Kazanesd község határában leendő elágazással a Ponor völgybe mintegy 8·5 km. hosszban és Paranszeszi, Paren-Rogului, Paren-Strimbulur és Izvor völgybe vezetendő szárnyvonalakra kiadott előmunkálati engedély érvényét egy év tartamára meghosszabbitotta; — Perles József trpinjei lakosnak a m. kir. államvasutak Borovó állomásához vezető hozzájáró ut kezdő pontjából kiindulólag az állami, illetve országos uton haladva Novi és Stari Vukováron át a Najparféle kertig és a Sessva-utcán át a vásártérig vezetendő mótoros vagy lóüzemü közuti vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

A szabadka—bajai vonal elsőrangusitása. A szabadka—bajai vonal elsőrangusitása alkalmával előforduló pályatest épitő munkálatokat a mult héten kezdette meg a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége Szutrély felügyelő és Zacharias mérnök vezetésével. A munka a szabadkai határban vette kezdetét, ahol néhány száz munkás dolgozik a földmunkákon.

A szilágysomlyó—csucsai vasut nyomjelzési munkálatai elkészültek és ennek alapján a részletes tervek kidolgozására az engedély megadatott A 47 km. hosszu vonal Csucsa állomástól a Meszes hegységen keresztül a szilágysági vasut Szilágysomlyó állomásáig fog vezetni.

A tasnádszántó—peér—szalacs—érmihályfalvai vasut épitését előreláthatólag a jövő év folyamán megkezdik. A vasut előmunkálatait Pallós Ignác budapesti épitési vállalkozó eszközli ki az érdekelt községeket a törzsrészvények jegyzésére már felhivta.

A hölak-trencsénteplici villamos vasut épitésének ügye megvalósulás felé közeledik, amennyiben Bleuer Ödön trencséni mérnök engedményesnek sikerült a nehézségeket leküzdenie. Nincsen kizárva, hogy a vasut épitését még ez évben megkezdik.

Az ipolypásztó—hosszuvölgyi vasut 7 km. hosszu vonalának műtanrendőri bejárását e hó 8-án tartották meg, melynek alapján a bizottság a vonalnak üzembehelyezésére az engedélyt megadta. A vasut ezen felső szakaszát Kutasi Oszkár budapesti mérnök vállalkozó épi-

KÁSZONYI GYULA ALBERT

szobrászati műterme

BUDAPEST, VII., Aréna-ut 66

Készit: Gipsz, kő, műkő-munkákat és különleges

STUCCO MENYEZETEKET.

Építészet – világi

Bérházak – Kramm Gábor

(Bp.)

Tér és Forma, 1932.

V. évf. 34 l. utáni V. tábla.

két új budapesti bérház.

Krausz Gábor építén.

Tér és Forma, 1932.

V. évf. 348. utáni V. tábla.
két uj budapesti bezhár.

KÉT UJ BUDAPESTI BÉRHÁZ

Tervező: KRAUSZ GÁBOR okl. épitész

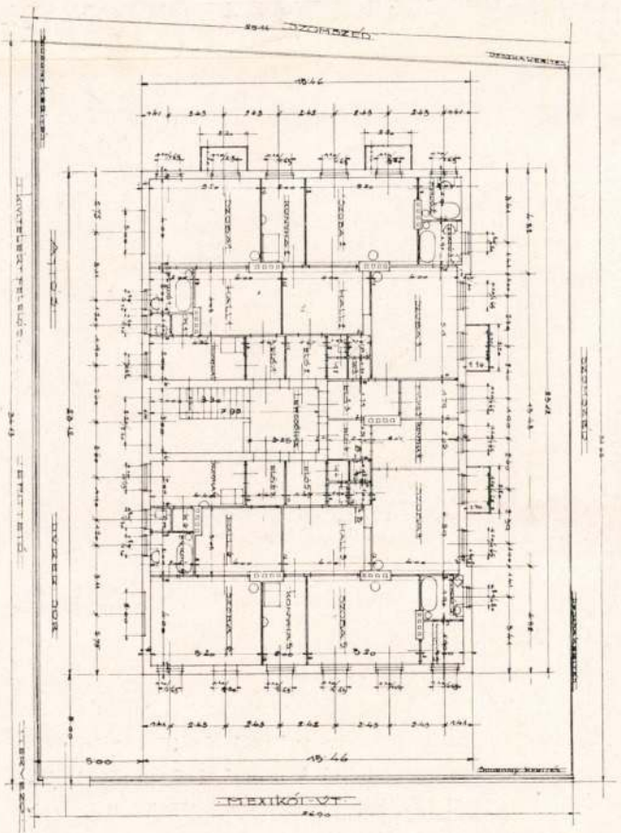

Mexikói-uti bérház

Mindkét bérházat kivitelezte Redner Jenő okl. mérnök.

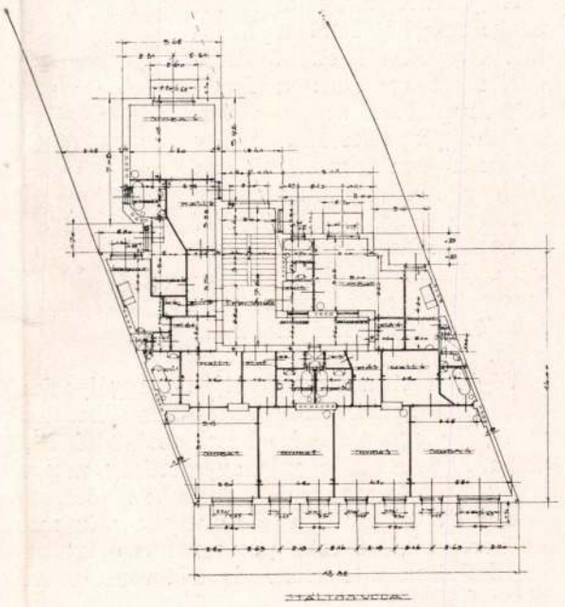

Táltos-utcai bérház

Tér és Forma

1932. 10. 4.

HAJLÍTOTT KIRAKAT-ÜVEGEK MODERN PORTÁLOKON

A modern fémportálokon sokáig és sikerrel alkalmazott hajlított üvegtáblákat az utóbbi időben mellőzni kezdték a portál-tervező építészek. Az averziót két okkal magyarázzák: Felhozzák először is azt, hogy a legmodernebb — egyszerű vonalozású és puritán felületeivel hatni igyekvő — portálokkal a legömbölyített üvegfelületek nem hozhatók összhangba, tehát *stílus szempontjából nézve* elvetendőknek ítélik a hajlított saroktáblákat s a *gazdaságosság* odaláról nézve a kérdést, ugyancsak erre a konkluzióra jutnak, mert — mint vélik — a hajlított táblák a sík üvegtábláknál jóval drágábbak.

Tudvalevő, hogy a hajlított táblákat elsősorban és főleg azért akalmazták, hogy a sarokkirakatok a járda irányában haladó közönség számára szabadon láthatók legyenek, ne zavarja a látást függőleges keretléc. A legújabb portáloknál az építők *keretléc alkalmazása nélkül,* egyszerüen *illesztik* a két síküvegtáblát egymáshoz, s így — szerintük — a látást zavaró körülményt, a keretlécet megszüntették. Fenti okoskodás nem helytálló. A sarkosan készített kirakatok használhatóságát *nem az a felület fokozza le, amit a keret a látómezőből elvesz,* sokkal inkább az a pszichológiai hatás, amit a két felület találkozásából adódó *élvonal* a nézőre gyakorol. Ez a zavaró hatás — szerintünk — *épúgy megmarad,* ha a keretlécet *kiküszöböljük.*

A gazdaságosság oldaláról nézve sem helytálló a hajlított üvegtáblák elleni felfogás, mert egyrészt: *a hajlított üvegtáblák* számára *hazai* üveget vehetünk s így ezeknek ára *semmivel sem több* a síküvegtáblák esetén feltétlenül szükségelt *külföldi* üvegnél. Másrészt a hajlított tábla kisebb felületet is jelent a sarkosan találkozó tábláknál s ez is költségmegtakaritás.

Végül a stílus szempontjából aggályoskodóknak felelve: mellékelt ábráinkban bemutatjuk az egyik legmodernebb bécsi portál képeit, igazolva, hogy a modernség, egyszerűség, nagyvonalúság követelményeivel kitünően összhangba hozható a hajlított kirakatüvegek alkalmazása.

Szeretnők, ha ez a pár sor hozzájárulna egy indokolatlan ellenszenv és a tervező-művészek téves felfogásának eloszlatásához.

Vermes Pál

MENCZER ÉS PRÉGLER R. T.
Telefon 42-6-40.
BUDAPEST VII., KAZINCZY-U. 9.

üveghajlító, üvegcsiszoló és tükörgyár. **Három üveghajlító kemencével dolgozik.** Hajlított táblákat gyorsan készít. Hajlított üvegek **ára 65—80 P-ig** □-mkint.

Kraůsz Géza

kereskedelmi ereths magánhiv.

Alakrajzi osztály

9 hónap, jeles

Tanár Prenoszil S.

Iparrajziskola 1907

Magyarország legnagyobb paplangyára
Nagy aranyéremmel kitüntetve

TEHEL ÉS TUSCHÁK

PAPLANGYÁR

VIII., GYULAI PÁL UCCA 16

A Rókus kórház mellett Kőfaragó ucca sarok.

TELEFÓN: 1—325—77.

RÉGI DUNNÁBÓL 24 ÓRA ALATT GYÖNYÖRŰ PEHELY PAPLANT KÉSZITÜNK.

PAPLAN TISZTITÁS
TOLL TISZTITÁS ÉS ELADÁS.

KÜLÖNLEGES VATTA, GYAPJU ÉS PEHELYPAPLANOK MŰVÉSZI KIVITELBEN.

Krausz Géza

festő

, 1908-9.

Éimisk 1930.85.l.

Ferdinand:

Mellig, kissé jobbra fordul
melyet korona, palást és fara
bajusza hosszú, körszakálla
jelvényét nyakláncon viseli.

FERDINANDUS

a talapzaton, a czimer alat

Et Superat Priscum

s alól jobbra: „Christ. Diete

Rézmetszet, méretei

~~942~~

Historia ducum Styr

Kranusz Géza

1904/5

Ferképzőmfoiskèvk

105. l.

MDK

Krausz Gusztávné Bpest

felvételét kérte a Rajztanárok Egyesületébe

Rajzoktatás 1941, II. évf. 4.sz. 37 l.

dr Krausz György

A KAPOLI ANTAL ORSZÁGOS FARAGÓPÁLYÁZAT díjnyertes alkotásaiból rendezett kiállítást a balatonlellei művelődési házban tegnap nyitották meg. A pályázatra 175 faragó küldött be több mint 700 alkotást. A fődíjat dr. Krausz György komlói faragó nyerte.

Magyar Hirlap 1976/185/17

Krausz György faragó

— AZ ID. KAPOLI ANTAL ORSZÁGOS FARAGÓPÁLYÁZAT díjnyertes műveiből rendezett kiállítást szombaton nyitották meg ünnepélyesen a balatonlellei művelődési házban. A pályázaton százhetvenöt faragó több mint 700 alkotással vett részt; ezek közül mintegy százat mutatnak most be az érdeklődőknek. A fődíjat — a kürtöt és a vele járó hétezer forintot — Krausz György komlói faragó nyerte.

14.

— : Hl —

Népszabadság Bp. 1976. aug. 8.

dr.Krausz György
faragó
/:Komló:/

Az idős Kapoli Antal orsz.faragópályázat fődiját a müvész kapta meg

— Az idős Kapoli Antal országos faragópályázat díjnyertes alkotásaiból rendezett kiállitást szombaton nyitották meg a balatonlellei művelődési házban. A hagyományos pályázatra 175 faragó több mint 700 alkotását küldte be, és ezek közül mintegy százat mutatnak be. A fődíjat dr. Krausz György komlói faragó kapta meg. Két első díjat dr. Hormay Mihály budapesti népi iparművész és Guszinger Antal dombóvári népi iparművész szerezte meg.

Népszava, 1976.augusztus 8.
12.oldal

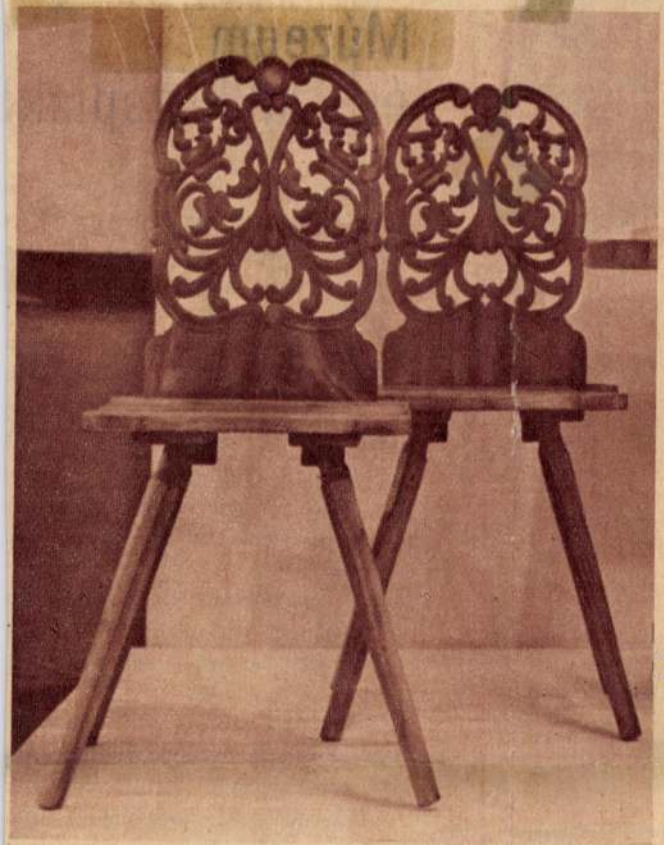

BALATONLELLE:

Kiállítás az id. Kapoli Antal országos fafaragó pályázat anyagából

1. Karausz György, Komló: Asztal áttört hátú székekkel (fődíjjal jutalmazva)
2. Bognár Ernő, Vámosszabadi: Kanalas
3. Pintér Jenő népi iparművész, Bogyoszló: Faragott saroktéka (III. díjat kapott)
4. Erdélyi Tibor népi iparművész: Lakodalmas menet

(Jánosi felvételei)

~

en

ith István
álról

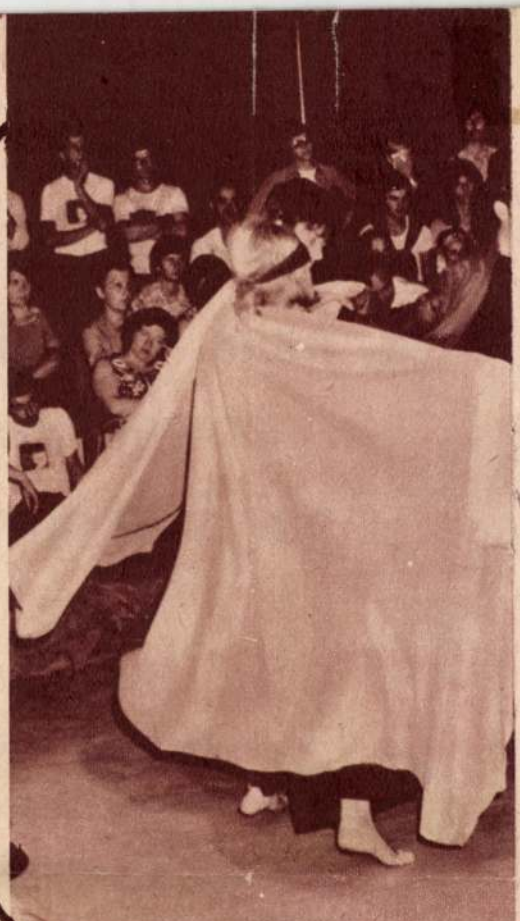

Ne vágd e

Múzeum és szakközépisk

A Népművelés 1975/8. számában arr
a pesterzsébeti múzeum és iskolám, a *Bag*
zépiskola közösen szakmatörténeti kutat
a finommechanika és a műszeripar terüle
azóta?

Némi eredményt már értünk el: néhá
zadforduló idején magyar üzemben kés
pet, egy ritkaságnak számító régi lemezj
történeti értékű írásos forrást gyűjtöttel
ink. Letisztogatták, kijavították a régi n
ket, s így az ódon varrógépek ma is műkö
állapotban vannak. Ezek a tárgyak isko
első darabjai.

Eredménynek számíthatjuk a múzeu
tott néhány történelemórát, a szervezet
gatásokat, valamint a diákok és a múzeu
lárduló kapcsolatokat.

Közös munkánkban az év folyamán
lettek a visszafogó mozzanatok is. Aka
a tanárok és a diákok jelentős része közö
lenül szemlélte fáradozásainkat. Ritka
nyelven beszélni a humán és a technikai

Krausz György MDK

épitész

A Kamara uj tagja

Budapesti Mérnöki Kamara Közleményei. 1934. 65.o.

Krausz György

1807, 1809, 1815: Isibó, Wesselényi házban dolgozik, 1817: Kolozsvár, Wesselényi István főtéri házában végez munkálatokat.

B. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk Erdélyben, Bukarest, 1970.

313 l.

Krausz György

Fazekas. 1793, 1795. Kolozsvár, Teleki ház, 132 forint értékü munkát végez. 1799-1802: uo. a ref. kollegiumnak dolgozik. 1804. Héderfája: Bethlen Sámuel kastélyában dolgozik.

B. Nagy Margit: Reneszánsz és barokk Erdélyben, Bukaresl, 1970 313 l.

M. D. K.

KRAUSZ György kőfaragó

Vámház kőfaragó munkái

Ybl Ervin: Ybl Miklós 203.

M.D.K.

Krausz György, egri kőfaragó

Egerben 1763-ban a megyeház munkálataiban vesz részt

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 355. old.

KRAUSZ György egri püspöki kőfaragó, aki Egerben 1763-ban a megyeház munkáiban vesz részt.

a Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Krausz György

A II. országos népmüvészeti kiállitáson Budapesten részt vett a fiatal népmüvészeti studió tagja: Egri István/Balassagyarmat/ palóc paddal, Kárpáti Zoltánné népi iparmüvész csomozásos macramnéval, Krausz György/Komló/ tékával, Horváth Vince/Nyiregyháza/ fafaragással, Szekeres Endre/Gödöllő/ csupraival.

Magyar Hirlap 1975/294/8

Capó: Élő népmüvészet

1021

1976. VIII. 14. 10.00 Petőfi
Szombat délelőtt

- Faragokról hallva, leginkább pásztorok jutnak az eszembe, amint elütik a végtelen időt. Az idők presze változnak. Hol vannak már pásztorfaragók? Legalábbis ezt tapasztalta Balogh István múlt szobaton, Balatonlellén, a Kapoli Antal Országos Faragó Pályázat dijkiosztásán. A kiállitást egyébként 31-éig láthajják a lellei Müvelődési Házban.

- Több mint százhetven faragó küldött be hétszázon fölüli munkát. A zsűri ebből több mint száz darabot tartott méltónak arra, hogy itt kiállitsa, és tizenegy darabot tartott arra, hogy pályadijjalm illetve helyezésekkel jutalmazza. Az 1976. évi Kapoli-dijat Krausz György nyerte. Kérem, hogy vegye át a Kapoli-kürtöt. Ez vándordij!

- Talán azért értékelték ilyen jól a munkáimat, mert én következetesen törekedtem arra kezdettől fogva, mióta népmüvészettel foglalkozom, hogy úgy újitsam meg a népi hagyományokat, a népi bútorokat úgy változtassam meg vagy úgy fejlesszem tovább, hogy a funkcióban a ma embere számára feleljenek meg, és használhatók legyenek.

- Az első dijat, dr. Hormai Mihály budapesti faragó nyerte.

- Somogy megyében születtem, Kaposváron, 1935-ben. Édesapám az Lábadon volt körorvos. Gimnazista koromban kezdtem el faragnix disztárgyakat, mángorlókat, kőporszarukat, dobozokat, kobaktököket, különböző technikával, domborfaragással vagy spanyolozott dísztéssel.

- Ez itten egy mángorló.

- Igen.

- A kislánya közben itt már huzogatja a kezéből a virágot. Hol dolgozik?

- Igen. Én az Uzsoki intenziv osztályán dolgozom. A Weil Emil Területi Vezető Kórházban. Esztezziológus vagyok. Tehát a hivatásom és a foglalkozásom.

- A második dijat Horváth Béla népi iparmüvész Budapestről.

- Már nem a régi, nem a hagyományosat őrzi, eltér ettől. Mégis a népmüvészet szellemét tükrözi.

- Mindezt dr. Maga János, Horváth Béla népi iparmüvész munkáinak

látása közben mondotta. Ez annál inkább érdekes, mert úgy tudom, hogy az alkotója mechanikai müszerész. Tehát városi ember.

- Mindent meg lehet tanulni.

- Horváth Béla müszerészt, a Vörös Október Férfi Ruhagyá gépmühelyében találtam meg. Fémmel dolgozik itt előttünk fémhasábok, meg fémfürész, fogó, türeszelő láthatók. Délután, munka után odahaza fával foglalkozik.

- Faragással nagyon régen foglalkozom. Kisgyerek korom óta kezdtem, de mindenfélét barkácsoltam. Az első tárgyakkal ott találkoztam, ahol ezt használták. Ipolytölgyesen, nagyanyámnak a házában sokat nyaraltam és, abban az időben még használati tárgyak voltak, ezek amik ma a modern lakásokat diszitik. Ott valahogy az emberbe felszivódott.

- A munkapad mögött néhány kitüntetés, alatta pedig Horváth Béla népmüvész-müszerész. Fényképe a Magyar Ifjuság Kulturális mellékletének cimlapjául, 1975. junius.

- Ekkor kaptam meg a népiiparmüvész cimet.

- Kap-e segitséget a faragáshoz?

- Lehetőséget kaptam arra, hogy kiállitást rendezzek.

- Itt a gyárban?

- Igen. Itt megkaptam egy termet és egy ilyen nagyobb ünneppel kötöttük össze. Ugy érzem, hogy jól sikerült és mindenki gratulált. Most van folyamatban, megkaptam a Nagy Balogh János Kiállitótermet, Kisposton.

- Mikor lesz az a kiállitás?

- Ez év decemberében lesz, mint faragó én leszek, lesz egy fazekas, és ha jól tudom, egy textiles. Erre készülök én most munkaidő után, hát amikor időm engedi. Szabad szombatok, a vasárnapok. Most már bizonyitani kell. Egy népi iparmüvész egy Kaponyi II. dijas, hát az nem mindegy, hogy mit állit ki.

- Mint vándordijként, kürt helyett a Halmó-Sebő együttes a Facsigáját nyujtjuk át a fafargóknak.

/Zene/

Krausz Gyula

festő

Gentmüeml.

518. l

Ő FENSÉGE JÓZSEF KIR. HERCEG
PŐVÉDNÖKSÉGE ALATT ÁLLÓ
ORSZÁGOS MAGYAR
HADIMÚZEUM
EGYESÜLET
499/1927.eln.
H.M.

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS

Alapszabályaink 21.§-a ért
kiküldöttje hivatalból tagja Egy
Igazgató-Tanácsnak. A Műemlékek
Egyesületünknél jelenleg Kertész
va, akinek ilyetén megbizatása a
tisztujitásig terjed.

Mivel Egyesületünk a közel
az általános tisztujitást, van s

Krausz Gyula festő M.D.K.

restaurálta 1900 ban Dorffmeister
Turjei oltárképét. Györben működik

Fabián Bárig: Dorffmeister I. munkássága .... Szombathely 1936, 26.

[illegible] M. D. U.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Krausz Gyula festő M.D.K.

győri

1900 ban renoválta a türjei prépostsági tyrlom főoltárképét.

Genth. Mülnel. 1959 J. 399

KRAUSZ Gyula festő, rest.

1900-ban restaurálta a
turjei Daffinger freskót

MÉrt 1995 213.

Krausz, Frankensteini festő
a XIX. ~~z~~ derekán
Veszprém megyében
működött

Dor Bakony

44. l.

unius havában. ✠ Rómában 1665 november
19-én.

et magas hegyek foglalják el felettök
téptérben, a fák közül, régi templomok
oznak ki; az előtérben pedig egy
ból álló nyáj legel a tó körül,
kja tünik fel és a melynek vize e-
kák közül hat legelészve halad és
ról a vörösbarna ruhát és köpenyt vi-
kezében botot tart és félig felülve
hás idősebb férfit, ki jobb kezével
ének alját fogja. Jobbról hárman ké-
kőkorlátra ült, hosszú botot szorit ma-
kabátot, meg térdigérő zöld nadrágot
beszélget és jobb kezét előre nyujtva,
alad, vissza néz és kezeiben szára

.5 cm.
apf Antaltól 600 frton (409/98).
899: XII. 31-én (673/99). Az elszá-
5-dikén a 7101 szvsz. leirattal (251/900.).

7101 – 900

A Krausz soproni köfenagó család egyik tagja

lehetett a mestere a kispolgári házak stukkóinak
(mint Schiller mérnöké)

Csatkai Endre: A nyugatmagyarországi barokk-szobrászat problémái.
MTA II. Tds.-tört. Tud. Ont. Közl. II. köt. 1. sz. (1951) 37. l.

MDK

Krausz A. festő

„Fogas lékolés" c. képét megvették. 1890.

MDK-A-I-1/2695.

Krausz

erschujvári ötvös

XIX. 27

erod

e

Thain 22. l

T.

Europa Film és Lapterjesztö

RT.

Budapest.

Rothermere ucca 12

Krausz testvérek

otvösök

Bp. IV. Haris-Köz. 3.

Nemfeök 1941

197. l.

3842. N

A

A Szentháromság

Egy dombos vidé
város bontakozik ki, a l
és a melynek előterében
térdelő Donátor imádkoz
az Atya, a Fiú és a Sz
kettős keresztes tiarával é
a Megváltó jobb kezét ál
tart és testét fehér gyol
balján pedig a Szentlé
ájtatoskodó angyal lebeg
felfelé tekint, kezeit imá
tőt visel.

Fa, méretei 55·2 : 40
1908 szeptember 19-én Szen
Elszámoltatott 1908 októbe
jóváhagyta az 1911 márczi
(911–911).

VÉA 1908

Krausz

épitőmester

Bártfa 1669

l.

Szokolszky Bertalan

A bártfai ns. Egyed-
templom története és
leírása. Eperjes
1898. 15. l.

II. Tábla.

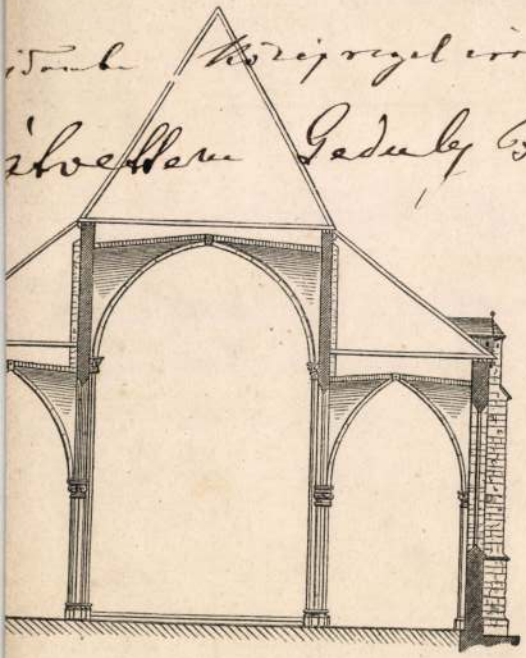

4.

Krausz

pesti Cs. K. Épitomester
a Szepességből vali.

Melczer Jakab. Geographiai,
Historiai, és Statisticai Tudó-
sitások Szepes Vármegéről.
Tud. Gyüjt 1818. XII. k. 22 l

MDK

Krausz épitész

Krausz és Jiraszek épitészek, Fellner és Helmer módositott tervei alapjan 1884-86-ban felépitették az 1883-ban leégett szegedi szinhazat.

Kul Szeged, 479.1.

MDK

Krausz, aranymüves

Bptáv 194o szept.

MDK

Krausz

Jiraszek és Krausz szegedi épitővallalkozó.

Fehér Szombathely XXII. 1.
MOB. 2039.

Krausz testvérek M.D.K.

Ötvösmesterek

Bilig-gel és König Lajossal egült Wisinger hér követőr volfort, akik letünt korok művészi alkotásainak másolásával inkább technikai bravúrjukkal tüntek ki, semmint a hagyományokból táplálkozó korszerű kifejezéssel.

Művésettörténeti Értesitő, Bp.1963. XII.évf.

1. sz. 2. old. Mihalik Sándor:

Magyar zománcművészeti törekvések.

MDK

Krausz és Porgesz

második díj

A miskolci zenepalota tervpályázatánx...
Vállalkozók Közlönye, 1907. szept. 11. 6.l.

ADK

Sugár és Krausz,ép.-k

Terv.: 23222. Major Áron, Gyep-u. 2387.hrsz.
Kétemeletes ház.

Uj épitkezésre engedélyek.- Ep.Ip. 12.sz. 1910.márc.20
131.l.

M.D.K.

Krausz Jestő

Az ászári r. z. tylom barok freszóját renoválta 1909-ben.

Gentl. Müeml. 1959 I. 17.

MDK

Krausz

Porgesz és Krausz tervükkel II.dijat nyertek a miskolci zenepalota tervpalyazatan.

Művészet 1907. 339.l.

M.D.K.

Krausz épitész

A Krausz-Pollak-féle (ma Deák-téri) ev. templom. A homlokzat pillérsoros, timpanonos portikuszát tervezte.

A táblabiró-világ művészete. IV. 82.l.

MDK

Krausz építész

Magánép. eng. Bp. Építő Ipar 1910. jun.26. 267 l.

MDK

Krausz szobrász dinasztia, XVII .sz.

Csatkai E:

Soproni szobrászat. Magyar Művészet, 1928.7.sz.
538 l.

Krausz és

Bergsmann

Krausz és Bergsmann arany
művesek, cégtul. Bergsmann Károly,
VII. Dohány-u. 37. 425-058

Bptávb 1940 szept.

K

Hivatalból.

ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS
MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

NYOMTATVÁNY

Budapest

MEGHÍVÓ

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT

1935. október hó 19-én (szombaton) délután fél 6 órakor a Magyar Nemzeti Múzeum Baross-utcai előadótermében (VIII., Baross-utca 13.) tartandó

SZÉKELY BERTALAN-EMLÉKÜLÉSÉRE.

TÁRGYSOROZAT:

Elnöki megnyitó.

Dr. Szentiványi Gyula: Székely Bertalan emlékezete. (Vetített képekkel.)

Utána választmányi ülés.

Gerevich Tibor
elnök.

Vendégeket a Társulat szívesen lát

Krausz

épitész

Vigyázz! A budapesti lutheránus templom

↓ terveröje nem ő és nem Pollack lúhály; hanem Hofrichter József

Borbklassz

23. l. Neppel -

↓ Épült 1816 - 1830.

Utána nézni!

ster rendeletéből.

Egri

ministeri tanácsos.

Bizottságának,

Budapest.

Városligd. Szépművészeti
múzeum.

pillanatra kitűnik, hogy itt nem arról nak kellene életre kelniök!

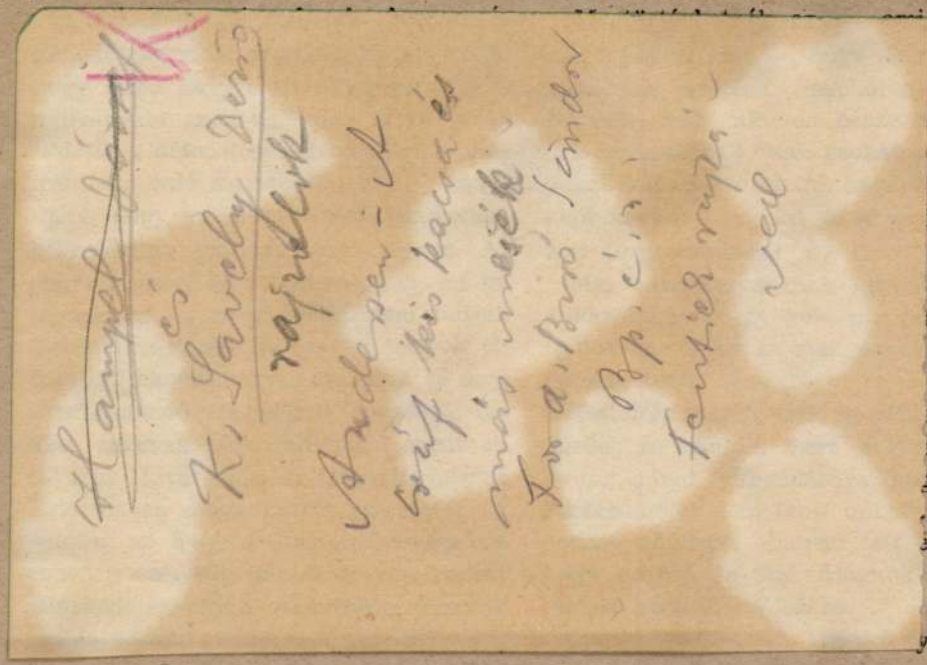

sajnos
t kelljen
módjára
család-
mérföl-
k az ün-
ság kö-

jeiképe
n, csak
ig. vagy

almasak,
nek va-
gy Isten
szép és
érettünk,
legyen

y István.

Az ó-keresztyén kortól kezdve mind a mai napig egységes, logikus művészi fejlődést látunk, belső kifejezésben és művészi eszközökben egyaránt. A művészek kezdettől fogva a békesség és a szeretet megszületését, a Kisded földrejövetelét a legnagyobb ajándékként fogták fel. A betlehemi ábrázolás szebbnél-szebb példái filmszerűen peregnek le előttünk Maximianus ravennai érsek elefántcsontból faragott trónszékén, II. Basileos Porphyrogenetos menologiumain, Nicolo Pisano pisai domborművén. A lángész Giotto teremti meg aztán az újat, amely száz évig uralkodik majd a művészeten. Ő már különbséget tesz éjjel és nappal között. Páduai freskóján barlang előtti sziklás helyen olaszos sötétkék ég alatt történik a jelenet, amelyik minden titokzatossága mellett emberi és könnyen érthető.

A renaissance műveket szemlélve, csodálkozunk azon, hogy milyen sok időnek kellett eltelnie, amíg ki tudták Goes meg ornamentálisan szép, faragott oszlopot festett világhírű firenzei képére. A késő renaissance alkotásokon leggyakrabban klasszikus romok között születik Jézus. A rombadőlt antik világon egy új világ épül föl.

Északon a késő-gótika és renaissance mesterei előszeretettel ábrázolják a bölcsek hódolatát. Rogier van der Weydentől—Dürerig sok eredeti alkotással gazdagítják a művészetet. Csak egy mozzanatot emelünk ki Dürer Uffiziban lévő meggyőző, valósággal teli, mégis ideális alkotásán. A térdelő öreg király tekintetét, aki túláradó melegséggel nézi a Messiást, mintha csak ezt mondaná: „Te vagy a legédesebb, vigasztalással teljes..." Az olasz renaissance és barokk határmesgyéjén álló nagy művész, Correggio közismert drezdai képén belső kifejezésben az egyik legszebb betlehemet festette meg. Eddig a festők a karácsonyt főleg nappali világításban festették, mert az éj bemutatásához nem értettek még eléggé.

Viselet. T. 4642.

Börzsönyi asszonyok.

Az ülve ábrázolt asszony kis fiát tartja átkarolva, mig a balra fordult leány kezével oly mozdulatot tesz, mintha beszélne.
Felirata

fölül balra: Magyarországi nép viseletek.
középütt: II.
jobbra: Volkstrachten aus Ungarn.

az előtérben balra: Krausz gez.
a kép alatt balra: Hont vármegy: Börzsönyi
asszony és leány.
jobbra: Weib und Madchen
aus Pilsen Honter Comitat.
legalól középütt: KIADJA SZERELMEY MIKLÓS PESTEN 1847.

Szines kny., mér. a vk. 27.5: 21 cm.

126-94-451.

Johann Krauss

képítette az egri jezsuita templom oltárát, 176-70 között pentélyt.

Voit Pál: A barokk Magyarországon, Budapest, 1970. 152 l

30 l

MDK

Krausz és Porgesz

a miskolci zenepalota **térv**pályázatán II. dijat nyertek

Tervpályázati hirek. Magyar Épitőmüvészet 1907. lo. sz. 18.1.

M. D. K.

KRAUSS János építész
kamarai építész

Vác, Iskola (v. Kegyesrendi gimn.)
átalakítási tervei

Vác, Sikesnenia Intézet – udvari
részének lakóházakká alakítása
(1796.)
Repr.

Dercsényi-Gronasztói: Vác, Bp. 1960.
158-160; 173. l.

M.D.K.

Krauss 2

az egri cisztercita templomban lévő és szent Ferencet ábrázoló művét a Magyarországon megtekintésre érdemes kiváló müalkotások között sorolja fel:

Dénes Tibor: Précis de l'Histoire des Beaux-Arts en Hongrie, Debrecen, 1936. 13.old.

ápr. 27. Madaras (Bács m.) közs. elölj.: **vágóhídépítés** (3563·14 k.); bp. 10%.
„ 27. Fogarasi á. é. hiv.: **hídjavítás**; bp. 5%.
„ 28. Lugosi á. é. hiv.: az orsovai **vámház vízvezetéke és csatornája** (3083·39 k.).
„ 28. Újvidéki kir. törvényszék elnöki hiv.: **épülethelyreállítás**; bp. 5%.
„ 28. Főszolgabírói hivatal Tabon (Somogym.): **betonhíd építése** (3029 k.); bp. 5%.
„ 28. Magyaróvári á. é. hiv.: elemi **iskola építése** (23947·52 k.).
„ 29. Beregszászi á. é. hiv.: **vasszerkezetű híd építése**; bp. 5%.
„ 29. Alispáni hivatal Veszprém: **útépítés** Balatonfőkajázon (13587·42 k.); bp. 5%.
„ 29. Szerencs (Zemplén m.) közs. elölj.: **fürdő- és uszodaépítés** (magasépítkezési, föld-, béton-, alapozási, valamint gépészeti, csővezetéki, vízvezetéki és szerelvényi munkákra).
„ 29. Homolic község (Torontál m.) elölj.: **orvosi lakás építése** (19784·76 k.); bp. 5%.
„ 29. Alispáni hiv. Arad: **műtárgyak javítása**; bp. 5%.
„ 29. Máv. kolozsvári üzletvez.: Tövisen **három épület** és melléképületek (l. a hirdetések közt).
„ 30. Nagyenyedi á. é. hiv.: **műhelyépítés** Zalatnán; bp. 5%.
„ 30. Alispáni hiv. Lugoson: **kaviesszállítás** (81238 k.); bp. 5%.
„ 30. Budapest székesfőv. IV. ker. elülj.: **lakatos- és üvegesmunkák** az 1909—1911. évre.
„ 30. Hidaskürt közs. elölj.: **községháza átépítés** (20444·15 k.); bp. 5%.
„ 30. Dohányjövedéki igazg.: **dohányraktár építése** Kassán (161128·36 k.); bp. 5%.
„ 30. Kaposvár város polgármestere: **hidak építése**; bp. 5%.
május 3. Szentesi alispán: 14·245 *km* **útépítés**.
„ 3. Brassói á. é. hiv.: faipari szakiskolában **viz-gázvezetés**, olajvizeldék, kazánház, villamos óra és villámhárító.
„ 3. Déli vasútigazg.: **magasépítések** Balatonkeresztúr, Gjulaves és Sirac állomásokon (l. a hirdetések közt).
„ 3. Ilmic község (Moson m.) elülj.: **óvodaépítés** (18313·85 k.); bp. 5%.
„ 3. Magyaróvári á. é. hiv.: **óvoda építése** (18313·85 k.).
„ 4. Budapesti á. é. hiv.: 6786 *m* hosszú **útépítés**; bp. 5%.
„ 4. Pápai honvédhuszárlaktanya felügy.: **istáló- és lovardaátalakítás** (19924·40 k.); bp. 5%.
„ 4. Alispáni hiv. Zilah: 11 **műtárgyépítés** (25757·46 k.).
„ 6. Máv. igazg.: **postaépület** a budapesti ny. p. u. (l. a hirdetések közt).
„ 7. Péterréve (Bács m.) közs. elölj.: **iskolaépítés** (14480·18 k.); bp. 5%.
máj. 7. Bogya község (Komárom m.) elülj.: **iskola és tanítólakás építése** (11900 k.); bp. 5%.
„ 8. Szentesi m. kir. adóhivatal: **épületátalakítás** (9000 k.); bp. 5%.
„ 8. Alispáni hiv. Esztergom: **útépítés** (13925 és 12102 k.); bp. 5%.
„ 9. Árkus község (Arad m.) elülj.: **kőrjegyzői lakás építése** (21744·11 k); bp. 5%.
„ 10. M. kir. á. hidak felügyelősége: az **Erzsébethíd mázolása**; bp. 5%.
bp. 5%.
„ 10. Temesvári pénzügyig.: **kútfúrás** (1264 k.); bp. 10%.
„ 10. Mármarosszigeti honvédparancsnokság: **lőtérhelyreállítás**; bp. 212 k.
„ 14. Nyiregyházai á. é. hiv.: **hídépítés** (9995·54 k.).
„ 18. Kisszeben polgm.: 12 *m* **vasbetonhíd építése.**
„ 18. Szamosújvár város tanácsa: **vasbetonfödém** (22084 k.);
„ 22. Soproni á. é. hiv.: **vasbetonhidak építése**; bp. 5%

VERSENYTÁRGYALÁSOK EREDMÉNYE.

A budapesti Mária Terézia-laktanya javítására legolcsóbb Spitzer és Társa ajánlata 39934·42 koronával.

A biharmegyei Gaborján község községházát (26704·69 k.) Szalai László építi 23366·21 k. árban.

A susáni ref. templom építésére legolcsóbb Szabó és Libor ajánlata 87758·78 k. árral.

A soroksári gyepmesteri telepet Stark Pál építi 5061·51 k. árban.

A Sofronyán emelendő Máv. épületekre legjutányosabb Fenyves Károly ajánlata 72311·93 k. árban.

A Tolnanémedin építendő Máv. házakra 72700 k.-val Kepes Lajos tett legolcsóbb ajánlatot.

A Máv. Csap állomásán végzendő magasépítkezésekre 179767 k.-val Fuchs Béla ajánlata a legolcsóbb.

A kismartoni iskola építésére (88000 k.) Kritsch Gusztáv 72600 k.-ás ajánlatát fogadták el.

A majorkai iskola építésével (19223 k.) Krausz Jánost bízták meg 18400 k. árban.

A Ménesi-úton épülő új Eötvös-kollégium építését 784297 k.-ért ifj. Holtzspach Nándor vállalta.

A sárvári járásbíróság és fogház építésével 109062 k. árban Kopfstein Dénest bízták meg.

A magyaróvári állami polgári iskola (158.000 k.) építésével Berényi Ignác budapesti építőmestert, ugyanott a műkő és burkolati munkát a Walla József-féle r.-t., az ácsmunkát pedig a győri Hets testvérek cégre bízták.

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár **GARVENSWERKE WIEN,** ⩾ II. Handelsquai No. 130 ⩽
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

"SATORIN"-KŐHABARCS-ANYAG

Olcsó és kitünő építő anyag. Fagymentes, szintarto, kőkemény, plasztikus.

Több szinben szállitja: **SÁTORI-GYÁR, BUDAPEST, IX., Dandár-utca 25.**

GREGERSEN G. ÉS FIAI építő vállalat • Parketgyár és ácstelep
BUDAPEST, IX., LÓNYAY-U. 33.

RÖCK ISTVÁN
GŐZGÉP-, GŐZKAZÁNGYÁR, VAS- ÉS ÉRCÖNTŐDE
BUDAPEST, I., BUDAFOKI-ÚT
Levélcím: RÖCK ISTVÁN BUDAPEST postafiók
Sürgönycím: „RÖCKÁR BUDAPEST"
Telefon-szám: 73-84 és 73-85.
Városi raktár: Budapest, IX., Ráday-utca 24. sz.

Készít GŐZGÉPEKET, szívó-gázgenerátorral kapcsolt GÁZMOTOROKAT Langen és Wolf rendszere szerint; LOKOMOBILOKAT kihúzható forraló- és fütő-csöves kazánnal; szab. BÁNÓ-féle vízcsöves és más rendszerű GŐZKAZÁNOKAT; RÖCK-féle szab. FÜSTMENTES TÜZELÉSEKET; SZIVATTYÚGÉPEKET Worthington és más rendszerek szerint; VÍZMŰTELEPEKET és CSATORNÁZÁSOKAT, GŐZMALOM-BERENDEZÉSEKET, TÉGLAGYÁRI, OLAJMALMI-, OLAJGYÁRTÁSI és KEKFESTŐGYÁRI berendezéseket, teljes HŰTŐTELEPEKET és JÉGGYÁRAKAT szab. ammoniak rendszer szerint, HYDRAULIKUS SAJTÓKAT különböző célokra, BORSAJTÓKAT és SZŐLŐZŰZÓKAT stb.

22036. Licskó Pál, Filatori-dülő 6338. hrsz. földszintes ház; ép. Schaffler István.
25371. Czipra János, Diósárok 8925. hrsz. nyaraló; épm. Bauknecht T.
27782. Jekel Géza, Virányos 8769. hrsz. nyaraló; ép. Szakál Lukács.
28059. Csiki Ernő, Rézmál 6282. hrsz. nyaraló; ép. Schulzberger I.
26862. Willax r.-t., Szobor-u. 1521. hrsz. conservgyár és földszinti épületek.
26876. Robelly Aladár, Petneházy-u. 1540. hrsz. földszintes ház.
23631. Krammer Testvérek, Gyömrői-út 8533. hrsz. földszinti épület; ép. Lemberger Alfréd.
26762. Weisz Henrik, Asztalos Sándor-u. 7297. hrsz. földszintes épületek; ép. Popper és Groszmann.
27271. Glücksthal Henrik, Mester-u. 65. földsz. épület.
22076. Fekete Andrásné, Istenhegyi-ut 9869. hrsz. toldalékok.
27535. Kovács Lajos, Komócsy-u. 1995/32. hrsz. földsz. ház; ép. Kováts I.
28622. Kudelka Jakab, Kelenföld 13960. hrsz. háromemeletes ház.
26823. Kudelka Jakab, Átlós-út 13960. hrsz. háromemeletes ház.
26821. Kudelka Jakab, Átlós-út 13960. hrsz. háromemeletes ház.
26856. Kummel Sarolta, Váci-út 1288. hrsz. négyemeletes ház; terv. Agoston Emil.
26863. Szenes Mór, Márton-u. 8670. hrsz. háromemeletes ház; terv. Sugár és Krausz.

Átalakításokra:

28060. özv. Lieblich Betti, Lajos-u. 112.
27494. Weisz Mór, Alkotás-u. 6.
26482. Dorschner János, Bécsi-út 27.
27959. Ákom Gyuláné, Százház u. 27.
27126. Bedő Béla, Honvéd-u. 3.
28028. Török Arpád, Madách-u. 4.
23613. Gervay Dezső, Üllői-út 109.
27149. Müller Antalné, Lovag-u. 18.
27184. Kaszás József, Aréna-út 18.
27497. Mekler Gyula, Apát-u. 46.

Jóváhagyásra ajánltattak:

27146. Baumgarten József, Teréz-körút 8.
25202. Roessemann és Kühnemann, Váci-út 1531. hrsz.
25599. Csöndör György, Fövény-u. 1540. hrsz.
26517. Magyar fém és lámpaárugyár r.-t., Gergely-u. 7987/2. hrsz.
27259. özv. Rothstok Jánosné Komócsy-u. 13.
27174. Stekl Károly, Forgács-u. 30.
27783. ifj. Győrffy Károly, Virányos 8775. hrsz.
27148. Lipner Sándor és tsa., Szeszgyár-u. 7269. hrsz.
26141. Schulek Géza, Trombitás-út 6592 hrsz.
25608. Demeter Kristóf, Filatori-dűlő 6205. hrsz.

Gépekre és felvonókra:

25765. Hajnal Márkus, Dobozi-u. 6504. hrsz.
26476. Fischer Vilmos, Koszorú-u. 6320. hrsz.

Elutasíttatott:

27530. Weisz G. Géza, Zsolt-u. 1349. hrsz.
24062. Mészáros József, Fűrj-u. 12862. hrsz.
28067. Emmer Nándorné, Koszorú-u. 6319. hrsz.

TERVPALYÁZATOK.

ápr. 27. M. Műhely- és Raktártelep R. T. telepének lakóházzá való átalakítása; díjak: 1500, 1000 és 800 k.
„ 30. Keresk. min.: szegedi ipariskola tervei; díjak: 3600, 2400 és 1200 k.
máj. 1. Marosvásárhelyi keresk. és iparkamra székházának tervei (70000 k.); díjak: 500, 300 és 200 k.
„ 10. Csíkmegyei alispán: pénzügyigazgatóság épülete (200000 k.) díjak: 2400, 1200 és 600 k. (lásd lapunk 7. számát).
„ 15. Kossuth-szobor Debrecenben (150.000 k.); díjak: I. a megbízás, II. 6000 k., III. 3000 k.
„ 21. Hódmezővásárhelyi ref. egyház: templomterv (orgona és harang nélkül 75,000 k.); díjak: 400 és 200 k.
ján. 1. Igazságügymin.: Kézdivásárhelyen törvényszék és fogház (l. a f. é. 14. számban).
júl. 1. Karcag város: a városház újjáépítésének tervei; díjak: 1200, 800 és 400 k.
szept. 30. Vallásmin.: Rákóczi-síremlék (250000 k.); díjak: 6000, 5000, 2×3000 és 2000 korona. (L. lapunk 1908. 39. sz.)
1910. jan. 3. Magyar Mérnök- és Építész-Egylet: nagy árúház tervei; díjak: aranyérem és 1200 k.
júl. 1. Zalaegerszegi szoborbizottság: Csányi László szobrának tervei (30—50 ezer k.); díjak: I. megbízás, II. 500 k., III. 250 k.

VERSENYTÁRGYALÁSOK.

ápr. 18. Nagyszentmiklósi polgári casino elnöksége: **casinoépület kibővítése.**
„ 19. Nagykárolyváros polgármest. hiv.: **óvodaépítés**; bp. 5%.
„ 19. Debreceni 3. honvédgyalogezred 4. zászlóalja: **lőtéri építkezés** Zilahon; bp.: 5%.
„ 19. Máv. aradi üzletvezetősége: **magasépítkezések** Kétegyházán; bp. 5%.
„ 19. Segesvári á. é. hiv.: **hídjavítások** (2851, 2473 és 2190 k.); bp. 5—5%.
„ 19. Zalaegerszegi á. é. hiv.: **fahíd javítása** (1899 k.).
„ 19. Zilahi honvédparancsnokság: **lövőállás építése.**
„ 19. Beszterczebányai tanfelügy.: **iskolaépítés** Zolyombrezón (81500 k.).
„ 20. Budapest székesfőváros tanácsa: **közcsatornaépítés** az I. Felsőhegy- és VI. Szerecsen-utcában, bp. 600 és 2000 k.; **gránit- vagy bazaltfejkő szállítása** a IX. Haller- és VI. Hermina-útra, bp. 5%; **útrendezés** a VI. Hermina-utca *a)* **kövezés,** bp. 600 k.; *b)* **aszfaltozás,** bp. 1050 k.; a VIII. Táncsics-utcában *a)* **keramitburkolat,** bp. 440 k.; *b)* **aszfaltgyalogút,** bp. 160 k.; a IX. gr. Haller-utcában *a)* **kövezés,** bp. 5300 k.; *b)* **keramitburkolat,** bp. 2530 k.; *c)* **keramitburkolás;** bp. 5100 k.; **csatornaépítés** az I. Aranka-úton, bp. 200 k.; **macadamútépítés** az I. Orom-utcában, bp. 1125 k.
„ 20. Székesfehérvár város: **ipariskolaépítés.**
„ 20. Kőszeg sz. kir. rt. város polgármesteri hiv.: **vadászlaktanyaépítés** (492630 k.); bp. 15000 k.
„ 20. Máv. aradi üzletvez.: **vízállomás, kút stb.** (l. a hirdetések közt).
„ 20. Makói pénzügyigazg.: **laktanyaépítés.**
„ 20. Erneszháza község: **templomtatarozás** (8585·51 k.).
„ 21. Máv. balparti üzletvez.: Szobon **fölvételi épület** (lásd a hirdetések közt).
„ 21. Szabadkai szerb takarékpénztár: **templomátalakítás.**
„ 22. Szerencs község: **gőz-, kádfürdő, uszoda építése.**
„ 22. Szászsebesi m. k. erdőhiv.: 7776 *m* **úsztató csatorna** építése.
„ 22. Zenta város tanácsa: **tetőfödés**; bp. 5%.
„ 22. Alispáni hivatal Trencsén: a puhói **vármegyeház helyreállítása** (11066·81 k.); bp. 5%.
„ 22. Temesvár sz. kir. város tanácsa: **vízerőmű építése** (alapbéton, föld, kőműves, műkő, aszfalt, facement, vasbéton, vas. bádogos, asztalos, lakatos, mázoló, üveges, vízvezetéki, szobafestő és ablakponyva munkák) 200000 k. költséggel.
„ 22. Bácskertes közs. elölj.: **iskola-kibővítés.**
„ 22. Ujkécskei izr. hitközség: **imaház építése** (20000 k.); bp. 5%.
„ 22. Sándoregyház község (Torontál vm.) elülj: **óvoda, tűzoltószertár és ártézi kút építése** (17076, 5180 és 2000 k.); bp. 5—5%.
„ 22. Kula község elülj.: **épületátalakítás** (8575·49 k.); bp. 5%.
„ 22. Nagybajcs, plébános: **iskolaépítés.**
„ 23. Aradi pénzügyigazgatóság: **sóhivatal építése** (51162·83 k.).
„ 23. Szigetvár közs. elölj.: **községi székház építése**; bp. 5%.
„ 24. Szászhermány község (Brassó) elölj.: **földmunka**; bp. 5%.
„ 24. Tapolca község elölj.: osztálymérnökségi **épület építése.**
„ 24. Versend község (Baranya m.) elölj.: **községi építkezések** (6002·91 k.); bp. 5%.
„ 24. Máv. zágrábi üzletvez.: Szilfamajor-kitérő **összes építkezései** (l. a hirdetések közt).
„ 24. Székelyudvarhelyi á. é. hiv.: **homoródpataki híd kőalépítménye és vasszerkezete** (17068 k.).
„ 24. Szamosújvári főszolgabírói hiv.: **műtárgyak helyreállítása** (9220.50 k.); bp. 5%.
„ 24. Orosháza község elülj.: **kútfúrás**; bp. 200 k.
„ 25. Talpasi (Arad m.) gör. kel. lelkészi hiv.: **templomépítés** (42754·49 k.); bp. 4275·45 k.
„ 25. Hódmezővásárhelyi betegsegélyző pénztár: **székházátalakítás**; bp. 5%.
„ 25. Veszprém város polgármestere: **házlebontás.**
„ 26. Zaránk község (Heves m.) elülj.: **községház és jegyzőlakás építése** (14947·90 k.); bp. 5%.
„ 26. Felméri (N.-Küküllő m.) g. k. egyházközség: **iskolaépítés** (15988·87 k.); bp. 5%.
„ 26. Lugosi m. kir. pénzügyigazgatóság: **pénzügyőri laktanya építése**; bp. 5%.
„ 26. Marosvásárhelyi á. é. hiv.: 30·0 *m* **maroshíd vasszerkezettel.**
„ 26. Temesvári dohánygyár igazg.: **szellőzők építése**; bp. 5%.
„ 26. Brassói m. kir. pénzügyigazgatóság: **épülettatarozás** (2003·74 és 6020·07 k.); bp. 5—5%.
„ 26. Pozsony város tanácsa: **munkáslakóház építése.**
„ 27. Nagyvárad város tanácsa: **uteacsatornázás**; bp. 5%.
„ 27. Nagyvárad város polgármestere: **vashídépítés**; bp. 5%.

Krausz: Cs. kir. épitőmester Pesten.
(: kepességi szám. :)

T. sd. gyűjt.
1818. XII., 22.

Krausz (?) cs. kir. építőmester Pesten.

Ind. gyűjt.

1818. / XII. / 22.

Krausz Erzsébet

ötvös

Dolgozott Zutt A. R.

Csernoch koronázási

kelyhen.

Repr.

Éinüsk

1916/17. 70 l.

KÖTŐGYAP

Krausz Ernst

otvös

Kereszt, repr.

Éimisk 1915/16. 66. C.

Bécs.

Az előtért a Leopoldsberg élénkitenek, a középtérben dig hegyek képezik. A folyón g közlekedik. Felirata:

AUSSICHT VON LEO
(nach Wien.)

alól balra: W.H. Bartlett.
jobbra: J. Cousen.

Am., mér. a vk. 12: 18.

140-95

Krausz Erzsébet

ötvös

1914 – 17

Éinusk 1930. 85. l.

iepén látjuk a trónusonülő királyt s a királynét, kik ~~a trónon~~
tartják. A vértben, ~~öltözött~~ király palástban az arany-
nyével s jogarral jobbjában van ábrázolva; ~~[illegible]~~ a
k gallért s magas trokát ruhát visel; a kis fiu pedig,
néz, jobb kezében tollas kalapot tart s baljával
bját fogja. ~~Öltözete: rövid kabát, nadrág s gyűrött~~
~~csizma.~~ ~~Oldalán kard lóg~~. Oldalt felrevont függö-
ttérben a falon az vár, ~~körvonalart veszünk~~ vezünk ézre, mely
erjeftet párnyakkal s csörében pajzszal, melyen
feszület tünik szemünkbe. Felirata fölül:

NANDVS III. R.I.

a vonalkeretnek 10·2 : 18·2 cm.

9645.

428/97:5.

Krausz Bruno

MDK

Született: Wien 1905. Magyarországon nőtt fel

Zsolnaynál: 1928-tól a sajtoló oszt, majd a Glühbrand csoport vezetője. Közben Kolozsvárott és Bpesten is dolgozot. 1948-tól ismét Pécsett.

54.o. és 77-78.o. 46. jegyzet.

Nikelszky Géza: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

Krausz Dezső

MDK

Önarckép

Pasztellek és grafikák

Podolini Volkmann Artur tanitványainak kiáll.
1926. ápr. Váci ut 15.

Kraus David

nyomdai

l.

Könyvkiáll. czukk

154. l.

Folyó évi máju

tára való hivatkozással,

sági előadó Szombathelyi
és marosfelfalusi
utiszámláját 234 K.30 fi

visszaküldeni.

Budapest, 19

dr. Krausz Dezső

Önarckép

Szabad képzőművészeti rajz- és festőiskola kiállitása. 1926. 3 1.

M D K

Krausz Emericus, Késmárk.

festő

Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Miv. Ért. 1952. 1.sz. 138 l.

Krausz C.

arany m. Bpest

l.

Kel 1885

III. k. 3. f. 422 l

Országos Bizottsága

yonának

tára.

Kraus D.

Ékszerész Pest

Kol 1885

III. k. 3. f. 422. l.

Krausz Dávid

nyomdász

MOK.

1670 ben Lorétón Sopron m. Nádasdy Ferenc birtokán kisebbszerű nyomdát állított fel.

Firtinger Károly: Hazánk könyvnyomtatói Hunyadi Mátyás idejétől 1848-49 ig

Grafikai Szemle 1892. 12. 200 l.

Krausz Dávid
nyomdász

Wádasdy Ferenc
loretomi nyomdájá-
nak vezetője 1670 körül

Szeghalmi Gyula
Dunántuli vár-
megyék Bp. 1937.
115. l.

Lásd Novák
művét

ngsúlyozott személyes felelősség mel
az eddig meg nem történt volna -
li állapot tartama alatt, vagyis az
március hó 29-ike közötti időszak-
vagy szabályellenesen lerótt bé-
szabályoknak megfelelően haladékta-
tékes kir.adóhivatalnak /a budapes-
szabási hivatalnak / legkésőbb
ni.

Krausz Béla es

Rothmüller Béla

épitészek

unnes
Led

l.

Exredeves Eiall

XI. coop. 23. l.

Bittse.

Az előtérben jobbra emelke
romjait, tövében pedig egy pászto
legeltet. A háttérben város és ka
münket.

Aqu., mér. a papirosnak 1

MDK

Krausz Béla és Rothmüller Béla épitészek

Ezredéves kiálló XI. csop. 23.1.

Krauss János épitőmester M.D.K

Mellette dolgozott 1798-tól mint
verető segéd, Pollack Mihály

Kanyis, hagy. mův. Bp. 1960 464.

Krausz János
építén.

Pesti mester. Ő kezdte a Deák téri ev. templom építését. Pollack fejezte be.

A magyarországi műv. tört. I. 327.
Corvina 1970.

Krauszz János

kezdte el a Deák téri evangelikus templom építését; befejezte Pollack Mihály.

Tóth Endréné: Budapest Enciklopédia, Budapest, 1970.

131/

MDK

Krauss János épitőmester, Késmárk

tervezte a Deák téri ev. templomot

GenZsekBpest. Kézirat. 35.l.

Krausz János
építén

~ a Deák téri evangélikus templomot
kezdte építeni, halála után
Pollack M. fejezte be.

Raoldi Magyar építészettörténet
Műszaki kiadó 1971.

Krauss János épitőmester M.D.V.

1798-ban vezetősegéde Pollack Mihály

Kampis Antal : A képzőművészet története 676.1.
A Kultura Világa Bp. 1963.

MDK

Krauss János építőmester + 1798

Schoen Arnold: Buda építőmestereiről töredékek, vázlatok II. A budai építészet mesterei Mária Terézia uralkodásától a Szépitési Bizottság megalakulásáig 1740-1808 Müvért 1957. VI. évf. 4. sz. 301. l.

MDK

Krauss János, épitőmester
késmárki származásu
1788-ban lett mesterré
1793-tól Pesten müködött
1798

Schoen Arnold: Budai épitőmesterekről töredékek, vázlatok.
Mü.Ért.1957, VI.évf. 4.sz. ~~297~~-301 l.

Kraus János

épitész

renoválta a se-
gesvári dominikán kolostor
templomot 1804.

l.

Archiv des Vereines f. sieb. Landeskunde

1855.-57. Neue Folge. II. 424. l.

orok.

+5.

s):

ALCSOPORT

SZÁRMAZÁSI HELY

MESTER

SZEMÉLYI VONATKOZÁS

EGYÉB ADAT

MDK

Krausz János
késmárki kömüvesmester
tornyának
talán azonos a galgagutai ev. templom épitésénél szereplő Krausz mesterrel /Vö. Genthon:Nógrád.1954. 207/.
1794-ben azelőtt budai most pesti kömüvesmester adóhátrálákáról van szó.
1796-ban szakértő házbecslésnél és mint kamarai és polgári épitész bizottság kiküldését kéri az Orczy féle Angol királynő épület tüzfala ügyében.
Megh. 1798 máj.23-án 37 éves korában.

ZÁDOR ANNA: POLLACK MIHÁLY. Bp. 1960.

130.o. 30. jegyzet.

Krauss Károly MDK

Pollack Mihálynak egy fogalmazványa a Ludoviceum számadásairól /először itt közölve/ beszámol arról is, hogy Gömöry Károly halála után Krauss Károly volt az épitési felügyelő /Baukontrole

323.o. 127. jegyzet.

ZÁDOR ANNA:Pollack Mihály. Bp. 1960.

K-D. K

KRAUSZ, Lenhart kőfaragó

1798. Miskolc, tijhuta templomához
költségvetés

Agghásy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.
I. 229. II. 176. l.

Lenhart Krauss, kőfaragó MDK

A miskolci kocsmaszálló átalakítása. 1798. 309 Rhft-ért 5 zold

Komáromy József: Az első miskolci vendégfogadók. 48.o.

A Miskolci Herman Ottó Múz.Közleményei.1956.jún.
Borssodmegyei Nyomdapiari Váll.Miskolc.1956

KRAUSS, Peter, pozsonyi viaszöntő

P. K., Wachsgiesser, 2 éves lánya meghalt. (1819, 1445.l.)

—

U. az, 3 éves fia meghalt (1822, II. kötet, 337.l.)

—

Preßburger Zeitung
[Genthon]

Krauss Márton

antalos

1657. Nagyneben

Albrich Flóris

288-l

T.

Europa

Lapterjesztővállalat.

Budapest V.
Rothermere utca 12. 12.

Krauss Márton

kőmíves

1721–22.

Vízakna.

Schuller-Zwei

382, 383 l.

könyvnyomda, könyv és papírkereskedés,
rádió [illegible] Játék- és hangszerárak

Krauss Matyás

Kőfaragó

kőfaragó és stukkátor

1709 lett soproni polgár. Meghalt 1755

előtt.

Csatkörl

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Krauss/Grauss/Mátyás, kőfaragó

Jakab fia. 1709-ben lett soproni polgár. Kőfaragó dinasztia tagja Keresztély fia is az volt. 173.old

Csatkai Endre: Adalékok a soproni barokk festészethez s a művészet egyéb ágaihoz. III. Az ifj. Dorfmeister, építészet, kőfaragás, szobrászat. 168.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. 23. 1969. Sopron

Krauss/Grauss/ Jakab, kőfaragó

Soproni kőfaragó dinasztia. Meghalt 1687 körül. A Szt. Mihály u. lakott. Leltára 1687-ből: Egy sírkő, két oldalrész epitáfiumhoz, egy sírkereszt, 60 kályhatalp, két hat láb magas oszlop, négy határkő, egy zárókő, két oszlopfő, két golyó kapu fölé. A város tartozik 16 határkőért, Nádasdy Tamás gróf is 16 ft-tal. 173.old

Csatkai Endre: Adalékok a soproni barokk festészethez s a művészet egyéb ágaihoz III. Az ifj. Dorfmeister, épitészet, kőfaragók, szobrászok 168.old

Sorpni Szemle. Helytört. Folyóirat. 23.évf. 1969
Sopron

Krauss Mihály

farekas

1747. Szászkerd

(Wagyrn Kultu vm)

und

Sigerus, Emil

Die siebenbürgischen Sgraffiati-Gefässen.

Korrespondenzblatt

1912.50.e

Kraus Kovács

1440-ben nyilakért 600 dénárt kap Bártfa városától
1441-ben 200 nyilért kap 300 dénárt, majd
227 nyilért 240, dénárt,
200 nyilért 100 dénárt
300 nyilért 600 dénárt,

Fejérpataky László dr.

Magyarországi városok régi számadáskönyvei
Bp. 1498, 511. l. 517 l.
340. l.

Groszmann Malvina

Bártfa város 1418–1444-ki számadáskönyvei művelődéstörténeti szempontból.
Bp. 1911. 50. l. 52. l.

1434-ben egy nagy ágyú öntéséért 70 fontot kapott

február hó 12.

A miniszter rendeletéből:

Blumbauer Konstantin
miniszteri tanácsos.

Krausz Albert

temesvári építész és festő

Felsőbányán dolgozott

Kishonthy Zsolt – Murádin Jenő: Nagy Oszkár.
Nagybánya. Könyvek 2. Miskolc, 1993, 18.

MIK

Krausz építész

Épitő Ipar 1909. márc. 7. 93 94. 1.

MDK

Krausz

német előmunkás

Hihetőleg Zsolnay első fazekasmestere. az 187o-es években.

18.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 196 1959.

Krausz /? ?

korongos , fazekas mester

a Zsolnay-gyár művészetében közreműködött mint első előmunkás

/?Mikor ?

68.o.

NIKELSZKY GÉZA : ZSOLNAY - GYÁR MŰVÉSZETE;. Pécs. 1959.

MDK

Krausz és Stettner **építész**

magánépitési eng.

Épitő Ipar-Épitő Művészet, 1922. okt. 15. 152 l.

MDK

Krausz Testvérek

Medal of Honor-t kapott

Filadelfiai közöl. Magyar Iparművészet. 1927. 86 l.

Krausz testvérek

Krausz testvérek műötvös-, arany-, ezüst- és ékszergyár, IV. Haris-bazár 4. 188-058

Bptávb 1940 szept.

[illegible]

[illegible] Jule [illegible]

[illegible]

Lajmánosi u 16 1/2 1

Krausz.

K. 2. *Henrik*, fametsző. * Szomód (Komárom vm.) 1873—8. Pollák Zsigmond bpesti fametsző intézetében, azután külföldön tanult. 1885. hazajött s Morelli Gusztáv vezetése alatt 16 évig a bpesti iparművészeti iskolában az Osztrák-Magyar Monarchia Irásban és Képben c. mű részére, azután az Egyetemi Nyomda és a Szent István Társulat részére készített fametszeteket. Ezután H. a bpesti Körner és Laufer-féle intézetbe lépett, ahol a gyomai Kner-nyomda kiadványaihoz Kozma Lajos rajzai után az összes fametszésű illusztrációk és könyvdiszek dúcait készítette.

K. Gy. I. 59. l

Óra, budai III. 218.

– bécsi III. 218

– besztercebányai III. 219

Krausz Henrik (1

fametszö szül-
1860 Szomódon (Komárom
m). 1873 ~~[illegible]~~ -78 ig Pol-
lák Zsigmond fametszö in-
tézetében tanult, azután
két esztendö töltött Bécs,
Berlin, München, Leipzig
legelsö fametszö intézetében
1885. hazajott s 16 évig Morelli
Gusztáv tanár vezetése alatt
az iparmuv. iskolaban ~~az~~
~~[illegible]~~ az Osztrák-Magyar
monarchia irásban és képben
c. mu részére készitett fa-
metszeteket. A nagy munka
1885/16 befejezése után ugyan-
1901/8 csak Morelli vezetése-

~~Urnatemető, egyéb V. 171.~~

Krausz Henrik 2

további 8 esztendeig az
egyetemi nyomda és a
szent István Társulat tan-
könyvei szemmára dolgozott
majd amikor Morelli
halála után az Iparmi-
vészeti Iskóla fametszőin-
tézete felosztott, a Kör-
nér és Laufer féle fa-
metszőintézetbe lépett be,
ahol a mai napig ké-
szíti az ouzés elsőrdulo
minvészi munkákat
ugy pedánul a gyomai
Kner nyomda kiad-
ványaihoz Korma

~~Uffizi V. 205~~

Kraust Henrik 3

rajzai után készult ötes
fametszetű illusztrációk
és könyvdíszek fametszeteit.

(Kner, Magyar Grafika
1923. 156. l.)

~~Györü czüstböl XIII. 17. beli~~

~~VI. 133.~~

Krauss János

épitőm

Pest. 1800 –

Péter II.

76. l –

Krauss János

pestiépítőmester

1799

l.

Historia 1930. III.

7-9. sz. 145. l.

MAGYAR NUMIZMATIKAI TÁRSULAT
BUDAPEST
VIII., CSEPREGHY-UTCA 4. SZÁM

MEGHÍVÓ.

A **MAGYAR NUMIZMATIKAI TÁRSULAT** 1938. évi március hó 31-én csütörtökön, d. u. 6 órakor tartja a társulat helyiségében (VIII., Csepreghy-utca 4., II. emelet 15. ajtó)

RENDES KÖZGYŰLÉSÉT.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitóbeszéd és évi jelentés

Krauss János

l.

Schoenkörpvárosk

50. l.

648 KÉP
ÉS KÖZTÜK 28 SZÍNES

A SZINYEI MERSE PÁL TÁR
KIADJA AZ ATHENAEUM IRO
BUDAPES

Kraus, festő

Honművész, 1834. 525.

Festészet.

Kraus

1774

l.

Eperjessy 1929

18. l.

Katona Lajos dr. (nekr.) IV. 251.

Kraus litografus M.D.K

német

Magyar hajdan és jelen c. albumban a néprajzi vonatkozásu képeket készitette.

Gerszi, A magy. körajz. 1960 61.

Krausz Környzoló.

1) Hont vármegyei börzsönyi aszony és leány. Szinezett környz.
2) Tehetőbb jászberényiek. u. u.

Szerelmey Miklós. Magyar hajdan és jelen. 1847.

Kraus

Pancsova.

A középtért szelő Duna
tetett várat, melynek közelé
tó. Felirata fölül balra a ke

Plan du
Fort
de
Banctzova
C. L. M.

Tollrajz, mér. a v

Kraus (Frigyes?)

kőrajzoló,
Szerelmey segéde

erőd

Szentiványi Gula dr

Szerelmey Miklós -
Petrovics Elek emlékkönyv

Bpest, 1934 - 115, l.

Kraus

Viselet kép.

Börzsönyi asszonyt és leányt ábrázol. Körülök (a bekötött fejű ~~[illegible]~~ asszony~~hoz, ki~~ül és jobbjával fiacskáját szorítja magához, ~~egy hajadon~~ míg a leány ~~állva beszél~~ kinek lelógó hajába piros szalag van befonva, ~~selirata~~ állva beszél a kép alatt két-két sorban:

balra: „Hont vármegy: Börzsönyi asszony és leány"

jobbra: „Weib und Mädchen aus Pilsen. Honter Comitat.

alól a bal sarokban: „Krausz gez."

fölül: „Magyarországi nép viseletek"... „II"... „Volkstrachten aus Ungarn"

s legalól középütt: „KIADJA SZERELMEY MIKLÓS PESTEN 1847". Magyar hajdan és jelentől

Könyomat, méretei a vonalkeretnek 27.5: 21 c/m.

Ltpa 4642 (szines)

126/94 № 451.

Krausz Béla

Szül. Miskolcz 1868
Nr. 6 polg.
1889/90 I. I. oszt.

Tolcsvai róm. Kath. egyház ötvösművei

V. 10 – 11.

— — pacifikáléja V. 10 – 11

— — ereklyetartója V. 11.

— — monstranciája V. 11.

Képröm. försk. kiáll. 1937

Tanár:

269.	Ifj. K. Krausz Arnoldné	Férjem, terrakotta	Szentgyörgyi I.
270.	Ifj. K. Krausz Arnoldné	Női tanulmányfej, gipsz	Szentgyörgyi I.
271.	Ifj. K. Krausz Arnoldné	Érmek, 12 drb	Szentgyörgyi I.
272.	Ifj. K. Krausz Arnoldné	Szobrász, gipsz	Szentgyörgyi I.
273.	Ifj. K. Krausz Arnoldné	Ülő női akt, gipsz	Szentgyörgyi I.

K. Krausz Arnoldné ifj.

A légió fenegyerekei. Furfangos Ne
Segitség, nem vagyok orvos. A Parnasszus

1 P e n g ő s

Piszkos Fred. Villám a sápa
Tigris liliom. Kigyók ösvén
Muszkli Egon odacsap. A légió becsü

60 fillléres filmregény.

Fajvédel

A Válás és nőtartás és a Fajvédelem t. Bizomán remittálni nem kell, csak elszámolni az eladott példányokat.

FONTOS TU

1.) Az elszámolási ivet a csatolt válaszboritékba ne pedig a remittenda csomagban. Az elszámolási ivet gond

2) Csak igazolt hiányt ismerünk el. Minden hián Az elszámolásba beállitott utólagos hiánybejelentést figyelen

3.) Példányszámát az elszámolási iv megfelelő ro lező-lapot. Remittendája ne legyen több 25—30%-nál.

4.) Remittendáját jól csomagolva küldje. A lapok külön csomagban az eddigi gyakorlat szerint küldje. A rem feladó nevét és helyét is ráirni. A fedőlapot ragassza a ren

5.) Az elszámolási iv adatait ne javitsa. Esetlege

6.) Elszámolását és annak összegét, valamint a r tára. Ne várjon sürgetésre! Ez külön költség.

7.) Havi forgalmához arányos à conto-fizetését n

8,) A papirtakarékosságra való tekintettel, a TU

ifj. K. Krausz Arnoldné MDK

Férjem, terrakotta

Női tanulmányfej, gipsz

Érmek, 12 drb.

Szobrász, gipsz

Műcsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

1[illegible]. K. Krauss Arnoldné

Pérjem, terrakotta

Mát tanulmányfej, gipsz

Érmek, 12 drb.

Szobrász, gipsz

Krausz Ármin

A budapesti Jerfi szabók egyesületi házának terepályázatán a Práter-utcai épületével II. díjat nyert.

Magyar Építőművészet

1911. 12. sz. 30. l.

Krausz Ármin

épitész

A kiskunhalasi iskola tervpályázatom pályatervét megvettek.

Magyar Építőművészet

1907. 9. sz. 23. l.

Torgerz Jozef
Krausz A
Nasch Jozef

budap. épitesek

cod

Magyar Tálaiatok
1903. 10 sz ~~18~~
19(l
-20)

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

n.

vi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Krausz és Porges

Wien

Magyar Pályázatok

1907. 4 sz. 7-8 l

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engec

.....

a mühelyfőnö

8. sorsz. Mühelyi min

Krausz Ármin

Művészet 1903. 206.
-1904. 209, 269
-1906. 71
-1912. 73

Krausz Armin

épitén

irod

Magyar Pályázatok

1905-6 9. 7. 20. l

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... é

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ..

nevü munkástársamat szóbelileg megbizt

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

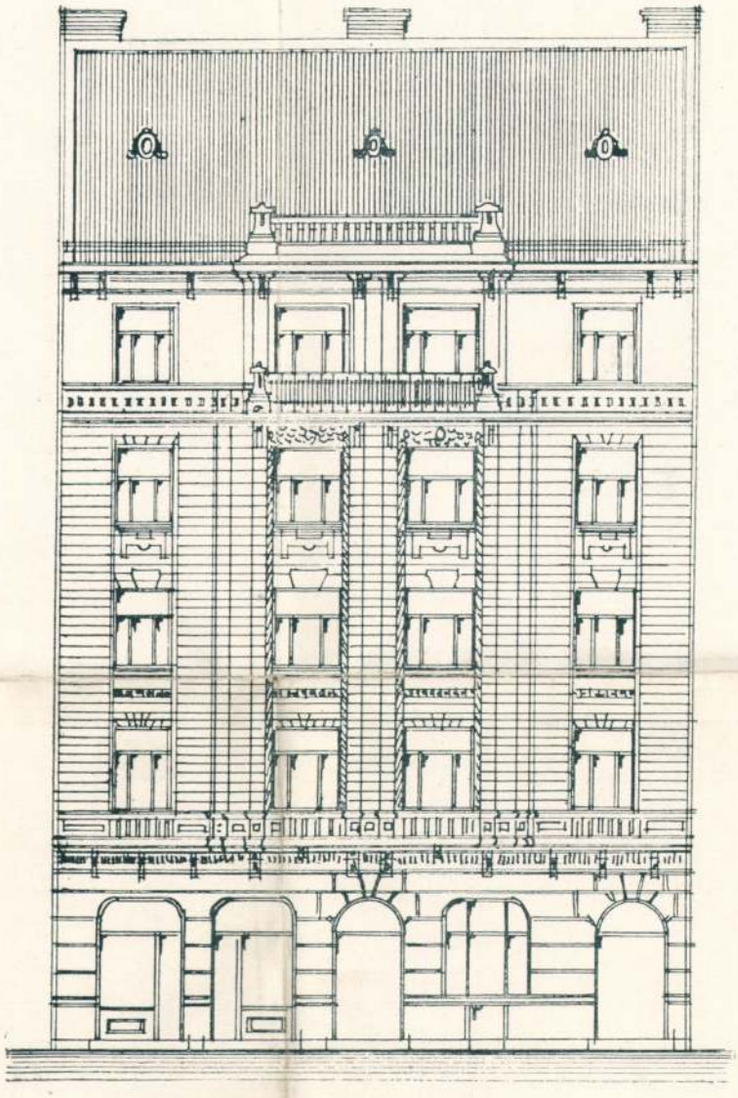

HOMLOKZAT.

MEGVETT TERV. — JELIGE: HÁROMSZÖG. (PRÁTER-UTCAI ÉPÜLET.)

GÓT JENŐ, BUDAPEST.

az alaprajzok a 11. lapon.

Magyar Építőművészet
1912. 1. sz. 10–11. l.
(A budapesti férfiszabók ipartestülete
székházának tervpályázata.)

Kraüsz Ármin

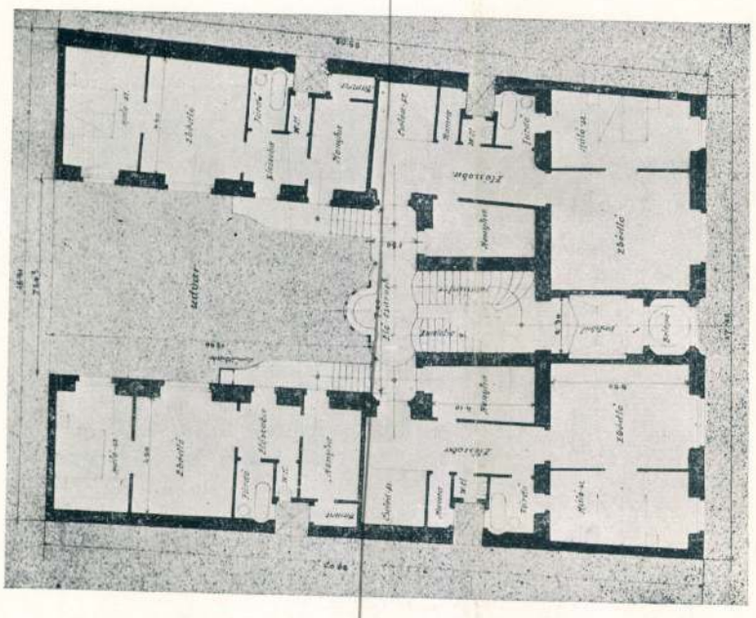

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

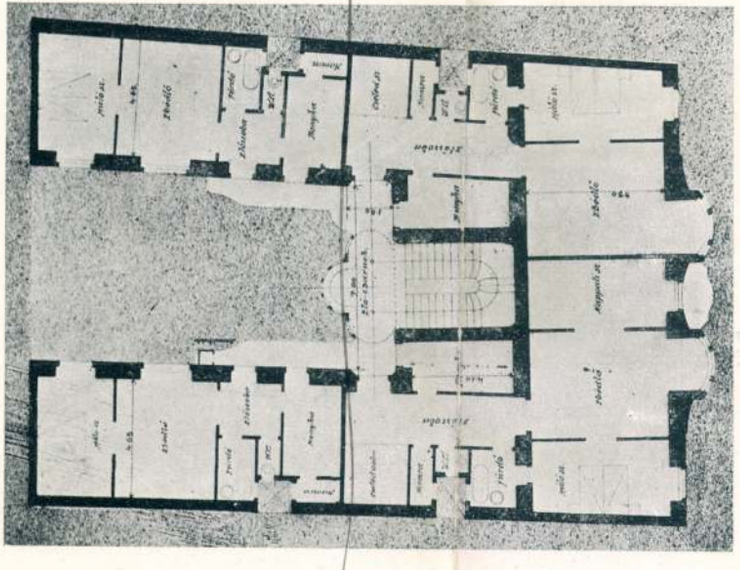

I. EM. ALAPRAJZ.

II. DÍJ. — JELIGE: BIZALOM.
(PRÁTER-UTCAI ÉPÜLET.)

KRAUSZ ÁRMIN, BUDAPEST.

képesítését igazolni. A közszállítási szabályzatnak ezt a rendelkezését azonban szerzett tapasztalat szerint a pályázók és a hivatalok is igen gyakran figyelmen kívül hagyják. Ez okból és mert nagy súlyt helyezek a rendelkezés szigorú megtartására, utasítom a hivatalokat, hogy ezt az általános föltételek első szakaszában, vagy a versenytárgyalási hirdetésben minden esetben kívánják meg és különösen nagyobb munkáknál a művelet megtekintésére jelentkező, nem képesített vállalkozókat a jelzett rendelkezésre külön is figyelmeztessék. Amennyiben a munka odaítélésekor szóbajöhető vállalkozónak vagy általuk megnevezett megbízottaknak képesített voltáról az illető hivataloknak biztos tudomása nincsen és az illetők képesítése az ajánlattételkor nem igazoltatik, a munka odaítélése, illetőleg az ajánlatoknak döntés végett hozzám való fölterjesztése előtt a képesítést megfelelő módon igazoltatni kell és ha a hivatal a képesítést beigazoltnak nem találja, erre az ajánlatok fölterjesztésekor mutasson rá. Utasítom továbbá a hivatalokat, hogy szigorúan őrködjenek afölött, hogy amennyiben a vállalkozónak nincsen meg a munkák vezetésére és a fölté elek értelmében általa végzendő kitűzések, fölvételek, mérések stb. teljesítésére szükséges szakképzettségel minden alkalommal, amidőn a munka azt megkívánja, a képesített megbízott a helyszínén tartózkodjék. Budapest, 1910. évi szeptember hó 11-én. A miniszter helyett *Kálmán* s. k., államtitkár.

A sarajevói igazságügyi palota és fogház tervpályázatának bíráló bizottsága (K. Mayreder tanár (Bécs), M. Pilár építész (Zágráb), Tőry Emil építész-tanár (Budapest) és J. Vancaš műszaki tanácsos (Sarajevo) a napokban ítélt a beérkezett tervek fölött és a pályázatot igen sikerültnek jelezvén, az I. (4500 k.) díjat Glaser Hans és Kraupa Alfréd (Bécs), — a II. (3000 k.) díjat Floderer Anton (Bécs), — a III. (1500 k.) díjat Badstieber Károly (Bécs) tervének ítélte; megvette a „Na Miljaki" és a „Raimond" jeligés terveket és megdicsérte a „Zivot" és a „Gerechtigkeit" jeligés terveket. A 20 pályamű közt egy magyar jeligés terv is volt (lehet különben, hogy több magyar idegen nyelvű jeligével pályázott). Az érdekes tervpályázat bírálati jegyzőkönyvét jövőre közöljük.

A hajdúhadházi városház és nagyvendéglő tervpályázatán díjat nyertek a Hajdúság és Célirányos jeligés művek, megvették a Változatos jeligés tervet. — Egyebekben utaljuk az olvasót az elüljáróságnak a mai számunkban közölt hirdetésére.

A pozsonyi kulturpalota tervpályázatának bíráló bizottsága így alakult meg: *Brolly* Tivadar, dr. *Szalay* Imre, dr. *Hültl* Dezső, *Fritz* Oszkár, *Ágoston* Emil, *Dobisz* Jenő, *Eremit* Lajos és *Feigler* Sándor rendes tagok; pótlótagok: *Fehérpataky* László, *Jakabffy* Zoltán, *Wannenmacher* Fábián.

Meddő pályázat. A Nemzetközi Távírószövetség alapításának emlékére Bernben állítandó szoboremlékmű pályázatára (l. lapunk f. é. 8. számát) 92 terv érkezett be. A bíráló bizottság a díjakra (20.000 frank) nem talált érdemeset. Az új pályázat határidejét 1911. év június 15-re tervezik.

A katonai mérnökök rangjelzése. Augusztus 29-én kelt legfelsőbb rendelet a katonai mérnököket a katonatisztek sorába teszi. Eddig katonai *építőmérnökök* voltak a hadseregnél levő mérnökök, most katonai rangjelzéseket kapnak és általában a *mérnöki tisztikar* nevet fogják viselni. A mérnöki tisztikar élén egy tábornok áll, aki a mérnöki tisztikar főnöke címét viseli.

Az 1911. évi torinoi nemzetközi iparkiállítás vezetősége nemzetközi pályázatot óhajt hirdetni az *utak gondozásának* tökéletesítésére. Egy-egy 30, 10 és 5 ezer lírás és több 3 ezer lírás pályadíjat terveznek.

Az Alpok fölött. *Chavez* aviatikus a mult szombaton Briggiből kiindulva, 44 perc alatt átrepülte a Simplont és Domodossollában leszállott, ahol azonban 20 *m* magasságból lezuhant és nagy sérüléseket szenvedett, amelyekbe három nap alatt belehalt. Az Alpok itt a tenger színe fölött 2150 *m* magasak, az absolut magasság pedig Briggitől számítva 1200 *m*. Chavez az Alpok fölött a nagy hidegtől és hóvihartól sokat szenvedett, de a kitűzött 70.000 k. díjat megnyerte.

HIVATALOS.

BUDAPESTI ÉPITŐ-, KŐMŰVES-, KŐFARAGÓ- ÉS ACSMESTEREK IPARTESTÜLETE.

A mérnöki cim használata. A mérnöki címet jogosan csak az használhatja, aki műszaki tanulmányainak elvégzését törvényszerűen gazolni tudja. (B. M. 2341/910. sz.)

Uradalmi segédmények iparosok (kovács, bognár, kőmíves, ács stb.) gazdasági cselédnek tekintendők és bérkövetelésük a cseléd-ügyi hatóságok előtt érvényesítendők. (Hatásköri bíróság 74/909. sz.)

Ebből az is következik, hogy az ily iparosoknak, amíg ily cseléd-viszonyban vannak alkalmazva, tanoncot tartani nem szabad és az általuk alkalmazott iparossegédek sem tekinthetők ipari alkalmazottaknak, hanem gazdasági munkásoknak.

Az elüljáróság a nyári szünet után f. hó 11-ikén d. u. 5 órakor tartja első ülését, melyen az elüljáróság tagjai és a számvizsgálók megjelenni szíveskedjenek.

Tanoncok szabadítása. F. hó 11-én d. u. 4½ órakor lesz a tanoncok szabadítása. A tagok szíveskedjenek igényjogosult tanoncaikat sürgősen bejelenteni, az okmányokat és a díjat 6 koronával — ebben a bélyeg is bennfoglaltatik — beküldeni és szabadulandó tanoncaikat a megjelenésre utasítani.

Az ipartestület 25 éves fennállásának megünneplését előkészítő bizottság dr. *Erős* Sándor építőmester elnöklésével f. é. szeptember hó 29-én ülést tartott. A bizottság elhatározta, hogy *Jakabffy* Ferenc elnöknek mellszobrát *Gárdos* Aladár szobrászművész által elkészítteti. A hozzávaló talapzatra nézve néhány kőfaragótól rajzot és ajánlatot fog a bizottság kérni.

Dr. *Horváth* János iparhatósági biztos részére, ki ezt az állást már 25-ik éve tölti be, onyxlapba vésett ezüst plakettet rendelt *Wirth* János és fiainál.

A jubileummal járó költségek viselésével az ipartestületet a bizottság terhelhetőnek nem találván, ezek fedezéséről gyüjtés eszközlését határozta el, melynek előkészítésére *Wirth* Ferenc, *Ferencz* Nándor és *Pásztor* Béla tagokat kérte fel.

Az elüljáróság tagjait és a számvizsgálókat felkéri az elnökség, hogy az arcképeiket (kabinet- vagy Makart-nagyságban) e hó 15-ig mulhatatlanul beküldeni sziveskedjenek.

A békéltető bizottság köréből. A munkavezető felelős a munkás béreért, ha az alvállalkozó azt kifizetni elmulasztotta.

A segédnek az öltöző helyiségben elveszett cipőért kártérítés a munkaadó ellen meg nem ítéltetett; mert ez jó zárral ellátott helyiséget engedett át öltözőképp s a kulcsot a munkások megbizottja tartotta őrizete alatt.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

A magánépítési bizottságnak szept. 26-án tartott ülésén

új építkezésre nyert engedélyt:

87432. Budapest székesfőváros közönsége, Fehérvári-út 13741. hrsz. háromemeletes iskola; terv. Sándy és Orbán.

85685. Szendeffy Dezsőné, Szilágyi-Dezső-tér 2713. hrsz. négyemeletes ház; terv. ~~Böhm Henrik.~~

72742. Dr. Gorove László, Váci-u. 161. hrsz. ötemeletes ház; terv. ~~Hubert József.~~

88061. Dr. Várady László, Stefánia-út 2810/5. hrsz. kétemeletes ház; terv. ~~Hoepfner Guidó.~~

87412. ~~Benedikt Gyula.~~ Lövőház-u. 22. két darab négyemeletes ház.

88778. Gans Ármin és társa, Újlaki-rakpart 4685. hrsz. háromemeletes ház; terv. Krausz Ármin.

88803. Lőrincz Vilmos, Szentkirályi-u. 5645. hrsz. kétemeletes ház; terv. Schwarcz és Horváth.

85311. Gfrerer Miklósné, Orom-u. 8. emeletes ház; é. m. Szondi J.

87041. Gergely Miksa, Tarcali-u. 13896/8. hrsz. emeletes ház; terv. Feith Gábor.

86516. Preiszinger Béla, Mészáros-u. 26. egyemeletes ház; terv. Cortelini Lajos.

86515. Fehér Miklós gyár r.-t., Révész-u. 5. emeletes toldalék.

90443. Petz József, Budaörsi-út 12875. hrsz. földsz. ház.

87043. Schmabe Károly és társai, Tasi-u. 67. földsz. ház; é. m. Feith Gábor és társa.

87040. Fischer Dávid, Fáy-u. 36. földsz. épületek; é. m. Feith Gábor.

85520. Mansfeld E., Mészáros-u. 1302. hrsz. ráépítés; terv. Hikisch R.

87199. Mayer Mihály, Komáromi-u. 12. földsz. ház; é. m. Schmidt M.

86496. König Antal, Városkuti-út 10. földsz. ház.

77720. Walter József, Labanc-u. 7960/6. hrsz. nyaraló.

mányaik tovább folytatásához sokkalta kisebb terjedelmű, tehát kevesebb órában előadható mathematikai ismeretekkel is beérik.

Ha az igényekhez mért külön-külön előadásokat tartunk, akkor egyfelül sikeresebbé teszszük a mérnökök és a gépészmérnökök oktatását, másfelül pedig bizonyos mértékben tehermentesítjük az építészeket és vegyészmérnököket s így lehetővé teszszük azt, hogy egyes szükségesnek ítélt új tárgyakat tegyünk kötelezővé, anélkül, hogy az újabb megterheléssel járna.

A tervbe vett új tanrend keretében különben az egész vonalon kifejeződik a tehermentesítés, ami az egyes tárgyaknak egyenletesebb elosztása, vagy pedig azoknak célszerűbb beosztása és azáltal éretett el, hogy ezentúl csakis azok a tárgyak fognak több szakosztály számára együttesen előadatni, amelyek a különféle hallgatóságot teljesen egyformán érdeklik.

De szükség is volt erre a tehermentesítésre, mert különben nem tudtunk volna időt adni azokra az újonnan életbeléptetendő előadásokra, amelyek oktatásunk egyéb hézagait lesznek hivatva betölteni.

Az eddigelé tervbe vett új előadásaink a következők: „Az építő anyagok technologiája", a „Vasbéton-szerkezetek", a „Városrendezés", a „Birtokrendezés jogszabályai", „Magyarország iparstatisztikája", a „Magyar díszítő motivumok", a „Fűtő és szellőztető berendezések", a „Kereskedelmi tanítás és a könyvvezetés" és a „Politikai számtan".

Az építő anyagok technologiájának és a vasbétonszerkezeteknek rendszeres előadásokban való ismertetése ma már elsőrendű kötelességünk; épp úgy gondoskodnunk kell arról, hogy a városrendezést és a birtokrendezés jogszabályait, ezeket az egyenesen mérnöki hivatásba vágó ismereteket, hallgatóink szintén itt sajátíthassák el.

A városrendezést különben a mérnöki szakosztályban kötelezővé is szándékozunk tenni, oly beosztással azonban, hogy ezeket az előadásokat azok az építészek is hallgathassák, akik közszolgálatra készülnek.

Az iparstatisztikai előadások alkalmat fognak adni arra, hogy egyes hallgatóink megismerjék hazánk nyers anyagait, minőségük, mennyiségük, értékük és földrajzi fekvésük szerint, nemkülönben azok értékesítésének lehetőségeit és feltételeit. Igy lesz hallgatóinknak fogalmuk hazánk iparáról, a különböző piacokról s ezek szükségleteiről, nemkülönben az ország külkereskedelmére és a mezőgazdaságunkra nézve pénzügyileg annyira fontos importról és exportról, amelyekről tájékozottaknak kell lenniök azoknak, akik iparfejlesztésünk terén kívánnak érvényesülni.

Az iparstatisztikai előadások különben már a folyó tanévtől kezdve lépnek életbe. A kereskedelemügyi miniszter úr ugyanis kegyes volt megigérni, hogy addig is, míg a vallás- és közoktatásügyi miniszter úrnak lesz reá fedezete, ő gondoskodik az anyagiakról.

Az előadások megtartására Edvi *Illés* Aladár gépészmérnök, felsőipariskolai igazgató, miniszteri osztálytanácsost kértük fel, akit e téren kifejtett eddigi közismert sikeres működése alapján méltán nevezhntünk leghivatottabbnak.

A magyar díszítő motivumok előadásának szükségét nem kell külön hangsúlyoznom. Hisz az mindnyájunk előtt nyilvánvaló, hogy az építőművészi pályára készülő ifjúsággal első sorban itt és nekünk kell megismertetni és megszerettetni azokat a magyar díszítő motivumokat és azok fejlődését, amelyeket ők a magyar építészi irány művelésekor tovább fejleszthetnek.

A fűtő és szellőztető berendezéseknek külön előadások keretében való oktatását főleg az teszi szükségessé, hogy a mai modern építkezésekben a gazdaságos fűtés és hygienikus szellőztetés immár oly nagy jelentőségre tett szert, hogy az az építészi tudományoknak egy teljesen különálló és folyton fejlődő ágává vált.

A kereskedelmi tanítást, a könyvvezetés és politikai számtan tanítását szintén nem mellőzhetjük már. A műegyetemet végzettek egy része gyárakba kerül, ahol bizonyos kereskedelmi ismeretekre van szüksége, hogy az egész ügymenetet, hivatásának megfelelően áttekinthesse. Ha azok, akik gyárakba készülnek, megtalálják majd a lehetőséget arra, hogy a szükséges kereskedelmi ismereteket már itt elsajátítsák, akkor bizonyára nem kerülnek olyan visszás helyzetbe, hogy, ámbár minden tekintetben őket illetné meg az intézkedés és a vezetés joga, mégis elemi kereskedelmi ismeretek hiánya miatt, sokszor az ügy nagy kárára, nem folyhatnak be az igazgatásba, a vezetésbe.

Meg kell különben jegyeznem, hogy ezek az előadások mind benn vannak a külföldi műegyetemek programmjaiban. Bennünket azonban azoknak a mi programmunkba való beillesztésére nem a külföld kipróbált példája, hanem az a tény kényszerített első helyen, hogy egyre fokozottabban láttuk és éreztük azt a sok nehézséget, amely a műegyetemről kikerült mérnököknek, építészeknek, gépészmérnököknek és vegyészmérnököknek — bizonyos különleges ismeretek hiányában — az érvényesülés terén súlyos helyzetet teremtett.

A felsorolt és életbeléptetni szándékolt előadások szükségességét különben mindinkább jobban és jobban hangoztatják a külső szakkörök is, amelyek alapos és részletes tárgyalások után a maguk részéről ki is mondották, hogy a műszaki főiskolai oktatásnak az említett irányokban való kibővítése az új műszaki nemzedék célszerű és a viszonyoknak megfelelő kiképzése érdekében elsőrangú szükséglet.

Egyik lényeges újítás lesz különben az is, hegy a nemzetgazdaságtani tanszék mellé is szervezni fogunk egy adjunktusi állást. A nemzetgazdasági ismeretek mélyítése immár nem halasztható tovább. E téren ma már nemcsak mi, de az illetékes szakkörök, sőt maga a kormány is szükségesnek látja az oktatás reformját, mely azonban nálunk, ahol a hallgatóságot a szaktárgyak teljesen elfoglalják, nem az előadási órák szaporításával, hanem leghelyesebben csoportos seminariumi gyakorlatok életbeléptetésével lesz elérhető. A tervbe vett csoportos gyakorlatoknak a tanár irányításával való megtartása, nemkülönben az egyes gyárakba és ipartelepekre történő tanulmányi kirándulások alkalmával a vonatkozó ismeretek helyszíni demonstrálása lesz első sorban az adjunktus feladata. Ily eljárással reméljük, hogy a hallgatóság minden nagyobb megterhelése nélkül mihamarabb segítünk azokon a bajokon, amelyeket a gyakorlatban működő műszaki férfiak, hiányos gyakorlati nemzetgazdaságtani ismereteik miatt, hova-tovább jobban éreznek.

Tervbe vett módosításaink természetesen nemcsak a tanrendre, hanem, ahogy az az ügyeink iránt érdeklődők előtt ismeretes, szervezeti szabályainkra és azoknak csaknem minden mellékletére is kiterjednek.

(Folyt. köv.)

VEGYESEK.

Kitüntetés. A király *Kovách* Kálmán műszaki főtanácsosnak a m. kir. udvari tanácsosi címet adományozta.

Kinevezések. A király *Magyar* Endre mérnököt, a kolozsvári iparisk ola igazgatóját iparoktatási főigazgatóvá, — a kereskedelemügyi miniszter *Egry* István, *Wittál* Jónás Gyula és *Streihammer* Antal ipariskolai tanárokat állásukban véglegesítette, *Schönborn* János gépészmérnököt és *Schmidt* Gyula építészt ipariskolai tanárokká nevezte ki. — A m. kir. iparművészeti iskola igazgatói székére a vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Czakó* Elemért, az Iparművészeti Múzeum őrét rendelte ki.

A közszállítások vállalkozói. Az építőiparosoknak állandó panasz tárgyát képezi a közmunkákat kiadó hatóságoknak az a sérelmes eljárása, hogy a közmunkák kiadása alkalmával nagy munkákat adnak ki arra nem képesített egyéneknek és cégeknek. A Magyar Építőiparosok Országos Szövetsége már többször fordult ilyen ügyekben az illetékes fórumokhoz és mindenesetre az ő fölterjesztéseinek köszönhető, hogy a kereskedelemügyi miniszter legújabban a következő rendeletet adta ki, amely a sérelmek egy részét van hivatva orvosolni: „A közszállítási szabályzat tizenhatodik szakaszának tizedik pontja értelmében az építkezésekre hirdetett versenytárgyalásokon azok a pályázók, kiknek az illető munkálat teljesítésére törvényes képesítésük nincs, kötelesek már ajánlatukban ily képesítésű megbízottat megnevezni és annak

BIEHN JÁNOS

aszfalt és kátránytermékek vegyi-gyárai

BUDAPEST • KISPEST • MEZŐTELEGD

Központi iroda: **Budapest, IX., Ferenc-körut 46.**

Gyártmányok: „**Valódi aszfalt fedlemezek.**“ **Aszfaltelszigetelő lemezek, kőfedélpép carbolineum, Biehnol.**

Vállal és készit legjobb kivitelben: **aszfaltozásokat, vizhatlan lefödéseket, facement- és fedéllemezbefödéseket.**

építésére vonatkozó építési tervei jóváhagyattak; b) **nagyobb és kisebb átalakitásokra**: 198190. Pinkay Károly (VIII., Mária-utca 30.) a II., Széna-tér 3325. hrsz. a. — 197048. Nay és Róna (V., Kálmán-utca 15.) a X. Kápolna-utca 45. sz. a. — 191935. Ifj. Prokisch János (VII., Ilka-utca 46) az I., Városmajor-utca 64. sz. a. — 198156. Weisz Ferenc nev. Offenbeck Mihály (VIII., Dobozy-utca 7.) a X, Szentmihályi-ut 2035. hrsz. a. — 199482. Brodesser János (X. Apaffy utca 19.) a X., Óhegy 8161. hrsz. a. — 199501. Stengel Márton (IX., Tüzoltó utca 59.) a IX., Bokréta-utca 8952. hrsz. a. — 198930. Özv. Sto fer Józsefné (I., Bécsikapu-tér 4.) ugyanotti házra vonatkozó módositott tervei jóváhagyattak; — c) **jóváhagyásra ajánlattatak**: 195142. Wittmann István a III., Szépvölgy-utca 4321. hrsz. a. — 194485. Magyar olajipar részvény társaság a IX., Soroksári-ut 9580. hrsz. a. — 195639. Kunz József és tsa az V., Deák Ferenc-utca 650. hrsz. a. — 197629. Takács Sándor a II, Kapás-utca 40. szám alatt — 200626. Rendes Izidor a VII., Dohány-utca 63. sz. a. — 196513. Németh Viktor az I., Tétényi-ut 13725. hrsz. a. — 196841. Répássy Miklósné a II., Rézmál-dülő 6266. hrsz. a. — 196163. Ganz-féle villamossági részvény-társaság a II., Kis Rókus-utca 3863. hrsz. a. — 198933. Özv. Kunrat Jánosné a X., Család-utca 284. hrsz. a. — 196851. Friedmann Lajos az I, Nyékdülő 7358 hrsz. a. — 196148. Platschek Vilmos a VI, Aradi-utca 57. sz. a. — 198186. Kotal Henrik a VII., Holló-utca 6. sz. a. — 198895. Saxlehner András az I., Kőérberek dülő 14661. hrsz. a. — 200627. Krause Láng Ernőné az V., Hajnal-utca 3. sz. a. — 196846. Hermann Sándor és Weisz Zsigmond dr. a II. ker., Orgona-utca 6159 | 3. hrsz. a. — 198140. Meister Sámuel a VII., Kerepesi-ut 2521 | 9. hrsz. a. házra vonatkozó tervei; d) **gépekre es felvonókra**: — 193943. Pollák Ferenc (VIII., Kisfaludy-utca 6890. hrsz. a.) — 187718. Vimmer József (a VII., Dohány-utca 78. sz. a.) — 190915. Becsey Antal (az I., Orlai-utca 6.) — 194470. Ringeisen testvérek (V., Hold-utca 978. hrsz. a.) — 194915. Tanczer József (V, Alkotmány-utca 994. hrsz. a. — 197689. Kovács Vendel (VIII., Jázmin-utca 7102. hrsz. a.) — e) **elutasittattak**: 196848. Inoka János a X, Szacsvay-utca 8493. hrsz. a. — 196144. Róthhammer Nándorné a II., Ganz-utca 3122. hrsz. a. — 182640. Mannheimer Vilmos a VIII,, Mária utca 11. sz. a. — 161451. Prosz Rezső az I., kútvölgyi dülő 8976. hrsz. a. — 194652. Bodó Adolf a VIII, Józsefkörut 63. sz. a. — 194183. Szabó Béla az V., Sas-utca 682 hrsz. a. — 192527. Fodor Kálmán a VII., Rózsa-utca 4649. hrsz. a. — 196169. Grossmann Jakab az I., Kelenföld 13787 | 7. hrsz. a. házra vonatkozó tervek.

Pályázatok tervkészitésre.

A Sáros-fürdő ujjáépitésére hirdetett kiviteli tervpályázat, amelyen csupán két pályázó vesz részt, szeptember 22-én jár le. A tanács az érdekelt tervezők kérelmére a pályázat lejártát szeptember 30-ig meghosszabbitotta.

A Munkácsy szobor tervpályázatán ma déli 12 óráig 21 pályamü érkezett be a következő tervezőktől: Verő, Csiszér és Román, Barcza Lajos, Pásztor János (2 terv), Tóth István és Lechner Jenő, Füredi Richárd, Vas és Philip, Margó és Pongrácz, Morvay János, Gárdos Aladár, Veresné Kozma Erzsébet, Jobbágy Miklós, Kiss György, Nikola Ferenc, Dankó József, Szakits és Farkas, Ybl és Székely, Udi és Mattl.

A miskolci zenepalota tervpályázatán a biráló bizottság az első dijat egyhangulag Haasz és Málnai, a második dijat Porgesz és Krausz budapesti épitészeknek itélte oda. A bizottság még két tervet hozott megvételre javaslatba.

Pályázatok állásokra.

Utbiztosi állás. Abauj-Torna vármegye alispánja egy vármegyei utbiztosi állásra, melynek évi javadalma 1600 kor. törzsfizetés, 300 kor. lakbér, 476 kor. 27 fill. uti, 20 kor. szertári és 20 kor. irodai átalány, pályázatot hirdet. Akik a szükséges képesitéssel birnak s ezen állásra pályázni óhajtanak, eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonyitványnyal felszerelt és szabályszerüen felbélyegzett pályázati kérvényüket október 5-én d. e. 12 óráig az alispáni hivatalhoz Kassán adják be.

Napidijas mérnöki állás. Az ujonnan alakult Temeskubin—dubováci ármentesitő és belvizlevezető társulatnál Temeskubinban egy napidijas mérnöki állás töltendő be, külső és belső foglalkozásnál napi 10 korona napidijjal. A napidijas állás a társulati védmüvek felépitésének időtartamára töltetik be, legalább is 2 évi időtartamra. Az állás azonnal elfoglalandó. A kérvények a társulat igazgatóságához Temeskubinban nyujtandók be.

Palléri és kőmüvesi állások. A szamosvölgyi vasut mentén épitendő mészégető körkemence épitéséhez egy e szakban járatos pallér és több gyakorlott kőmüves nyerhet alkalmazást. Az alkalmazásra reflektálni óhajtók ajánlataikat a fizetési igények megjelölésével, esetleg eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányaikkal közvetlen a Szamosvölgyi vasut igazgatóságához Dés, (Erdély) intézzék.

Tagositások.

Zsablya. (Bács-Bodrog m.) Zsablya község 10—12000 hold kiterjedésü határának tagositására a f. é. szeptember 1-én megtartott tárgyaláson a következő mérnökök pályáztak: Bein Herman, Macskovits és Balog, Tripolszki és Vrbaski, Vulkó Sándor, Balázs József, Kemény Béla, Szlavnics és Berczeller, Papp János, Krenner Jenő, Zarits Milán, Gomboos Ferenc, Bruder Ignác, Matits Milivoj, Willmann János, Novák Antal, Damjanos G. és Lábas Gyula.

Az urbéri választmány Damjanos G ajánlatát fogadta el, a kir. törvényszék azonban Lábas Gyulát nevezte ki, amit most megfelebbeztek.

Vasutépitészet.

Előmunkálati engedélyek. A kereskedelemügyi m. kir. minister Dr. Nagy István ügyvéd turkevei, dr. Bácsi Lajos ügyvéd gyomai és Debreczeni Endre földbirtokos gyomai lakosok részére a mezőtur—turkevei h. é. vasut Turkeve állomásától Gyoma és Endrőd községek belterületén át a békés—csanádi h. é. vasutak Kondoros állomásáig, s ebből kiágazólag Mezőberény és Kőröstarcsa belterületén át a mátra—kőrösvidéki egyesült h. é. vasutak Kőrösladány állomásáig vezetendő 0·70 méteres keskeny nyomtávu h, é. vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét a lejárattól számitandó további egy év tartamára megujitotta; Kriegler Miksa vasutigazgató, budapesti lakos kérelme folytán a tervezett nagysomkut—magyarláposi keskenyvágányu vasuthoz Magyarláposon csatlakozólag Oláhlápos, Rákosfalva, Batiza, Szurdok, Váncsfalva és Farkasrév irányában Máramarosszigetig, valamint Magyarlápostól Boérfalva, Hollómező, Pecsétszeg és Alsókasály irányában a szamosvölgyi vasut Dés állomásáig, esetleg ugyancsak Magyarlápostól Alsószöts, Felsőegres, Felsőilosva, Lonkafalva, Kiskajan, Nagykajan és Alsóilosva, vagy Macskamező és Dágosfalva irányában a szamosvölgyi vasut Csicsókeresztur, illetve Galgó állomásáig vezetendő rendes nyomtávu gőzmozdonyu h. é. vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét a lejárattól számitandó további egy év tartamára meghosszabbitotta; a Kolozsvári kőszénbánya részvénytársaság cégnek, a Szamosvölgyi vasut Szurduk állomásától a Kiskeresztes község határában levő kőszénbányáig vezetendő keskenyvágányu gőzüzemü bányavasutra, vagy esetleg drótkötélpályára az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

A baranyavár—pélmonostor—harkányi vasut. Dr. Keppich Gyula mint a drávavölgyi h. é. vasut előmunkálati engedélyese kérelmére a drávavölgyi vasut baranyavár—pélmonostor—harkányi szakaszának közigazgatási bejárását elrendelte a kereskedelemügyi minister. A bejárást szeptember 25. és 26. napjain tartják meg.

A budapest—kelenföld—dombovári vonal felépitményének megerősitése. A kereskedelemügyi minister rendelete értelmében a m. kir. államvasutak budapest — kelenföld — dombovári vonalán 1908-ban megkezdik a Góliátsinek fektetését.

Vasut Derecske és Nagyvárad között. Török és Gerster budapesti vasutépitési vállalkozók előmunkálati engedélyt nyertek a Derecske és Nagyvárad között Konyár és Sóstón át Biharpüspökiig huzódó vasutvonalra, melyhez Derecske község 90000 korona hozzájárulást szavazott meg.

Villamos vasut Tatatóváros és Kócs között. A Szent-Lukácsfürdő-kutvállalat r. t. igazga-

HOFFMANN MIKLÓS és ROHONCI HUGÓ magánmérnökök

TELEFON 96—96. **BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UTCA 14.** TELEFON 96—96.

Terveznek és szállitanak: Mindenféle rendszerü központi fütést. — Különlegességképen: az amerikai rendszerü hygienikus központi légfütést.

Szárito berendezéseket, szellőztető, hütő, porszivó, füstszivó és egyéb szivó berendezéseket.

Mesterséges kazánhuzat berendezéseket. — Vizellátó, világitó telepeket. — Modern ipari és gyáriberendezéseket. — **Képviselik: a BLACKMAN** ventilatorokat. — **Szállitanak**: ventilatorokat, exhaustorokat minden célra.

Egyedárusitói: a KINLEY LÁMPÁKNAK.

RIPPNER IZSÓ
CEMENT-BETON-HORNYOLT TETŐCSERÉP és CEMENTLAP-GYÁR
és BURKOLÓ VÁLLALAT
BUDAPEST, VII. KER., MEXICOI-UT 3.

Központi iroda és raktár:
VII. kerület, Akácfa-utca 34. sz.
TELEFON: 235
Vállalkozik: hézagmentes **asbestpadozat** minden szinben, **Granittoterazzo, betonirozások, csatornázások cementlapok** és **mozaiklapokkali kövezések** elkészitésére.
Kitünő minőségü Portland cement nagyban és kicsinyben.

„építész“ cim viselésének jogosultsága arra nézve,

a) aki e törvény életbeléptéig a kir. József-müegyetem épitészi szakosztályának kötelezett tárgyait valamely müegyetemen hallgatta s azokból tulnyomó részben eredményes vizsgálatot tett.

b) aki e törvény életbelépéséig az épitészi minősitést valamely képzőmüvészeti akadémián megszerezte.

A jelen §-ban emlitettek, a kamara által e törvény 10. §-nak a) pontja értelmében vezetendő törzskönyvbe a cimjogosultságot megállapitó határozat alapján és 50 kor. illeték fizetése ellenében jegyzendők be.

84. §. E törvény életbe lépte előtt mérnöki vagy épitészi cimmel felruházott köztisztviselő addig, amig e hatáskörében müködik, még abban az esetben is jogosult az illető cim továbbviselésére, ha arra egyébként e törvény értelmében jogositva nem volna. Nyugalmazás esetén e cimet a nyugalmazást kitüntető jelzővel használhatja.

85. §. E törvény életbeléptetésekor müködő földmérők, akik a kir. József müegyetemen annak idején rendszeresitve volt szigorlat alapján földmérői oklevelet nyertek, ugyszintén azok is, akik a birtokrendező mérnöki jogositásokat az 1880. évi XLV. t.-cikk alapján müködő vizsgáló bizottságnál e törvény életbelépte előtt nyerték, a szorosabb értelemben vett földmérői, illetve az 1880. évi XLV. t.-cikben körülirt teendők önálló végzésére átmenetileg ezentul is jogositva vannak, anélkül, hogy a kamara tagjai lennének Kötelesek azonban földmérői oklevelüket, illetve birtokrendező mérnöki jogositványukat a kamarának bemutatni és annak alapján a birtokrendezésre jogositottak lajstromába való beiktatásukat kérelmezni.

Amennyiben urbéri, elkülönitési, arányositási és tagositási munkálatokra e törvény életbelépte után is nyerhetnének jdgositást olyanok, akik e jelen törvény intézkedései szerint a mérnöki cim viselésére nem jogosultak, az ilyen egyének szintén kötelesek magukat a kamaránál okmányaik bemutatása mellett a birtokrendezésre jogositottak lajstromába beiktattatni.

E lajstromba való beiktatásért 50 korona fizetendő.

86. §. Etörvény életbelépte előtt jogositott vagy képesitett épitőmesterek, akik képesitésük igazolásávalmagukat a kamarában a tervezésre jogositott épitőmesterek lajstromába bejegyeztetik, az épitőmesteri munkakört az eddigi terjedelemben ezentul is gyakorolhatják, anélkül, hogy kamaratagok volnának. A lajstromba való beiktatásért 50 korona illeték fizetendő.

87. §. E törvény életbelépte után képesitett épitőmesterek tervezési és müvezetési jogát e törvény a jövőre nézve legföljebb egyszerü egyemeletes lakóházakra és egyszerü gazdasági épületekre korlátozza.

88. §. A 85. és 86. §.-ban körülirt megszoritott munkakörben müködők ténykedéseikért a kamara előtt ugyanoly felelősségre vonhatók, mint aminővel a kamaratagok tartoznak.

89. §. A kamara első alakulásához a kir. József müegyetem tanácsa a rektoron kivül nyolc, a selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola négy, a m. kir. honvédelmi miniszterium fennhatósága alatt álló mérnöki karból két tagot küld ki az ideiglenes igazoló bizottságba, amelybe a müegyetemi tanács, illetőleg a selmecbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola ajánlata alapján a magángyakorlat terén müködő mérnökök, épitészek, gépészmérnökök, vegyészmérnökök, bánya és kohómérnökök és erdőmérnökök közül a kereskedelemügyi miniszter — az érdekelt miniszterekkel egyetértőleg — két-két tagot, azaz összesen 12 tagot nevez ki.

Az ideiglenes igazoló bizottság a müegyetem rektorának elnöklete alatt megalakulván, a hivatalos lap és a napi hirlapok utján felhivja mindazokat, akik igényt tartanak a kamara tagjainak lajstromába való felvételre, hogy igazoló okmányaikat az ideiglenes igazoló bizottságnak küldjék be és erre határnapot tüz ki.

Az ideiglenes igazoló bizottság mindazokat. akiket beküldött okmányaik alapján a kamaratagok lajstromába felvehetőknek vél, a kamara alakuló közgyülésére meghivja.

90. §. Az alakuló közgyülésen csak az ideiglenes igazoló bizottságtól meghivottak vehetnek részt. Az alakuló közgyülést a müegyetem rektora nyitja meg és a korelnöknek az ülés vezetését átadja. A korelnök két jegyzőt nevez ki, a tisztviselők és a választmány megválasztását a 14. §. szerint vezeti.

Az igy megválasztott választmánynak az ideiglenes igazoló bizottság a hozzá érkezett összes okmányokat átadja és ezzel az ideiglenes igazoló bizottság szerepe megszünik.

III. Fejezet.

Végrehajtás.

91. §. E törvény végrehajtásával a kereskedelemügyi, továbbá a vallás- és közoktatáügyi m. kir. miniszterek bizatnak meg.

(Vége.)

A vállalkozás körében előforduló jogesetek.

Hazai jogeset.

Iparigazolvány kiadása megtagadható-e, ha olyan áru elárusitásához szükségeltetik, mely közszükségletet nem képez?

A m. kir. kereskedelemügyi minister 1906. évi 57747. szám alatti határozatával foglalt e kérdés tekintetében állást. Szerinte az iparigazolvány kiszolgáltatása *nem* tagadható meg abból az okból, hogy valamely áru elárusitása, a mihez iparigazolvány szükségeltetik — *közszükségletet nem képez.* A magyar korona országai területén minden nagykoru, vagy nagykorunak nyilvánitott egyén, nemre való tekintet nélkül a törvény korlátai között bármely iparágat önállóan és szabadon üzhet, következésképen az a körülmény, hogy valamely áru *közszükségletet* nem képez, az iparigazolvány kiadásának megtagadására indokul nem szolgálhat.

Idegen jogeset.

Egy bizonyos szervezethez való tartozás felmondási ok-e?

Panaszos cement munkása volt panaszlottnak. 1907 év február havában többedmagával a keresztény keramitmunkások közp. szövetkezetéhez csatlakozott. Panaszlott február 20-án megmondotta ezen munkásoknak, hogy lépjenek ki e szövetkezetből, mert különben fel fog nekik mondani. E felmondás február 28-án be is következett olyan módon, hogy vagy kilépnek, vagy 14 nap mulva mehetnek Március 11-én elbocsáttatott panaszos bérének 1907. március 15 ig történt kifizetésével.

Panaszos szerint nem volt jogosult panaszlott február 28-iki kijelentése, mert fenyegetése ellenkezik a törvényben biztositott egyesülési szabadsággal. Kér kártéritést idő előtti elbocsátás miatt.

A recklinghauseni Amts-gericht, mely e kérdéssel foglalkozott, elutasitja panaszost keresetével, mert panaszlott követelése nem volt jogosulatlan. A hivatkozott törvényszakasz ugyanis csak azokat bünteti, akik mások részvételét a törvényben meghatározott megbeszéléseken megakadályozzák Jelen esetben a szövetkezetből való kilépés kivántatott, amiről pedig a törvényben szó sincs.

Magánépitési engedélyek Budapesten.

A fővárosi magánépitési albizottság 1907. szeptember hó 9-én K u n Gyula tanácsnok elnöklete mellett a következők részére hozta javaslatba az épitési engedély kiadását: a) **nagyobb és kisebb épitkezésekre**: 191441. M. kir. vallás- és közoktatásügyi minister a IX, Üllői-ut 7146 hrsz. a. két emeletes kórház. — 199477. Király malom r.-t. (IX., Soroksári-ut 44.) ugyanott két emeletes épület, ép. Havel Lipót. 198952. Dura és Szabó (X., Román utca 10.) a VIII., Nap-utca 6833 hrsz. a két emeletes ház. — 192597. Groó Valéria (II., Pálffy-utca 1.) az I., Zuhatag-ut 7121 | 3. hrsz. a. emeletes nyaraló, ép. Szakál Lukács. — 172785. Hovanatz Ferenc (VI., Podmaniczky utca 31.) az I., Virányos-dülő 8424. hrsz. a. nyaraló, ép. Szakál Lukács. — 191213. Rusz János (VIII., József-körut 31.) az I., Rezeda-utca 13229. hrsz. a. emelet ráépités. — Gernedl János (III, Körte-utca 3.) ugyanott toldalék, ép. Nagy Károly. — 195126. Kugelbauer János (III., Kiscelli-utca 30.) ugyanott toldalék, ép Schaffler István. — 201217. Kotál Henrik (VI., Teréz-körut 30.) a VII., Jókai-ut 1873. hrsz. a. toldalék. — 184722. Tomcsányi Béla (III., Emőd-utca 63.) ugyanott toldalék, ép. Igaly József. — 198926. Eszterle Antal (I., Árnyas-ut 16.) a II., Törökvész-dülő 6851. hrsz. a. nyaraló, ép. Hauer József. — 19447. özv. Budai Károlyné (VI., Bajnok-u 2. sz.) az I., Tétényi-ut 66. sz. a. földsz. ház, ép. Vinkler József. — 190479. Farkas Samuné (VII., Garay-tér 14) a VI., Szentlászló-utca 45. a. földszintes ház, ép. Hölgye Antal — 196155. Rosmayer Ferenc (IV. Veres Pálné-utca 34.) a IX. Mester-utca 9507. hrsz. a földszintes épület ép. Messner és Arnd. — 195648. Reinhárd Fülöp (VI., Fóthi-ut 22.) a VI., Röppentyü-utca 1578. hrsz. a. istálló

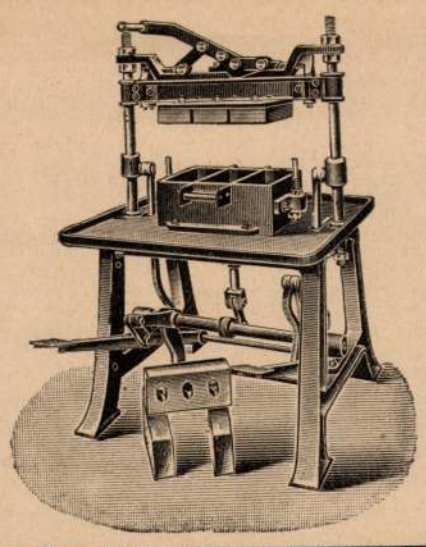

Homok aranyat ér,
ha cementtel keverve szab. Rajna-féle kézi üzem sajtókkal
téglagyártásra felhasználtatik.
Bővebb felvilágositás és brosür ingyen.
Wohanka és Társa
Budapest, V. ker., Váci-körut 76. sz.

Krausz Ármin és Porgesz E.

A nagyváradi izr. iskola tervpályázatára nyolc pályamű érkezett. Ezek közül a 200 koronás első díjat Krausz Ármin és Porgesz Emil kapta.

Művészet
1904. 269. l.

~~ak,~~ séget

~~nyaga~~

~~ségét,~~

kor

llitani

tszá-

grafiká-

véalt

~~fogá-~~

~~ytk ki-~~

~~a müvé-~~

~~a~~

~~alkozni~~

~~ezek-~~

~~ját~~

~~unk~~

~~sztá-~~

~~az~~

~~hat-~~

~~dula-~~

leken

oben, jegyzetekben a katalógu

amire most csak az első, bizonyára – az anyag rendkívüli gazdágsagánál fogva érthető – fogyatékos kiscileteket vegezhettük.

A következő bibliográfiai összeállításra vonatkozóan csak annyit kell megjegyzünk, hogy belül (kéziratban vörössel)

A 9. lapon a lenti épület alaprajzai

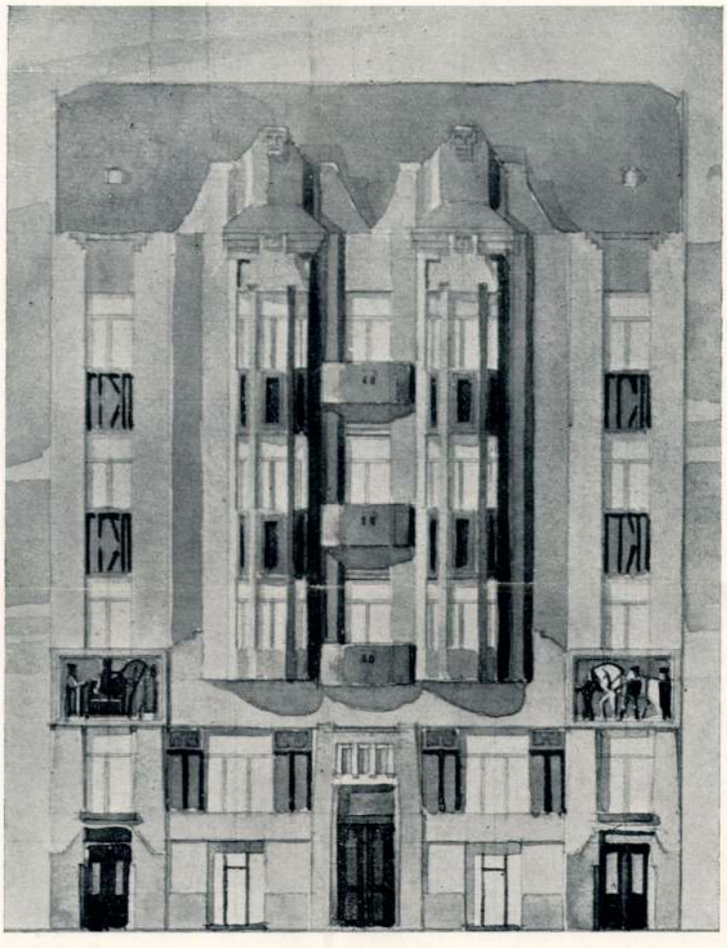

HOMLOKZAT.

II. DÍJ. — JELIGE: BIZALOM.
(PRÁTER-UTCAI ÉPÜLET.)

KRAUSZ ÁRMIN, BUDAPEST.

Magyar Építőművészet
1912. 1. sz. 8-9. l.
(A budapesti fertiszabók ipartes-
tülete székházának tervpályázata.)

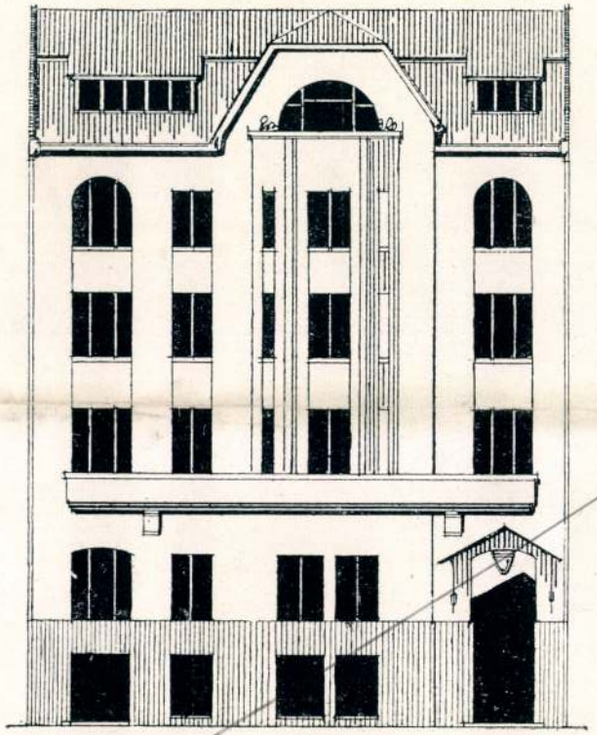

HOMLOKZAT.

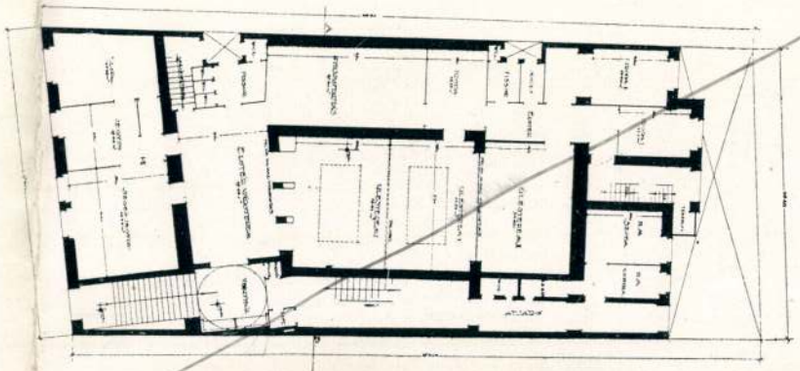

FÖLDSZINTI ALAPRAJZ.

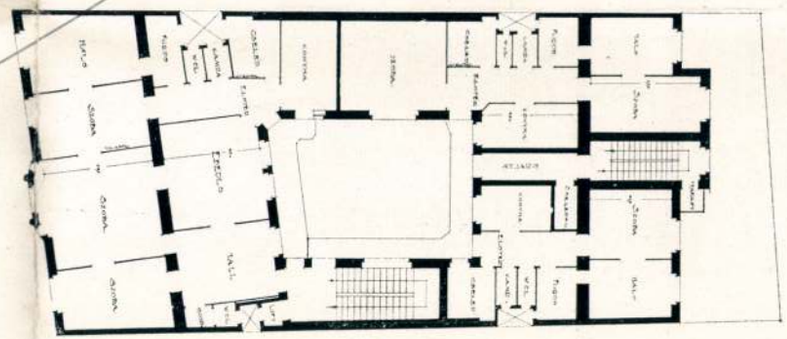

I. EM. ALAPRAJZ.

MEGVETT TERV. — JELIGE: FEKETE-KÖZ.
(REÁLTANODA-UTCAI HOMLOKZAT.)

KLENOVICS PÁL, BUDAPEST.

MDK

Krausz Ármin

a Budapesti Férfiszabók Ipartestületének a Prátexr-utcában épitendő bérházára kiirt tervpályázaton II. dijat nyert

Mivészet 1912. 73.1.

Krausz Ármin

építész Bpest

l. 1. szám

ME 1912. 8, 9. l.

a ravatalt hordozó szakál nél
a baldachint, vagy más alaku
rák erőteljesen és büszkén ál
meg sem érzik, addig a dombor
kal és szenvedő arckifejezésü
ciójuk minden jelét.

Ezeken az oszlopok
melyről azonban oly kevés mar
sulyosabb szerkezeti és forma
csak egyetlen ornamentális ré
mivel a felépitmény egyetlen
a kőanyag tökéletes azonosság
dáshoz tartozhatott. Akrotéri
/krabe/ van szó, mely maga is

KRAUSS. Johann Anton festő

Egor, jezsuita templom freskói

Katolikus templomok Magyarországon. Szerk. Dercsényi Balázs. Irta: Török József, Marosi Ernő. Bp. : Hegyi és Tsa., 1991 XLVI.

KRAUSS, Johann Anton

Sajó Tamás: Barth eucharistia-teológiája az egri jezsuita főoltárkép. = M. Ét. 1993/3-4. 140-159. ll

Anzeiger des Germanischen Nationalmuseums (Nürnberg) 1985
Archaeologiai Értesítő (Budapest) 112 1985
Archaeologia Historica (Brno) 10 1985
Arheološki Vestnik (Ljubljana) 36 1985
Architektura a urbanizmus (Bratislava) 19 1985
Ars (Bratislava) 1985
Ars Bavarica (München) 37-38 1985
Ars Hungarica (Budapest) 13 1985
The Art Bulletin (New York) 67 1985
Art Journal (New York) 45 1985
Art Press (Paris) 1985
Arta (Bucuresti) 32 19850
Arte Cristiana (Milano) 73 1985
Arte Lombarda (Milano) 1985
Arte Medievale (Roma) 2 1985
Arte Veneta (Venezia) 39 1985
Artibus et Historiae (Wien) No 11,12 1985
Arx (Gleifheim) 1985
Balassagyarmati Honismereti Hiradó (Balassagyarmat) 7 1985
Balkan Studies (Thessalonici) 26 1985
Banatica (Resita) 1985
Baranyai Helytörténetírás (Pács) 1983-1984 (1985)
Baranyai Művelődés (Pécs) 1985
Bécsi Napló (Wien) 6 1985
Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich (Wien) 1 1985
Békés Megyei Múzeumok Közleményei (Békéscsaba) 9 1985
Békési Élet (Békéscsaba) 20 1985
Bori Balogh Ádám

Arrabona 22-23

Bányászati és Kohó

M. D. K.

KRAUSS . szobrász

Hebenstreit pesti munkássagával egyidőben Jászón és Egerben dolgozik

Eszláry 104. l.

MDK

Kraus kőfaragó

Mátyás fiát veszik fel polgárnak

1709.-ben.

Csatkai Endre: Néhány ujabb adat a soproni

művészet tört.-ehez. - Magy. Művészet. - 1929.

~~([illegible])~~. 236-238. l.

KRAUSS, Johann Anton szobrai

Pamiatky a Múzea, 41, 1992, 5/6.
Tematikus szám: Barock in der Slowakei.
74-75.p
202-205, 210, 216.p
Jaró

M.O.K.

Kraus kőfaragó

1719 ben a főoltár faragott munkáira
kap megbízást.

Entz Géza: A gyulafehérvári székesegyház
Bp. 1958, 134

M.D.K.

KRAUSS, Anton szobrász
Jásnóról

Eger, cisztercita, eredetileg jezsuita t. (1731-33.) belső építészeti és szobrászati kiképzése
Borgia Szt. Ferenc Tőoltár

Rados Jenő: Magyar építészettörténet Bp. 1961. 190.

M.D.K.

Krauss, Johann Anton, szobrász

„Jászói (1764) és egri (1769) szobrainál... a minesség hákérbe szoritása, a tehér és az arany előtérbe lépésével... a késői, a klasszicizáló barokk hora következik..."

Zádor Anna vitaindító előadása a MTA ankétján "Az ujkori magyar müvészet periodizációjának problémái"-ról

Müvészettörténeti Értesitő, Bp. 1967 . XVI. évf. 1. sz.
2. old.

Kraus

jászói nobrán

1769-72. Között kérni-
sette az egri cisztercita
templom főoltárát

Ladányi Heves

94. l.

szter f.1904 évi ápr.hó 7-én
r.adóhivatalhoz intézett rende-

ogy az Antony örökösök peré-
a szab.kir.város által kifize-
n hatezer háromszázkilenczvennégy
s polgármesterének hivatalos
i és a fenti alap naplójában

léül:

M.D.K.

J.A. Krauss, nobrák

1762 és 1788 körök Kassa és Eger környékén dolgozott. Egerben ~~premontreich~~ jezsuiták templomában és Jászón a premontreich templomában. Müvein dél-bajor hatás érezhető.

Information Hungary, Szerk. Erdei Ferenc

Akadémiai Kiadó, Bü. 1968. 903. old.

Egy jászói részlet a 904. "

MDK

KRAUSS JOHANN ANTON

Az egri ciszterci templom tabernákulumának két térdeplő, szárnyas alakját készitette.

Gerő László: Eger Budapest 1954. p. 41.

Képzőművészeti Alap kiadása.

M.D.A.

KRAUSS (Strass) Johann Bécsi szobrász

1769. Eger, jezsuiták főoltárai (Repr.)

1779. Kassa, városháza, oltószobrok

1788. Sárospatak, r.k. templom, orgonaoltár

Apghásy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.

I. 84. 88. 129. 130. 135. 138. 143. 228. ~~CCXII-CC~~

II. 72. 104. 125. 132. 237. l. CCVIII. CCIX. CCX. CCXI. CCXII - CCXV.

-1- M.D.K

KRAUSS (GRASS) Johann Anton szobrász

Jászón 1763-ban először, 1773-ban másodszor nősül, 1778-ban birtokot vesz. Működésének első nyoma talán már 1762. Gyöngyös, jezsuita templomban feltételezhető (Repr.)

1764-1766. Jászó, premontrei prépostsági templom, szobordísze (Repr.)

Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.

./.

I. 228. l.

MDK

KRAUSS JOHANN ANTON

Az egri ciszterci templom kis oltárának Borgia szt. Ferenc szobrát alkotta.

Gerő László:Eger. Budapest 1954.p.4o.

Képzőművészeti Alap kiadása.

Johann Anton Krauss M.D.K.

nobrán

Eger-Jászó vidékén dolgozott.
Jászó: 1766 as évek
1769 Eger, ciszterci tplom nobordiszei

454-

Kanyis, Mag. mův. Bp. 1960 455.

M.D.K.

KRAUSS Johann Anton nobrász

Jászó-premontrei t. nobrok

Jászó premontrei t. oltár

Garas XVIII. 77. 48, 50.

MDK

Krauss, Johann Anton szobrász

Vita Aggházy Mária a Barokk Szobrászat Magyarországon c.kandidátusi értekezéséről. Radocsay Dénes opponensi véleménye Müvért 1957.VI.évf.4.sz.316.l.

Krauss, Johann Anton szobrász M.D.K.

Unger, ciszterci templom főoltárának szobrai.

/ Borgia Szt. Ferenc / repr.

Kampis Antal: A képzőművészetek története 664.

A Kultura Világa Bp. 1963.

Krauss, Johann Anton szobrász M.T.K.

Jászón és Egerben dolgozott.

Származásáról pontosat nem tudunk, de nyugtáin magát "statuarius Jaszoviensis"-nek irta.

A jászói templom belsejének teljes plasztikai diszitése.

Jászón az 1760-as években dolgozhatott.

1769-ben az egri cisztercitákkal kötött szerződ templomuknak szobrokkal való diszitésére.

Kampis Antal: Művészettörténet 663.1.
A képzőművészetek története.
Az ultura Világa Bp. 1963.

M.D.K.

Krausz Ármin, bpesti építész

Porgesz Emillel körös terve nyerte el a nagy-váradi izr. iskola pályázatának 200 koronás díját.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1904. XXV. évf.

jun. 15. sz. 8. old.

Kraus Ármin
építész

MMÉEÉVk
1934.222.l.

később két hét alatt, az ezen célra összehivott biráló-bizo
lja el. Ezen biráló-bizottság itélete döntő és felebbezhete
irálat eredménye azon szaklapokban fog közzététetni, me
ezen pályázati hirdetmény megjelent.

8. A biráló-bizottság tagjai: dr. Neményi Imre min.
csos, Kertész K. Róbert min. műszaki tanácsos, Sváb C
főmérnök, Hódossy Béla a sárospataki állami tanitók
et igazgatója.

A Magyar Mérnök és Épitész-Egylet részéről: Csányi K
Marton Ákos bir.-biz. tagok, Villányi János bir.-biz. pó

és izléses kivitelben : mindennemü bronz és horganyból **öntött f**
megyei határjelzőtáblák, anyakönyvvezetői táblák,
ok városok részére, **cégtáblák gépgyárak** részére és mide
élra megfelelő öntött táblákat jutányos árak mellett. — **Telefon**

ési célokra

csönbe

félstabil **gépek**
raktáron.

stván

isza-utca 8.

Bácsföldvár község elöljáróság

Pályázati hirdetmény

Bácsföldvár községében készitendő
furatu kutra.

Feltételek: Legkevesebb 50 méter me
tiszta, homokmentes élvezhető viz előá
ehhez kivánt szivattyu felszerelés.

Ajánlatok **május hó 20-ig** nyujtan

Bácsföldvár, 1909. április 28-án.

1—1

Elöljár

TEM

kat, hogy az
m május hó
öly-ut 46. sz.
át.

Tisztelettel
Iachó József
épitész és épitőmester.

ÉPITÉSI TÁJÉKOZTA

AZ ÉPITŐ IPAR GYAKORLATI KÉZIKÖNYV

Mérnökök, épitészek, épitőmesterek, épitési vállalkozók, munkavezetők, földbirtokosok, gazdatisztek, gyártula intézők, becslőbiztosok és bankhivatalnokok, általábar és épittető közönség használatára.

100 ábralappal. 1600 szövegoldallal.

Két nagy kötetben.

IRTA: **NÉMETHY JÓZSEF** KIR. FŐMÉ

A mü beszerezhető a „VÁLLALKOZÓK KÖZLÖNYE" kiadóhi
Budapest, IV., Régi posta-utca 3.

A KÉT KÖTET ÁRA 20 KORONA

ózsef

Krausz A.

Művészet 1907. 339

Krausz

építész

A miskolczi városháza pályázatán a második díjat Forgács és Krausz építészek nyerték.

Kitüntetések. Művészet. 1907. 339. l.

		94616	
9		1239	
		2175	
	196.52734	5840000	58400

Krausz A.

Keramikus

Született: Altrohlau Karlsbad. 1895

Zsolnaynál dolgozott: 1925-30
üzemvezető:havi L000 p. és lakás
fütés világitás.

77.o. 43. jegyz.

NIKOLASZKY GÉZA : A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs. 1959.

Kraus

Szerelmey segédjei pesti grafikai intézetében

Pataky Dénes: Az 1848-as szabadságha rc grafikai ábrázolásairól 180.l.
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961.

Johann Anton Krauss (mülüdött 1762-1788)

mesternek és műhelyének alkotásai 1760-
as érekből az egri volt jezsuita és a
jászói Premontrei prépostsági templom-
ban vannak.

Agyházy Mária: Magyarországi barokk
művészet, Bp. 1960, TIT József A. szabad
egyetemének előadásai 42.

M.D.K.

Joannes Kraus, keramikus

Faber in kőedénygyár-1860. 220.o.
A Bélapátfalvi Keménycserépgyárban dolgozott.

Molnár László: Az Apátfalvi Keménycserépgyár Földváry Sándor haszonbérlete idejében./Kb.1850-1866 között/.

Az Egri Múz.Évkönyve.Eger,1966

Krauss/Grauss/ Keresztély,kőfaragó

S proni kőfarag' dinasztia tagja.Nagyatyja Jakab,atyja Mátyás.1755-ben lett polgár,ekkor már atyja nem élt. 1757-ben hitelezői érdekében vagyonösszeirást kért,még lakbérrel is tartozott.De voltak megkezdett munkái: Széchenyi Antal generálisnak 82 ft.80 kr.erejéig. Preysing generálisnak pedig 1750-ről 75 ft.erejéig. 173.old

Csatkai Endre: Adalékok a soproni barokk festészethez s a művészet egyéb ágaihoz III.Az ifj.Dorfmeister.Építészet,kőfaragók,szobrászok 168.old

Soproni
~~Sopni~~ Szemle.Helytört.Folyóirat.23.évf.1969
Sopron

Krauss Vencel

ágyúöntő

Nagyszebenben a

XVI. század közepén.

vód

Seivert, Gustav

Die Stadt Hermann-

stadt. Hermannstadt

1859. 42. p.

NYOMTATVÁNY.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

MEGHÍVÓ

A

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGÁNAK

19 ..... évi ..... hó ..... n ..... napján

.....

délelőtt / délután ..... órakor megtartandó végrehajtó-bizottsági / rendes / albizottsági ülésére.

Tárgy: .....

Elnök megbízásából:

.....

Hornyánszky V. R.-T. Budapest.

Krauss Vencel

nagyrebeni ágyúöntő

XVII. sz.

l.

Archiv d. Ver.

f. sieb. Landesk.

1900. 29. k. 2-f.

345. l.

Könyvtárban

Az intézet személyzete .....
Az intézet tagozatai .....
Növendékekre vonatkozó fontosabb statisztikai adatok az
Az intézet növendékeinek névsora .....
Mellékletben szemelvények az Iparrajziskola munkáiból.

997. **Szalongarnitura,**

kanapé, két karosszék és két támlásszék, faragott, aranyozott állványok, virágmustrás szövethuzatokkal. — SALONGARNITUR, bestehend aus Sofa, zwei Fauteuils und zwei Lehnsessel. Geschnitzte und vergoldete Holzgestelle ; mit geblumtem Stoff überzogen.

998. **Szalonasztal,**

paliszanderfa, aranybronzveretekkel. Négy hajlott Hermás-láb. Négy karélyos lapján különböző fákkal berakott hullámos inda és rozetta. — SALONTISCH, Palisander, mit Goldbronzbeschlägen. Gebogene, von Hermen durchsetzte Füsse. Die Platte in Vierpassform mit Wellenranke und Rosette in Intarsia.

999. **Női íróasztal,**

fényezett cseresznyefaborítással, parkettás berakással és bronzveretekkel. — DAMENSCHREIBTISCH, Kirschholz, politiert, mit Parkettenmuster in Intarsia und Bronzebeschlägen.

1000. **Vitrin,**

paliszanderfaborítással és aranybronzveretekkel. Hullámos felületű alsó részének mindhárom oldalán — bronzkeretben — bádogra festett tájképek alakokkal. Beugró felső része üvegezett. — VITRINE, Palisander, mit Goldbronzebeschlägen. Der Unterteil in geschwungener Form, die drei Seitenwände mit je einer, auf Blech gemalten Landschaft in Bronzeumrahmung. Der zurücktretende Oberteil verglast.

1001. **Két kanapé,**

az egyik félkörös, két darabból összerakható. Barokizlésü faragott, aranyozott fehér

Krauss Krisztián köfaragó

Soproni születésű, Mátyás fia, polgár 1755-ben

Csatkai Endre: A nyugatmagyarországi harakk-szobrászat problémái
MTA II. Tám.-Tört. Tud. Ont. Közl. II. köt. 1. s. (1951) 100. l.

Krauss Mátyás, kőfaragó

Soproni születésű. Polgár 1709-ben. † 1755 előtt. 1723-ban az ev. templomban stukkómunkát is végez.

Gatkai Endre: A nyugtmagyarországi barokk-szobrászat problémái
MTA II. Társ.-tört. Tud. Ost. Közl. II. köt. 1. sz. (1959). 100. l.

Krauss Michael

ötvös

1675. mesterré lett
1686. meghalt.

BRASSO
RE.
22 l

Krauss Mihály

ötvös

irod belép. 1675. máj. 22

+ 1686. jul. 24.

Gy. Brassó Erd. Muz.

385

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláirása.

ezem:

helyettesének

ndrényi Imre, Szeged.

Gliendich Mihál

Krauss alias Gliendig M.

ötvös 1665

laid

Gyárfás Brassó 119

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

ezem:

.....

y helyettesének
sa.

Endrényi Imre, Szeged.

Kraus Kerentély

(Xstian)

soproni kőfaragó

K. Mátyás fia.

1755-től soproni polgár

Csatkoi

KÖLTÖRA HIRLAPÁRUDA

Krauss Kristóf

asztalos

1657. Nagyszeben

Albrich Herm

288. l.

BUDAPEST
42 III. 12-7
62

Krauss János

nevét Hacker Xav. Ferenc ácsmester munkatársai, ill. üzletfelei között említi

Bónisné Wallon Emma: A literátus ácsmester hagyatéka
Budapest, 1971.8.sz.42-43.l.

MDK

Krausz Albert

kerámikus előmunkás

1925-1930-ig volt üzemvezető

/fegyelem lazulása, sok selejt/

54.o.

NIKELSZKY GÉZA : A Zsolnay-gyár művészete.
Pécs.1959.

MDK

Krausz Albert

A harmincas évek közepén számolták fel a már türhetetlen Krausz érát, mikor Mattyasovszky Zsolnay László festőművész özvegye, sz. Sikorszki Zsolnay Márta beállt agyári irodai munkába.

55.o.

NIKELSZKY GÉZA : A Zsolnay gyár müvészete.
Pécs. 1959.

Krausz Albert MDK

keramikusø, Korongosø oszt. müvezető

a Zsolnay-gyár müvészeti munkáiban közremüködött 1925-1930.

68.o.

NIKELSZKY GÉZA:A Zsolnay-gyár müvészete.Pécs.1959.

Krausz Ármin, építész M.D.K.

Porgesz Jórseffel körös terve második díjat nyert a miskolci zeneiskola és női ipariskola pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1907. XXVIII. évf.

Sept. 11. sz. 11. old.

Kraus Ármin M.D.K.

bpesti építész

Porges Jószeffel közös terve megvételt nyert a piskunkalasi állami iskolák pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1907. XXVIII évf.

jul. 10. sz. 12. old.

Krausz Ármin, Cpest: épitéz M.D.K.

Porges Józseffel közös tervét 500 koronával jutalmazták a zombori függetlenségi kör szérházának pályázatan.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1907. XXVIII. évf.

febr. 13. sz. 12. old.

Krausz Ármin, Eperti építész .M.D.K.

Porgesz Józseffel és Nasch Józseffel hőrösen első díjat nyert a Nagy-Enyeden építendő elemi iskola pályázatan.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1903. XXIV. évf.

ápr. 22. sz. 9. old.

MDK

Krausz Ármin

A budapesti férfiszabók ipartestülete székházának tervpályázata. Magyar Épitőművészet 1912. 1. sz. 8-9. l.

Kresz, 1955. Kibéd, Székelyföld
Boglár teremőr özvegye
Nagy Juci teremőr, 1874.

Ház és ruházat, folyt. - 3.

A festőbe adtuk Marosvásárhelyre. Szövőszék osztovátá /olyan mint Tiszaigari[illegible] kiállitásban, csak

.1. .

MDK

Krausz Ármin és Porgesz Emil

a nagyváradi izr. iskola tervpályázatán 2oo koronás I. dijat nyertek

Művészet 19o4. 269.l.

MDK

Krausz Ármin építész

3 em. ház

Magánép. eng. Bp. Épitő Ipar, 1910. okt½.2. 304 l.

MDK

Krausz Armin

Porgesz József és Nasch Józseffel nyerték el az 500 koronás I.dijat a Nagyenyed város által elemi iskola terveire kiirt palyazaton.

Művészet 1903. 206.l.

nDK

Krausz Ármin és Forgesz József, építészek.

A zólyomi ág.ev. templomés a nagybecskereki törbényszéki palotát tervezte ill terventék. Magyar Pályázatok.1905.III.k.

Művészet. 1906. 71.1.

Krausz Ármin MDK

épitész tervét megvették

A kiskunhalasi iskola tervpályázatán
dijat nyert.
Magyar Épitőművészet 19o7. 9.sz. 23.o.

MDK

Krausz Ármin építész

Magyar Építőművészet, 1911. 12. sz. 30. l.

Krausz Antal

M.D.K.

Orgona terve a sárospataki rk . templom számára, repr.

endeffy-ataki: Rejtett kincsek levéltárainkban

Műemlékvédelem 1964. 1. sz. 4°. 1.

...ncpén felállitott talapzaton, melyet monogramm
...t, látjuk III. Károlynak mellszobrát, mely öt
...ábrázolja. A szobor mellett, az ellenséget letipró
...k a király ~~fejé~~ fölé koronát tartanak. Fölül a
...ogarral és a fénylő szem ~~[illegible]~~ sugarai-
...ett két-két elő d szobrát világítják meg. Legfölül
...) e ~~[illegible]~~ szavakkal: „Domus Justorum perma-
...rata alól
...ert v. Ehrenberg del. Vien."
...iss Sculps. Aug. Vind."

...réilapnak 42·1: 28 cm.

...44.

428/97: 4.

Kranz Antal

fertő

1889–1890

Címtár 1930. 85. 1.

Ligeti Kéziratai és levelei VI. 145.

Krausz Antal

U. 4316

KIR. MINISZTÉRIUM SZÁMVEVŐSÉGÉTŐL.

E R G Y U L A urnak,
z. Bizottsága Elnöke,

B U D A P E S T.

ó 26-án 556,581,490,526,553,458,
usztus hó 7-én 609 sz. a. kelt
zással, van szerencsém Möller Ist-

Krausz Antal
jászói szobrász
XVIII -
l.

Köszeghy Elemér
Kassa műemlékei
Bp. 1939. 21. l.
hátul 4. l. Officina

M.D.K.

Krausz Antal, kőfaragó

készítette a Lauper Lajos kassai építőmester tervei szerint 1779-ben újjáépített kassai városház faragott szobor- és reliéfdíszeit.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek.
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet közlönye, Bp. 1904. 38.köt. 83.old.

Krausz Antal

Fafaragó kérítete a sárospatak
sk. templom orgonájának szobrait

Bendefy L. – Palaki J.V. Rejtet
kincsek levéltárainkban
Műcsuk kvédelem 1964 1 s. 40 l.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

n: . . . . . .

. . . . . .

MDK

Krausz Antal, statuárius
Kassa 1780 körül.

A langer Lajos által épitett uj városháza/1779-80 táján/ köböl faragott szobrok és reliefek alkotója.

Kemény Lajos: Kassai épitömesterek. Barok és rokkokó korszak. MMÉE Közl. 1904 évf. 28.kötet.3. füzet.83.l.

MDK

Krausz építész

Magánép. eng. Bp. Vállalk. Kösi. 1909. márc. 5.
5. l.

Kaesz Henrik

nevét az Orsz. Mintarajztanoda fametsző szakosztályának /=Morelli Gusztávnak/ legjobb tanitványai között említi

Rónai György: Gondolatok művészneveléslink intézményesitásának centenáriumán. 208.l.
Művtört.Ért.1971.3.sz.204-212.l.

Kramer Ferenc

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Typographia

1968 SEP 1

Kramer

HALOTTAINK

Hahn Gyula 82 éves betűszedő, Kramer Ferenc 63 éves grafikus, Mihályhegyi János 85 éves könyvkötő, Cz. Molnár Jánosné 75 éves berakónő és Wedics János 85 éves könyvnyomdász.

Emléküket kegyelettel megőrizzük!

muen rendszer...

A gazdasági követelmények 1968-tól kezdődően amúgy is megkívánják annak rendszeres

KRAUSS, Anton, pozsonyi rajztanár

A.K.,akademischer Zeichenmeister,

7 hónapos fia meg. [1844, 572]

Pr.Z.

lékkel szerelték fel. Ezt a készüléket most nagyformátumú felvételek cél-
kisfilmen több
A kisfilmnek
sára Francia-
ek ki.

6, 193, 303:

ic monastery.
és illusztrá-

cle. (BB 241.)
. (L 121.)
del Direttore
Az új olasz
ıló munkála-
rtetésével.)
ı.) Fontosabb

: zenei doku-
módjai.)
J 916.)
ks bound in

SUPKA ERVIN.

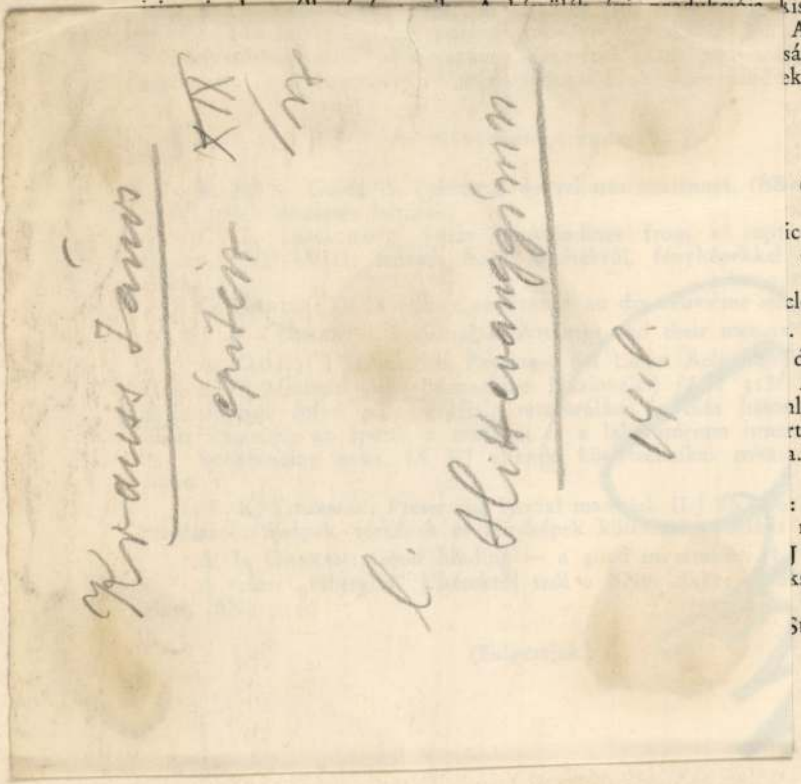

fotografikus eljárások, készülékek és anyagok ismertetése.)

Az 1938. évi oxfordi (XIV. nemzetközi) és 1939. évi zürichi (XV. nemzetközi) kongresszusokon több előadásban foglalkoztak fotografikus eljárásokkal (különös tekintettel a dokumentumok fényképezésére) és a mikrofilmmel. Az utóbbival kapcsolatban szóbajöttek technikai és anyagi kérdések, a mechanizáció és üzemesítés kérdése és a mikrofotográfia ügyének állása az egyes államokban. Az elhangzott előadások szövegét közli a FDC 5. és C81. A legjelentősebbek:

Discussions of the 14th conference of the International Federation for Documentation. (FDC 5: W. SCHÜRMEYER bejelenti, hogy a mikrofilmet Németországban két célra kívánják használni: 1. kölcsönzéshez, 2. az állományok kiegészítésére (az utóbbira akkor, ha a könyv nem szerezhető be, vagy csak igen magas áron).

L. BENDIKSON: Microfilms, as the first step in documentary photography. (FDC 23.)

R. C. BINKLEY: Techniques and policies of documentary reproduction. (FDC 12.)

K. D. METCALF: The preservation and service of textual film. (FDC 36: az U. S. A.-ban tett tapasztalatok alapján: a mikrofilm könyvtári megőrzésének célszerű módjáról.)

J. H. STOKES: Documentary recording by photography. (FDC 35.)

W. SCHÜRMEYER (Die Fortschritte der Filmfotokopie: FDC 27.) előadásában a mikrofotográfia hasznáról, előnyeiről és alkalmazásáról szólt. Ennek az eljárásnak az előnyei a régebbi eredeti nagyságú fotosztatikus eljárással szemben hamar megmutatkoztak és ma már felismerték jelentőségét. Az új eljárásnak elsősorban a történettudomány fogja hasznát venni, amely számára ez azt jelenti, hogy nincs többé használhatatlan gyűjteményanyag. Ezután a németek vállalkozásairól számol be. Kiemelendő a berlini

Krausz Antal

nobrin Kassán

1780 nobrokat a

reliefeket Eszibek

a vasvihár ujjer

Thieme B.

ZIK 443 l.

Conceptus

r v é n y .

erenc festőművész urtól ———

ti Muzeum "Honoré D a u m i e r

tásának céljaira épségben való visz-

e mellett átvettem H. Daumiernek

és fekete krétával és tussal ké-

14.

Szépművészeti Muzeum részéről:

Krausz Antal

szobrász

Kassa. XIX sz. legalje

A varsháza szobrai -

+ K + 83.1

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár

Nyugta

.....azaz: ..... Korona

mely összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

Krausz Antal szobrász.

Készítette a Kussac [illegible] rokokó stylu városházon a tető szobrait és a homlok fat domborúvat.

Sthl

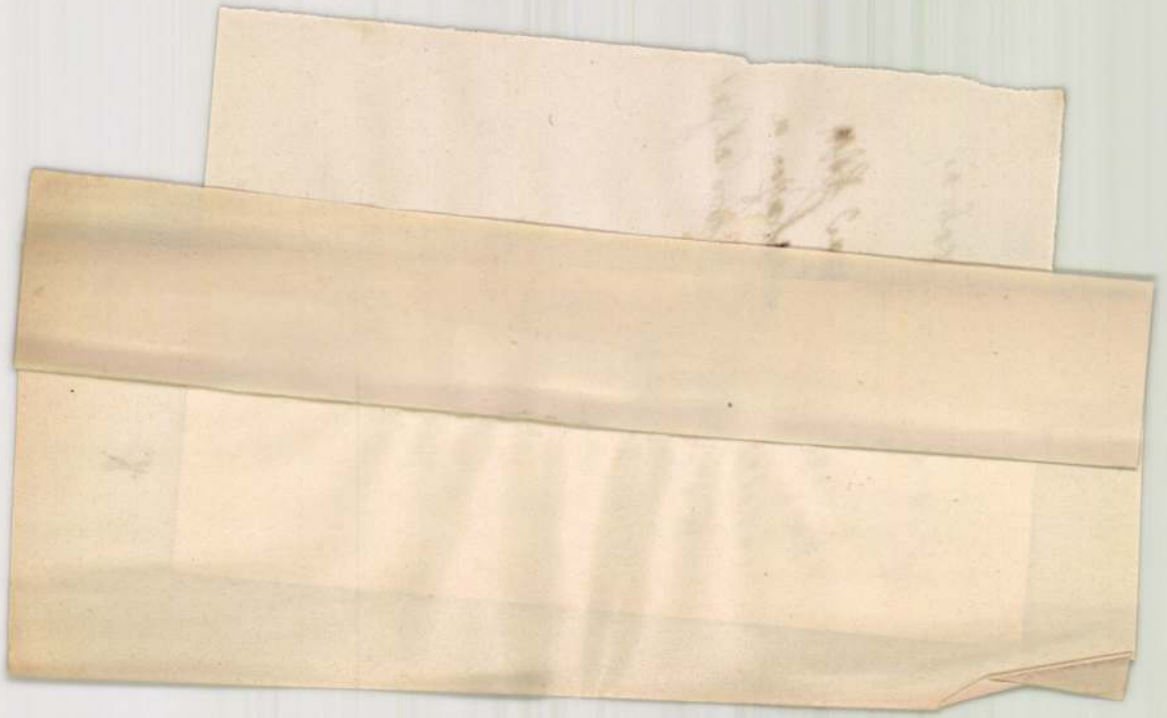

Krausz Antal

szobrász

Kassa

A ~~városhá~~ 1780 tajon készült
városhámnak után a hissarliki va
egyetértenek iveket Krausz Ant
egyenesek ö kiszitette a tetön lévő
szobrokat.

Kemény Lajos. A renaissance
és roccoco Kassán. Arch
Ert. 1899. 115. l.

KRAUSZ 1. *Antal*, szobrász. Kassa város 1780 táján épült városházának homlokzatán levő domborműveket és a tetőn levő szobrokat K. készítette.

K. g. I. 597 l

a fekete a jobbról levő rómok
fehér főkötő, kendő, zöld pruszli
gossárga kötény, kurta piros sz
harisnya és czipő. A háttér do
fedelű parasztházzal. Az égbolt

Festmény, aranyozott keretbe
cm. — Száma a törzsleltárban II : 72
— Becsértéke 30 K.

2. A lépcső

3. Sir Thomas La

Sz. Bristolban 1769. május 4-én. † I

Hg. Metternich K. V. a

Mellig látható, kissé jobb
tojásdad medaillonban. Mellét há
közül a szt. Istvánénak szalag
aranygyapjas-rend jelvénye nyu
tet hord. Rövid göndör haja
sötétbarna, szeme kék, arcza és
zete: körülcsavart fehér nyakke
kabát. A háttér balról piros pa
zött égbolt.

Festmény, régi aranyozott k
73·4 cm. — Száma a törzsleltárban I
Becsértéke 1000 K.

Krauss, Johann Anton

XVIII. sz.

lásd

Bárisné Vác 24. l

82. l.

Viczmándy Győző: Sárlányfogak.
Humoriatikus Gyűjtemény.
Irta a Garabonciás Diák.
Illusztrálva 46 képpel. Pest, 1862.

Föv. Kvt.

Kr. ①. 986.

Krauss János Antal

MAGYAR MÜVESZET
1931. 23.

BELVÁROSI VÁLTÓÜZLET R. T.
A M. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK FŐÁRUSITÓJA
:: BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRUT 37. ::
LEVÉLCIM: BUDAPEST 62. PÓSTAFIÓK 40.

4231

MAGYARORSZÁG 2 FILLÉR

Méltóságos
Nagyságos

Dr. Szentiványi Gyula *urnak*

H

Krauss, Johann Anton

Hobrinz XVIII. sz

Laid

Arch. Ét. 1930. 259, l.

Nº 89.

Olasz iskola

4246 ~~A. Allegri (da Correggio.)~~

~~Sz. Correggioban 1494 körül.~~

A XVII. századból.

Bűnbánó Magdolna.

Egy sziklás vidék

Ja Fran

barlangban ábrázolva

térdel, mi közben hátradűl. Ki

tart, baljával pedig koponyát s

tott sötétszőke hajának egy rés

pel je csak részben takarja. Mögöt

49:3:37

Vászon, méretei ~~49:36.~~

~~Gróf Pálffy János hagy~~

Jegyzet. Szárna

kivonatában V:4.

~~Jegyzet. A leltár szeri~~

Unterhalb gelehnt a

Glas, Magdalena in der

1900, 48 hoch, 36 brt.

Kraüsz Antal

csobrás

l. XVIII sz

Wick Kassatört

423. l –

Krausz Antal

szobrász

(ez az, aki a jászói szobrokat is készítette?)

lásd ohv.

Arch. Ért. 1899. 115. l.

Der Empfang einer kaiserlichen Gesandschaft in Ofen, während der Türkenzeit.

Dargestellt an einem Aquarell der Kupferstich-Sammlung der Stadtbibliothek. (Auszug.)

Von: *Joh. Jajczay.*

Vor einigen Jahren gelangte die Stadtbibliothek in den Besitz eines sehr interessanten Aquarells, dem sowohl die topographische Schilderung, als auch jene Szenendarstellung, wo der Empfang der kaiserlichen Gesandschaft sprechend veranschaulicht wird, lerreiche Bedeutung verleiht. Die Darstellung dieser Scene entspricht genau der Schilderung von Wenner v. Crailsheim u. anderer Autoren aus dem XVI. u. XVII. Jh. (wie J. B. Freiherr von Wratislaw, Paul Tafferner, Reinhold Lubenau, Hans Jacob Amman), die an einem solchen Empfang persönlich teilgenommen haben und in ihren Tagebüchern den Verlauf der Zeremonie beschrieben.

Als Wegweiser und zur Erläuterung der Geschehnisse, benützten wir hauptsächlich die Memoiren des Erstgenannten, denn seine Feststellungen geben den Schlüssel zum Verständnis dieses prunkhaften Schauspiels, am besten.

Das Aquarell wurde an der Wende des XVI. Jahrhunderts verfertigt. Der Erzeuger blieb ebenso unbekannt, als der Weg, welcher [illegible]

Krausz Antal

jászói rabbi

Lásd

Forum (magyar rész)

1937. 67. l. - 68. l.

Kraus János

festő

Bártfa 1521.

ivod

Toman

337. l.

Kraus János

festő

l. Wagner

114. l.

Nemz. Múz.

ch).
Deventerben 1681 deczember 8-án.

érden alólilátható, kissé jobbra
ggönyt tartja, baljátcsípőjére tá-
sza és szeme barna, szakálla le-
ját és visszahajtott kézelőjét
te köpenyege galléros, sárgabrokát
itik, nadrágja sötétbarna. Jobbról
diszlenek.

cm.
hner János hagyománya). (1897: XII.
28/97.) az átvételre vonatkozó je-
II. 17-diki 8742 sz. leirat. (85/98.)

T: 673

Kraus, Johann

festö

l.

Csat-Frey Ö3+Kunstt

XXIV.k

177,280-l.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOTTSÁGA
VEGYES MŰVEK.
254

Pulszky Ferencz. A rézkor Magyarország-
ban.
Budapest, 1883.

7.

id.

KRAUSS - Károly.

1860

[12. máj. 11.	Krauss Károly másolni kíván a képtárban.

95.

M. ÉRT. 1991. 1/2.

KRAUSS, Johann

Cameral und Burg Baumeister

GERGELYFFY András: A váci Siketnéma Intézet. Müemlékvédelem, XXXIV.évf. 3.sz. 1990 164.p.

című kiadvá-

formájában ismerteti a for-
az alkalmazott grafika és a
egjelenő legfrisebb hazai és
unkákat /folyóiratcikkek, köny-
b./, a mellékelt jegyzék sze-
ban.

erek készítik az országba járó
szaklapból és több száz határ-
tva. Így lapunk olvasója egyet-
tési díjánál is kevesebb ösz-
z áttekintést kaphat e fontos
ális területen dolgozó szakem-
etlenebbé váló - témakörről.

KRAUSS Mihály építész

Rozsnyó, Püspöki palota - a Grossmann-féle terevet felülvizsgálta

Erdélyi Géza: Gömör klasszicista építészete.
= Új Mindenes Gyűjtemény 2 (1983) 106.p

Kraus György János

ácsm

Bé. 1738
Szm Rotkirchen
Tp -Pest

Schneider

220. l.

Krausz Ignác

1878/79 – 1881/82

Ferképzomfoiskevk

105. l.

Krausz Ignác

1878/9. I: előkészületi osztály
szul. Baján 1858 jan. 9.
Szr. Népiskolai tanítói Oklevél

1878/9. II – előkészületi osztály.

1879/80. I. I. szakosztály
1879/80. II. I. " "

Comoenius I. A. II. 33

1904. VI. 17.

Miskolcz ág. h. ev.

Kettős példányok (339/1904.)

Krausz Ignác

Hul. Baján 1858 jan. 9.

1880/81 I. II. nakont.

1880/81. II " "

1881/82 I. III. " "

1881/82 II " "

Hont vármegye IV. 8

Kraus T. S.

7 Vm.

S. A. S. Charles Duc de Lorraine &c. en
Wolff. Aug. Vindelicorum.

4724.

189/95 – N° 8.

Rézkara, méretei 21. 9: 1[illegible]
Metszette: Kraus J. S.
Les actions glorieuses [illegible]
Hongrie, Transylvanie, &c. Jerem[illegible]

Lasz[illegible]

Krauss Jakab XVII–

Sopron Kőfaragó XVIII. k.

Készítette a soproni ev.
templom keresztelőme-
dencéjét (Taufstein).
Hogy ez a mai-val azonos-e,
nem tudta megállapítani.

Bünker, J. R. Ueber der
alten Ornat der evange-
lischen Kirche in Sopron-
Sopron, é. n. 5, 1.

Krauss Jakab

Köfaragó

1637. lett soproni polgárrá. 1677 kezdetette a soproni ev. templom keresztelő kutját.
1681. ben sannrent szerepel.

Payr 470. l.

Csatkösl

SZÉPI JÁNOS
[illegible] és papír-kereskedés
TÉCSŐ

JUDAPEST

MDK

Kraus Jakab, kőfaragó (?)
1637-ben kapott polgárjogot. Neve
1682-ben is szerepel.

Csatkai Endre: Néhány újabb adat a soproni
művészet történetéhez. - Magy. Művészet. 1929.
([redacted]). 236-238. l.

FRANZ KRAUS, textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Der n Kais: Königl: PRIVILEGIERT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:,- 231.- Herr Franz Kraus
Felvétel ideje: 1805. 16 Sept.
Hová vették fel: Klibo Zell ? 158.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

GOTTLIEB KRAUS, textilfestőmester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-ből.--A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.
E mesterek egyike volt:
272.-Gottlieb Kraus, Leutschau, 1806. 153.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János . Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

HANSS KRAUSS, textilfestőmester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-ből.--A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.
E mesterek egyike volt:
54.- Hanss Krauss, zeben. 151.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A Textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. évkönyve, 16. Győr, 1974.

MDK

Kraus

Talán azonos Krauss Frigyessel,aki 1822.ápr. 2. Straubingban szül. Frankfurt a/M. tanult s 1847.jan.-jában Velencébe ment.

Thiene - Becker
Allg.Lex.der bild.Künstler XXI.k. Leipzig 1927, 448.l.

Kraus C

Wid

z

Gohl Bujabb 90 l

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ....

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Kraus, Girg (György?)

Könyvkötő Löcsén

1662.

lásd

Magyar Könyvszemle

1913. 67. l.

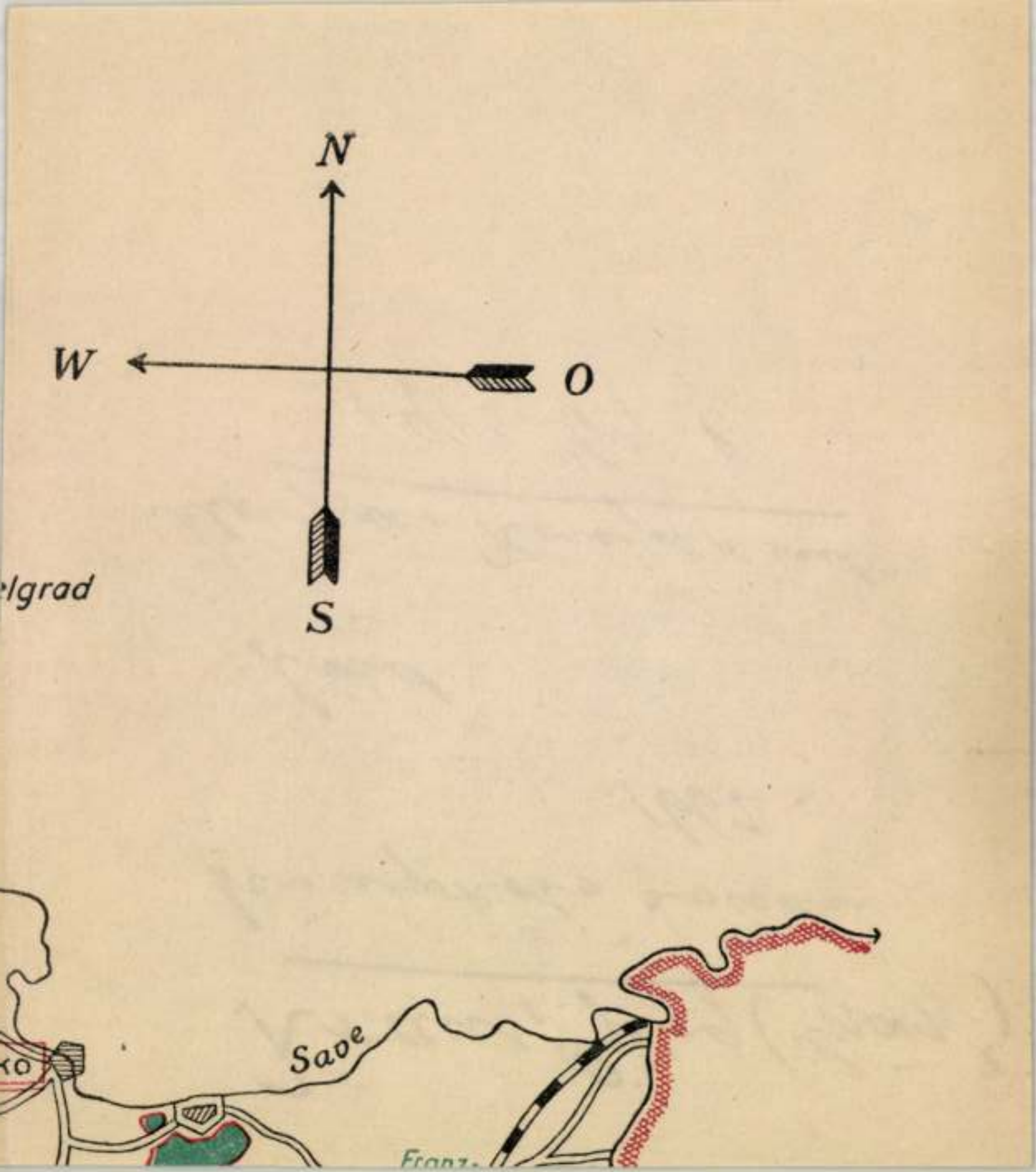
N
W
O
S
elgrad
Save
Franz.

Krausz Ferenc

Krausz Ferenc bronzöntő, VI. Bajcsy-Zsilinszky-út 80. 291-622

Bptávb 1940 szept.

Dr Csefai István úrnak

Mob

Krausz Ferenc

bronzöntő

l. Liber Bp. Nobrai

365. l – 433. l.

A Magánfelek terhére k

megtéritésének alakulása az 1935.év

Év	közcső	ös
1935.	63.7o7.21	1o
1936.	:87.477.87	11
1937.	129.486.73	17
1938.	114:726.o4	18
1939.	124.725.33	13

6.Rovat. Különfélék.

Több: 229.o18.o3 Pvel.

MDK

Krauss Vilmos Viktor, 1878--

Gyermekarckép

Ernst Muz. 43. aukc. 1929. dec. 5o. 1.

Krausz Albert

festő -

Nem vett részt a felsőbányaiak

1923-as kolozsvári kiállításán.

Muradin Jenő: Felsőbányai nyarak.

Művészet, 1972. junius - 20 oldal.

Krausz Albert
festő

Krausz Albert a legmodernebb
építészeti irányok hive, így isme-
rik öt Temesváron. Nép szerű port-
réfestőként tartják számon a
művészt.

Muradin Jenő: Felsőbányai nyarak
Művészet, 1972. junius - 20 oldal.

Krausz Albert
festő

Krausz Albert Temesvárról ihlenek Felsőbányára. Műépítési ökkvélet Münchenben szerzi, ugyanott az Akadémiát és a magánisholát is látogálja.

Muradin Jenő: Felsőbányai nyarak
Művészet, 1972. junius - 20 oldal.

Krauss Albert.

1922. nyarán Felsőbányára a nyári művésztelepre érkezett. Művészeti okleveleit Münchenben szerzi meg, ugyanott az Akadémiát és magániskolákat látogatja, portréfestőként is ismerik.

Illyádiu Geo: Felsőbányai nyarak (I)

Utunk, 1971. júl. 30.

Érd

Kraus, Jo. Ulrich

Az 1684. jul. 23-diki győzelem:

Balról a Duna mentén, a szigettel (4) szemben, Hamzsabég (2) s a háttérben a törökök tábora (8) van. Az előtérben a Lotharingiai Károly (6) parancsnoksága alatt lévő gyalog (7) és lovas (10) csapatok sorakoztak csatarendbe. A középtérben pedig Sulejman seregei küzdenek, a melyeknek egy része visszavonul s futásban keres menedéket. A folyón innen ágaskodó lovon, melynek takarójáz kettős kereszt látható, ül Károly herczeg, ki tollas sisakot és vértet visel s nézi a zsákmányul ejtett tevéket, a melyeket feléje vezetnek. Fönt a magasban szárnyas gyermek lebeg török lobogóval. Felirata:

alól balra: „Jo Joseph Waldtmann del."
és jobbra: „Jo. Ulrich Kraus scul."

Lásd Waldtmann alatt és

126/94 № 513.

Rézmetszet, mérete a vonalkeretnél 16.4 : 19.4

Vida é Imperio Leopoldo I. Milan 1696. T. III. p. 196.

Lipsa. 4578.

Jos. Ulr. Kraus.

1. Abbildung des türkischen Haupt Fahnens, so von dess hochlöbl. Schwäbischen Reichs-Creises Auxiliar Völckeren aus der Vestung Neuheüsel zurück gebracht worden. — Fol.
A szalagon: „Sic semper Leopolde triumphes." Jos. Ulr. Kraus fec. — Sixtus Kummer del. et pinx.
Azon zöld selyem nagy zászló ábrája, mely 1685. Érsekujvár bevétele után Károly G. bádeni örgróf-vezérnek felajánlatott. Alul az erőd ostroma ügyesen rajzolva.

Bubics. Magyarország várok

szb. — 19. l.

Edor

építész

Ujfalú

Hegyes vidéken van ábrázolva, hol a

~~[illegible]~~ hegyeken innen a törökök tábora (1) terül el, mig a szabadon hagyott térség (3) jobb felén a keresztény lovasság (5) för dradalmasan ~~[illegible]~~ előre, mi alatt az előtérben félkörbe felállított gyalogság és lovasság (4) a ~~[illegible]~~ félholdas lobogók alatt küzdő törökökkel (2) ~~[illegible]~~ viáskodik a kiknek társai (7) a háttérben lévő hegyeken át jobb felé menekülnek. Balról, hol a Duna (8) folyik, a lovasság élén lothringeni Károlyt látjuk.

Rézmetszet, méretei a vonalkeretnek 16:19.4 c/m.
Metszette: J. U. Krausz.
Ltfa 4579

egy lap a 4581-el

Vida e Imperio Leopoldo T. Milan 1696. T. III. p. 246.

126/94 № 480.

Krausz Jo. U.

Esztergom:

A Duna (G) kanyarulatánál a tulsó parton fekvő ~~Eszter-~~ ~~gomon~~ várat, melynek épületei körül a félholdas mecsetek válnak ki, az ostromló csapatok, a melyek úgy a várba, mint a városba már benyomulnak, erősen ágyúzzák. A szt. Márton hegyen (C) ~~in~~ ~~nem és túl~~ a keresztény tábor van (E), balról a lengyel csapatok működnek élökön a királylyal (L) s az előtérben jobbra a lothringeni herczeg (J) és tábor-kara tanulmányozzák Esztergom és Párkány (K) térrajzát.

Rézmetszet, méretei a vonalkeretnek 16.1 : 19.4 cm.
Metszette: J. U. Krausz.
Ltsa 4582.
Vida e Imperio de Leopoldo I. Milan 1696. T. III p. 164.

126/94 № 84

NB. egyláp a 4580-al.

Kraus, Joann Ulrich

Muz. és Kvt. Ert.

Kraus, Joann Ulrich, rézmetsző III. 36.

Kraus, Johann Ulrich

rézm.

I. Lipót Király

arch.

l.

Horsányi

22. l.

~~Ulrich~~ Kraus, Ulrich
metsző MDK

"Esztergom látképe északnyugat felől" ?
"Esztergom látképe nyugat felől"
U. Kraus metszete J.J. Waldtmann rajza utaán.
1698 körül.

112.o.

Balogh Jolán: Bakócz kápolna

M.D.K.

Kraus, Johann Ulrich (1655-1719
augsburgi rézmetsző
metszette F. Waldtmann Visegrád
ostromát ábrázoló képet, melyen Bu-
da semmitmondó képe is látható
(16x19.4 cm). Felesége Küsel, Johanna
Sibilla (több helyen Kräusin néven)
szintén rézmetsző volt.

Rózsa György: Budapest régi látképei /1493-1800/
Bp. 1963. 316-317 old.

Kraus, Johanna

Sibilla

l.

Barneger

13. l.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

351 1914 szám

Érk.: 914 év május hó 11. n.

KIFIZETTETETT

MAGY. KIR. ÁLLAMPÉNZTÁR IX. ker.

Budapest, 1914 év V hó 11 n

M. D. K

KRAUS, Justus G. kőfaragó

1719. Gyulafehérvár, székesegyház
többedmagával szerződött 450,—
forintért antependium, lépcső, ablak-
keret, szentély kövezés stb. faragás-
ra.

Agghány: Barokk szobrászat... Bp. 1959.
I. 149. 228. II. 112. l.

Kraus Károly

festő növendék.

1857/8 tanévben a Ma-
rastoni féle festészeti
akadémiában tanítlatta
az akadémiát gyámoli-
tó társulat.

N

11 l

Kraus Márton

miniator

Kassa. 1469.

Mihalik József. Magyarország vidéki mukincsei. Szendrő. Magyar mukincsek. Bpest. 1901. III. 29. l.

Lásd

Crausmarton

Kraus Mihály
épitőmester

l.

Bierbeptört
222. l.

Budapest székesfővá

425 szám

1936

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Műemléke

Bizo

R Ajánlott	Budapest 4
Bp. 4	3813 /d

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS POLGÁRMESTERI XIII. OSZTÁLY

Hivatalból
Közszolgálati ügyben
DÍJ ÁTALÁNYOZVA

7.

Központi borítékok 13. sz.

Krause
festo

laid

Berlesti. Temesvár univ.
16. 1.

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

.....-azaz: ..... Korona .....

mely összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

lakbérnegyedre eső részletet, a .....-i m. kir. posta- és

..... pénztárból minden hiány nélkül felvettem.

Kelt .....-n, 190..... évi ..... hó

Krauss Johanna Sybilla

regin.

Actions glorieuses, les —, de
S. A. S. Charles duc de Lorraine &c.
en Hongrie, Transylvanie, &c. Sebast.
Le Clerc delineav., Johanna Sybilla
Kräusin fecit. Jeremias Wolff
excudit Augustæ Vindelicorum.
2-r. 18 réznetrétel.

Kräusin, Johanna
Libelle

U. 4233. 52.
53-1.

Vadon Béla ref. lelkész VIII. 124.

Krausin Johana
Sibilla

läsd

Lam 1887 13 l.

..... *műhely.*

yfőnökség!

v ..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számú .....

am.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Johanna Syb. Krausin

rézmetsző.

Lásd: Seb. le Clerc-et

Krauss Albert

épitész

I. Csalódi ház

Temesvárott

II Kétlakásos ház Temesvárott

Terverte fenti

Repr.

Tér és Forma

1933. 380 381.

Képekkel és alaprajz.

zal.

Krauss Albert

Családi és Kétlakáros
ház Temesvárott

irod

Kozma Lajos. A ház,
mint használati tárgy.
Tér és Forma 1933.
VI. évf. 12 sz. 380, 381 l
képekkel

sti kocsiszíne
ezettel készült

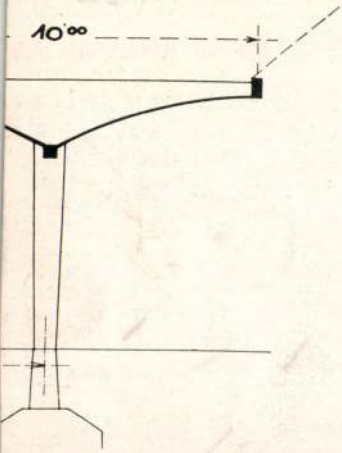

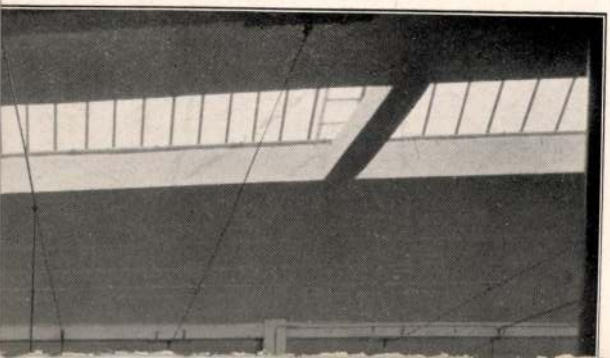

Krauss András

varosi ~~épitész (?)~~

~~vagy~~ épületekre felügyelő

1720. Nagyszeben

Herbert

396-l

nem kell épitésznek lennie

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

KRAUSS, Anton, morvaországi rajztanár

A. K. akademischer Zeichenmeister, 7 hónapos fia meghalt. (1844, 572/1)

Preßburger Zeitung
(Gentner)

Krauss Bruno

korongos , vegyész

a Zsolnay-gyár művészeti munkában közreműködött/mint a sajtoló oszt. vezetője/ 1929-től.

68.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

Krauss,F. M.D.K.

A Vigszinház nézőtere /metszet/ 1895. repr.

Keresztury Dezső:A magyar irodalom képeskönyve Bp. 1956
258.1.

KRAUSZ Ferenc bronzöntő

KONRÁD Imre: Akik a szobrokat öntötték. =
Heti Budapest, II. évf. 33. sz. 1990. aug. 31.
16. p. ill.

(A budapesti szobor - bronzöntőmesterekről)
XIX.-XX.sz.

~~O Baumann Ludwig~~

~~bécsi épitész~~

Krauss, Franz Frei-

ner von

bécsi épitész

Wagner, Otto

~~torabb~~ bécsi épitész

~~=~~

rvód

=

Magy Alp.

114. l.

Budapest, 1900 marcius 29.

ster Gyula urnák.

V Budapest

us 29 lezárt becses számlá ~~juk~~ já nak

tüntet ki egyenlegül jav ó ra, mellékelve

lálta után uj számlára átvezetni, ennek meg-
töltése mellett mielőbb értesiteni szivesked ~~jenek.~~ jék.
latt nem kapjuk meg, feltesszük, hogy a számla-

nézve a következő határozatok érvényesek:
naptári félév végével közöljük.
elésével járó teendőket, jelesen befizetések telje-
serélését vagy convertálását és efféléket, ugyan

Krauss G.
farekas
1747. k. Szászkézd
[Nagyrukulti vm]

Irod

Sigerus, Emil
Die siebenbürgischen
Sgraffiati-Gefässen.
Korrespondenzblatt
1912. 50 l.

KRAUSZ Gábor épitészmérnök

BUDAPEST

Hattyu u.1.

Adatok a Viziváros történetéhez. Szerk.
Mészáros György, Mészárosné Herczog Magdolna.
2.köt. Bp. : Budapesti Városszépítő Egyesület,
1991 9.p.

Krauss Grössy

antalos

Nagyszeben 1657

Albrich Herm

288.1

Krauss György

Győr 1721–1725

l.

Yankó Ötvös-sprodok

8. l.

Karfalva
Csikmegye

Kraiss János

antalos

1657. Magyarban

Albrich Flem

288.1

Krauss János

épitesz

Gentmünd

46.365.l.

68214-1912. szám.

A Müemlékek Országos Bizottságának, folyó évi május hó 12-é
kelt, 314. számu fölterjesztésére, tudomása és megfelelő további eljárás végett megküldöm.

Az ez ügyben a Magyarország erdélyi részeiben lévő ág.hitv.ev. orsz.egyház orsz.consistoriumához mult évi 74.938.sz.a. intézett leirat

Krauss János

festő Sopronban.

1880. cinfalvai templom falképe. Bemerzelter.

1881. Ruszton a Szentháromságtemplom freskóját restaurálja

1882. Ivan körség (?) részére feszületet fest.

1883. Immaculata-kevet fest Répce szemere részére

1885. egy olajfa mellképe a soproni városi levéttárban.

1886. Ivan körség részére Kálvária stacionat fest.

1891. Sopronban el.

Csatkörl

lágyságából, s átvonul rajta, m
steppe-jelleg. És érdekes, hog
turája is. Mert Mármaros és Be
likus vallás és a ruténok egy-
itten hajduk, jászok és kunok,
gyarság időtlen állandóságát,
rosodtak, vagy megőrizték eredet
sen katolikusok, inkább rómaia
kálomisták. Nagyon tanulságos k
kon és fatemplomaikon feltalál
lyi, székelyes és nyugati, alföl
képet, ugyenzt a jelleget mutat

De történelmi föld

Krauss János

K

építész

sovább

Gen Zak Bpest

P

Krauz Antal

Thième Becker

XXI. 443. l.

(Lyka)

Johann Strauss

1880-ban hunyt el Siegendorf-i
rk. plébániatemplom mennyezetén.

Allgemeine Landestopographie des Burgenlandes, Eisenstadt, 1963.
II/b kötet 97. l.

Joannis Kraus

1881-ben állította helyre a Rust-i templom oltárképét.

Allgemeine Landestopographie des Burgenlandes, Eisenstadt, 1963.

II/a kötet

520 l

JOH.SAMUEL KRAUS, textilrestomester

Az 5.függelékben a locsei festok céhlevelét találjuk 1715-ből.--A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.
E mesterek egyike volt:
239.- Joh.Samuel Kraus, ~~Leutschau. 152.old~~
Leutschau, Den 6.Februar Anno 1800. 152.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

SAMUEL KRAUS, textilfestőmester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-ből.--A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869.ig.
E mesterek egyike volt:
198.- Samuel Kraus, Leutschau.--152.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA. A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

SAMUEL KRAUSS, textilfestőmester

AZ 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-ből.--A 6.függelék a lőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.
E mesterek egyike volt:
151.- Samuel Krauss, Leutschau. 1755.--152.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

KRAUSS JÓZSEF, építész

---

2. kép. A váci Therezianum felmérési rajza a XVIII. század végéről. Fekete repr. 118.old.

G. ELISCHER BRIGITTA: Adatok egy váci építkezés története hez 117.old.

Studia Comitatensia, I. Tanulmányok Pest Megye Muzeumaiból, Szentendre, 1972

KRAUSS JÓZSEF,építész

A Váci Terezianum épülete már 1796-ban javitásra szorult.Ezt Kraussnak pesti kamarai és polgári épitésznek a Helytartótanácshoz benyújtott költségvetése igazolja. 117.old. 5.jegyz. 117.old.

C.ELISCHER BRIGITTA: Adatok egy váci épitkezés történetéhez 117.old.

Studia Comitatensia, I. Tanulmányok Pest Megye Muzeumaiból, Szentendre, 1972

LENHART KRAUSS, kőfaragó

A miskolci Arany Korona vendéglogadó atalakitasan dolgozott a 18.század végén. A költségvetés szerint munkaja 309 Rhrt. 52.old.

KOMÁROMY JÓZSEF: Az első miskolci vendéglogadók 48.o

A MISKOLCI HERMA.. OTTO MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI, 1956. jun. Miskolc

Leopold Krauss

Tollrajzot készített 1778 körül
Eisenstadt-ról

Allgemeine Landestopographie des
Burgenlandes, Eisenstadt, 1963
II/a kötet

3861

PAULUS KRAUSS, textilfestőmester

Az 5.függelékben a lőcsei festők céhlevelét találjuk 1715-ből.--A 6.függelék alőcsei céhhez tartozó mesterek névjegyzékét tartalmazza 1608-tól 1869-ig.
E mesterek egyike volt:
281.- Paulus Krauss, Rimaszombat, 1808. 153.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textil festés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974.

Anton Krauss

műve 1769-ből az egri Szechenyi u. 15. sz. a.
volt jezsuita templom főoltárának felső része.
1769. Restaurálták.

Voit Pál dr.: Heves megye műemlékei II.
Magyarország műemlékei topográfiája VIII.
Budapest 1972.

5318

Krauss Antal

jászói szobrász kap szerződést 1769 körül az egri jezsuita templom /: Széchenyi u. 15. sz. / főoltárának a felépítésére.

Voit Pál stb.: Heresmegye műemlékei II.

Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.

Budapest, 1972.

3341

Krauss Antal

jászói szobrász képzitette el az egri Széchenyi u. 15. p. a. jezsuita templom oltárának kondellábereit. 1771.

Voit Pál szb.: Hevesmegye műemlékei II. Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt. Budapest, 1972.

53 fl

Johann Anton Strauss

Magyarországon tevékenykedő német származású mester.

Fülep Lajos: Magyar művészet, Budapest, 1971

KRAUSS, Johann, pozsonyi kőművesegéd

J. K., Maurergesell, 21 hetes fia meghalt. (1800, 833 l)

Preßburger Zeitung
(Genthon)

M. D. K.

id. Joh. Krauss, építőmester

kivitelezi, ifj Joh. Petreas-szal együtt, a nagylomnici ev. templom. Gejza Greb, építész tervei szerint 1907-ben felépült kötornyának kőmüvesmunkáit.

Greb, Julius: Kurzgefasste Gesch. d. ev. Kirche zu Grosslomnitz. 1935. 19. old.

Kassai Kraus Márton

37. Interpretatio Regulae S. Augustini 1469 bol.
Ivrétü kézirat, papiron és hártyán kiállítva, két hasábos gót írással s vörös initialékkal.
Másolta 1469 be Kssai Kraus Marton (valószínűleg Domonkos rendü szerzetes) (Martini Kraus de Casschowia)

A gyulafehérvári gót Batthyányi könyvtáré.

K 161

lásd még Graus

Krausz Albert

Podlipny Gyula-portréja (eml.)
szerepel a Bánság huszonna Távlatán

Szekernyés János: Kétszáz év hagyatéka

Előve 1969 X. 23

Krause Gusztáv

üveggyártó Bverten

munkaadó

Értímisk 1900/1901

41. l.

Pécs-Baranyamegyei Múzeum – Egyesület

Értesítője VIII. 160, 161

Krause (Kraus)

Bernhard

frankensteini (Szilézia) festő — 1743–1803

Agzirciapáts

30, 85–87 l

Festette a nagyteveli cisztercita templom oltáképeit 120 körmöci aranyért.

1775 (?) ben

életrajzat lást a 85–86 lapon.

Thieme-Becker

XXI. 459, 460 l.

Szerző több dunaintuli cisztercita templom oltáképeit is neki tulajdonítja

Gonzalez

M. D. K.

KRAUSE Bernhard festő

– 1803

Nagytevel rk. t. fő- és mellékoltárképei

Garas XVIII. k. 181, 185–186, 229.

Krauss

l.

LykaMagyműI800-50

422. 443. 469. l.

6.

8.

Krauss

Hobrány XVIII. st

Cvá

Pig Mivel

529. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Bethermere utca 12. III. 2.

MDK

KRAUSS

rokokó szobrairól reprodukció Eger, ciszterci templom.

Gerő László: Eger Budapest 1954.

Képzőművészeti Alap kiadványa.

M.O.K.

Krauss

Pilgram jászói kolostorának megépitése Krauss és Kracker közremüködésével valósult meg.

/Magyar Müvészet Lexikona/

Mojzer Miklós: A váci barokk rezidencia
Müv. Ért. 1960. 4. sz. 282. old.

Sob.

Krauss ?

MDK

építőmester

1694 áprilisától oktoberig tartó munkával látta el a lőcsei jezsuita templomot uj barokk boltozattal a késmárki pálosok által ajánlott Krauss építőmester testvérpár.

BARANYAI BÉLÁNÉ: A nyirbátori minorita-templom berendezése.
Müv. Ért. 1960. IX. évf. 3. sz. 196-229.l.
226.l. 25. jggyz.

Krauss ? MDK

építőmester

1694 áprilisától oktoberig tartó munkával látta el a lőcsei jezsuita templomot uj barokk boltozattal a késmárki pálosok által ajánlott Krauss építőmester testvérpár.

BARANYAI BÉLÁNÉ: A nyirbátori minorita-templom berendezése.
Müv. Ért. 1960. IX. évf. 2. sz. 196-229.l.
226.l. 25. jgyz.

Joh. Sybilla Kräusin

rezonetsso

1646 – 1717.

Laid. Vind Le Clerc –

csomagjat,

Delle Corte Svatek Aurélia

festò.

Johanna Sybilla Kräusin

Raid

Le Clerk-et

Kraus, Sibilla 1441

Bécs:

Felszabadítása 1683. szeptember 12.

A háttérben Bécs városát látjuk, az előtérben pedig középütt a törökök fővezérének kiváló tábori sátra körül és balra, Kara Mustafa Ibrahim budai pasa és Kara Mahomed parancsnoksága alatt lévő török csapatokat a Nussdorf felől megérkezett Lothringeni Károly, Sobieski János lengyel király és hg. Waldeck emberei és seregei pusztítják. A felhők közt madarak röpködnek. A keretbe foglalt kép felett a hadi jelvények között az 1683. julius 29-diki „BATAILLE DE PRESBURG" van szemlélhetővé téve, midőn Lothringeni Károly és Lajos bajor herczeg Hussein pascha s Tökölyi seregeit a Morva-folyón való átkelésében akadályozza meg. E csataképtől balra Hercules és a kettős keresztes ágyún jobbra Mars ül. A fő-kép alatt pedig még egy kisebb csatakép van a háttérben hegyekkel. Felirata a kép alatt:

DEFFAITE DES TURCS PRES DE VIENNE

s legalól balra: „Sebastian le Clerc del."
középütt: „Jeremias Wolff excud. Aug. Vind."
s jobbra: „Johanna Sibilla Kräusin fecit."

Rézkarcz, méretei 22:17 Cm.
Metszette: Krausz J. S.

Les actions glorieuses de S. A. S. Charles duc de Lorraine &c. en Hongrie, Transylvanie, &c. Jeremias Wolff. Augustae Vindelicorum.

Lipsa 1441

189/95 No 11

Buda

A vár visszafoglalása 1686-ban:

Az előtért jobbról elfoglaló Pestről Budára, a melyet Lothringeni Károly fővezérsége alatt lévő csapatok ágyukkal ostromolnak, ~~[illegible]~~ két hid vezet a Dunán át. A vár körül a keresztény seregeket látjuk s Pesten innen, a mezőségen ~~[illegible]~~ a tábori sátorban sütnek és főznek, kissé idább pedig több katona képez csoportot és a két lóháton beszélgető tiszten túl a parancsnok nézi a balfelől felvonuló ágyukat. E csataképen felül „SEGUEDIN" – „SIMONTORNA" és „CINQ EGLISES" és alól „CAPOSWAR" és „SICLOS" látképeit szemléljük kisebb keretekben. A diszt füstgomolyok, babérgalyak és a törököktől elfoglalt hadi ékitmények képezik és körülök Simontornya felett pálmáktól átkarolt koronás kerek medaillon válik ki „X" monogrammal. Felirata a kép alatt faragott keretben:

„LE
SIEGE DE BUDE"

s legalól balra: „Sebastian le Clerc del"
középütt: „Jeremias Wolff excud. Aug. Vind."
s jobbra: „Johanna Sibilla Kräusin fecit."

Rézkarc, méretei 21.9 : 16.5 /m.

Metszette: Kraus J. S.

Les actions glorieuses de S. A. S. Charles Duc de Lorrain exc. en Hongrie, Transylvanie, &c. J. Wolff. Aug. Viridelicorum.

J. 1369

189/95 – № 13.